

ZPRÁVA O
SPOLEČENSKÉ
ODPOVĚDNOSTI
SKUPINY ČEZ 2007

1. Shrnutí obsahu Zprávy o společenské odpovědnosti

Vážení přátelé Skupiny ČEZ,

nabízíme vám stručné shrnutí Zprávy o společenské odpovědnosti Skupiny ČEZ za poslední období, které by vám mělo usnadnit orientaci v tomto rozsáhlém materiálu. Plné znění Zprávy obsahuje příložené DVD.

Do významu pojmu společenská odpovědnost zahrnujeme jak přístup k naplnění svého poslání nad rámec daný povinnostmi ze zákona, tak i oblast dobrých mravů. Forma otevřeného dialogu s veřejností se stala základem naší firemní kultury a motivujícím faktorem pro znásobení naší angažovanosti vůči ochraně životního prostředí, zákazníkům, vlastním zaměstnancům a celé společnosti.

Společenská odpovědnost Skupiny ČEZ prolíná prakticky všemi činnostmi, které Skupina vykonává. Jako jeden z nejvýznamnějších ekonomických subjektů v České republice a jeden z největších energetických uskupení v Evropě cítíme odpovědnost především za spolehlivou a bezpečnou dodávku elektrické energie a vnímáme sami sebe jako hnací motor podnikatelského prostředí, tvorby nových pracovních míst a současně významný zdroj růstu bohatství občanů v zemi. Citlivě vnímáme problematiku uspokojení neustále větší poptávky po elektřině v kontextu s očekávaným nedostatkem výrobních kapacit a energetické uspokojení potřeb českého průmyslu i obyvatel považujeme za věc stavovské cti, za naši samozřejmou povinnost a prioritu.

Jako moderní korporace s pevným ekonomickým základem považuje Skupina ČEZ společenskou odpovědnost za jeden z pilířů etiky podnikání. Veškeré naše činnosti posuzujeme z hlediska všeobecné prospěšnosti a předjímáme dopady na naše zákazníky, akcionáře, zaměstnance. A samozřejmě – z hlediska ochrany životního prostředí – na všechny obyvatele naší země.

Společenská odpovědnost Skupiny ČEZ prolíná prakticky všemi činnostmi, které vykonává. Jako jeden z nejvýznamnějších ekonomických subjektů v České republice a jedno z největších energetických uskupení v Evropě cítíme odpovědnost především za spolehlivou a bezpečnou dodávku elektrické energie a vnímáme sami sebe jako hnací motor podnikatelského prostředí, tvorby nových pracovních míst a současně významný zdroj růstu bohatství občanů v zemi.

V souvislosti s globálními klimatickými změnami přitom klademe mimořádný důraz na ochranu životního prostředí a jeho další zlepšování. Zajímáme se o možné využívání obnovitelných zdrojů energie v České republice, trvalé snižování intenzity emisí zdrojů ČEZ, realizaci úspor energie a v zahraničí realizujeme projekty vedoucí ke snižování emisí.

Součástí naší společenské odpovědnosti je podpora neziskových organizací ve smyslu našeho motta „Pomáháme tam, kde působíme“. Díky tomu jsme v roce 2007 již počtvrté za sebou obhájili prvenství v žebříčku TOP Firemní filantrop v kategorii celkového objemu rozdělených prostředků.

Doufáme, že naše nová Zpráva o společenské odpovědnosti Vám přinese zajímavé informace i motivaci přispět podle svých vlastních sil k dosažení podobných cílů, jaké si určila Skupina ČEZ. Přejeme Vám mnoho hezkých chvil a radosti z poznávání při čtení této zprávy.

Martin Roman

předseda představenstva a generální ředitel ČEZ, a. s.

Daniel Beneš

1. místopředseda představenstva a výkonný ředitel ČEZ, a. s.

Skupina ČEZ a veřejnost

Kapitola věnovaná vztahům Skupiny ČEZ s veřejností se věnuje komplexně komunikaci se všemi cílovými skupinami, které lze zahrnout pod označení „veřejnost“. Skupina ČEZ těmto cílovým skupinám přisuzuje velkou důležitost.

Aktivity v oblasti firemního dárcovství vycházejí z firemní filozofie „Pomáháme tam, kde působíme“. Skupina ČEZ podporuje rozvoj regionů jak prostřednictvím Nadace ČEZ, která je pro společnost partnerem v oblasti dárcovství, tak i formou přímé pomoci. Klíčem k úspěšné spolupráci Nadace ČEZ je důkladná znalost prostředí, v němž Skupina ČEZ působí. Podpora směřuje především do tří oblastí – do oblasti aktivit dětí a mládeže, handicapovaných spoluobčanů a do oblasti rozvoje regionů České republiky.

Na rozvoj kultury, zdraví, dětí a mládeže, dalších potřebných i životního prostředí rozdělila Nadace ČEZ v roce 2007 bezmála 168 milionů Kč, kterými podpořila celkem 525 projektů v celé České republice. Díky tomu tak již v roce 2007 počtvrté za sebou obhájila prvenství v žebříčku TOP Firemní filantrop v kategorii celkového objemu rozdělených prostředků. Souhrnná částka věnovaných nadačních příspěvků od začátku existence Nadace se přiblížila 700 milionům Kč.

Prostřednictvím spolupráce s Nadací ČEZ podporuje Skupina ČEZ celostátní nadační aktivity, mezi něž patří tři základní projekty: Oranžové hřiště, Oranžové kolo a regionální projekty. V jejich rámci Nadace ČEZ přispívá na výstavbu dětských a sportovních hřišť, poskytuje finanční pomoc místním neziskovým organizacím a podporuje řadu dalších akcí podle specifických potřeb jednotlivých regionů. Významná část prostředků je věnována na budování či zkvalitnění místní infrastruktury.

V roce 2007 obohatila Skupina ČEZ svou firemní filantropickou koncepci zavedením projektu firemního dobrovolnictví Čas pro dobrou věc. Skupina ČEZ nabízí svým zaměstnancům možnost využít jeden proplacený pracovní den v kalendářním roce pro práci, která pomůže vybrané neziskové organizaci. Firemní dobrovolnictví je etickým gestem firmy podpořit zájem zaměstnanců o osobní zapojení do veřejně prospěšných aktivit. Skupina ČEZ tak odstartovala vzájemně prospěšné partnerství firmy, zaměstnance a neziskové organizace z regionů, kde Skupina ČEZ působí. Jako jedna z největších a nejvýznamnějších českých společností je ČEZ aktivním členem klubu firemního dárcovství DONATOR. Hlavním cílem tohoto prestižního sdružení firem činného pod patronací Fóra dárců, je podporovat rozvoj firemní filantropie a zodpovědného dárcovství v České republice.

Schopnost dynamicky reagovat na aktuální situaci úzce souvisí se schopností účinné komunikace. Skupina ČEZ ctí od počátku své existence zásadu transparentnosti. Společnosti Skupiny ČEZ při komunikaci s veřejností vyznávají pravidla otevřenosti, aktuálnosti a pravdivosti. Příjemci zpráv jsou především akcionáři ČEZ, a. s., analytici, banky a hromadné sdělovací prostředky. Významná je také komunikace s laickou veřejností, tj. současnými i potenciálními klienty.

Významnou skupinou, která má ze zákona právo na veškeré relevantní informace o hospodářském a obchodním vývoji Skupiny ČEZ, jsou akcionáři. Při informování svých akcionářů Skupina ČEZ přísně dodržuje rovný přístup k relevantním informacím pro všechny účastníky kapitálového trhu. Nad rámec zákona vychází i z doporučení tzv. Kodexu pro správu a řízení společnosti. Každodenní komunikace s akcionáři se nejčastěji týká výplaty dividend. V roce 2007 patřily mezi hlavní témata komunikace s akcionáři cenový vývoj na trhu s elektřinou ve střední Evropě, na trhu povolenek na emise CO₂ a reakce Skupiny ČEZ na prudký pokles cen povolenek. Tématy, která zaujala akcionáře, byly i finanční vývoj v nově začleněných zahraničních společnostech a akviziční politika včetně záměrů do budoucna.

Politika transparentnosti v dialogu s veřejností přispívá trvale k pozitivnímu mediálnímu obrazu Skupiny ČEZ a k pověsti otevřenosti, objektivnosti a odpovědnosti vůči široké veřejnosti. Mediální obraz společnosti ČEZ byl ve čtvrtém čtvrtletí 2007 určován především prezentací ČEZ coby společensky zodpovědného subjektu. Tento atribut převážil i nad v minulých čtvrtletích nejvýše ohodnoceným atributem – ČEZ jako dobře řízená nadnárodní dynamická společnost.

Zdrojem informací, a to nejen pro laickou veřejnost, je velké množství tištěných materiálů – brožur, letáků o Skupině ČEZ a jejích jednotlivých subjektech i o oblastech souvisejících s jejich činností. Stěžejním místem pro komunikaci se širokou veřejností jsou však pravidelně aktualizované webové stránky www.cez.cz, kde je možné nalézt mnoho informací o celé Skupině ČEZ i potřebné kontakty. Webové stránky ČEZ též v praxi naplňují informační povinnost emitenta, povinnost aktuálně informovat o provozu jaderných elektráren a povinnost poskytovat další informace podle energetického zákona.

Funkci komunikace s veřejností plní velmi dobře síť informačních center, která jsou v provozu u jaderných a vodních elektráren Skupiny ČEZ. V roce 2007 si je přišlo prohlédnout přes 105 tisíc návštěvníků. Vstup do informačních center je volný nebo jen za symbolický poplatek. Největší zájem je již tradičně o informační centra jaderných elektráren a přečerpávací vodní elektrárnu Dlouhé Stráně. Do výbavy center patří velké množství tištěných materiálů – brožur, letáků o Skupině ČEZ a jejich jednotlivých subjektech i o oblastech souvisejících s jejich činností. Posledním z otevřených informačních center je osmé informační centrum ČEZ – Obnovitelné zdroje v objektu vodní elektrárny Hučák v Hradci Králové. Jeho provoz byl zahájen v květnu 2008.

Příkladem otevřenosti vůči veřejnosti je vzdělávací program Skupiny ČEZ. Pod názvem „Energie pro každého“ ho představila akciová společnost ČEZ již v roce 1992. Od roku 2006 nese nové jméno: „Svět energie“. Cílem současného programu je umožnit žákům, studentům i pedagogům aktivně zkoumat učební témata ze všech hledisek a souvislostí tak, aby někdejší mechanické memorování poznatků nahradilo tvořivé myšlení. Novinkou je v této souvislosti i získání nové akreditace ČEZ od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR v oblasti organizování školení a dalšího vzdělávání učitelů. Semináře, které Skupina ČEZ v dané oblasti realizuje, jsou zaměřeny na praktické aplikace nové metody výuky vedoucí žáky a studenty k formulaci vlastních hypotéz a ke kvalitní argumentaci.

Vzdělávací program ČEZ je zaměřen zejména na účinnou podporu učitelů fyziky. Nabídka programu je široká – od tištěných materiálů přes videofilmy, počítačové programy a internetové aplikace až po besedy a exkurze. Stěžejním materiálem je šestičlenná Encyklopedie energie. K dispozici jsou také sady fólií pro zpětný projektor (v elektronické podobě pro dataprojektor). Materiály programu Svět energie jsou doplněny podrobným metodickým popisem.

Skupina ČEZ pamatuje na vyhledávání talentů – potenciálních zaměstnanců ČEZ. S tímto cílem organizuje ČEZ ve spolupráci se sdružením Amavet a projektem ASTRA soutěže vědeckotechnických projektů středoškolské mládeže, soutěž vědeckotechnických projektů vysokoškolské mládeže, soutěž diplomových a doktorandských prací „Cena ČEZ“ a podporuje letní školy fyziky pro talentované studenty pořádané Fakultou jadernou a fyzikálně-inženýrskou ČVUT a Matematicko-fyzikální fakultou UK. Pro studenty vydává internetový časopis Třipól popularizující vědu a techniku s důrazem na energetiku.

Nejaktivnější učitelé se mohou stát členy Klubu Svět energie, který nabízí informování o novinkách a chystaných akcích programu Svět energie, včetně seminářů, jejichž absolvování se učitelům započítává na základě akreditace MŠMT jako další pedagogické vzdělávání. Akce Klubu umožňují i setkání s odborníky na pedagogiku, fyziku a energetiku nebo účast na exkluzivních exkurzích. Členové Klubu mají slevu na placené materiály vzdělávacího programu a mohou bezprostředně spolupracovat při vytváření moderních učebních materiálů.

Životní prostředí

Cílem této kapitoly je představit opatření, která Skupina ČEZ realizuje pro udržení co nejmenšího negativního vlivu výroby elektrické energie na okolní životní prostředí. Kapitola je členěna tak, aby téma popisovala ve stejném sledu aktivit, které probíhají reálně při výrobě elektřiny – počínaje těžbou, přípravou a dopravou paliva přes výrobu elektrické energie až po její distribuci do místa spotřeby.

Kapitola se věnuje převážně výrobě elektrické energie; nevyhýbá se však ani souvisejícím činnostem. Skupinu ČEZ prezentuje jako odpovědného správce hodnot, který je ochoten předat budoucím generacím v lepším stavu, než v jakém je zdědil. Že takovým správcem skutečně je dokládá v novodobé historii společnosti rozsah investic do vlastního rozvoje a ekologických opatření v hodnotě překračující 200 mld. Kč. Jen v letech 1992–1998 investoval ČEZ do rozsáhlého programu odsíření uhelných elektráren cca 46 mld. Kč.

Netechnickým opatřením zodpovědného přístupu k ochraně životního prostředí je postupná aplikace systému environmentálního managementu (Environmental Management System - EMS), který se stává součástí řízení společnosti. Implementace EMS byla v roce 2002 dokončena vydáním mezinárodního certifikátu potvrzujícího pro všechny provozované elektrárny shodu systému řízení s požadavky normy ISO 14001.

Instalovaný výkon uhelných elektráren ČEZ, a. s., v České republice přesahuje 6 500 MW, ČEZ navíc provozuje další uhelné zdroje v zahraničí o instalovaném výkonu 1 988 MW (ELCHO a Skawina v Polsku a Varna v Bulharsku). V řadě uhelných elektráren Skupiny ČEZ se spolu s uhlím také spaluje biomasa. Klíčovými aspekty vlivu na životní prostředí jsou tedy jak souvislosti s těžbou uhlí, tak

přeprava paliva do elektráren, případně zpracování nebo úprava paliva a následná rekultivace krajiny. V souvislosti se zábory území se z důvodů minimalizace negativních dopadů provádí selektivní těžba ornice a spraší pro použití v průběhu budoucích rekultivacích vytěžených prostor a výsypek. Z hlediska dopravy je vzhledem ke značným objemům uhlí, které elektrárny spalují, výhodné situovat elektrárny co nejbližší u uhelných dolů, v případě delších vzdáleností je téměř výhradně využívána železniční doprava. V případě spalování biomasy je palivo dopravováno jak po železnici, tak i automobilovou dopravou. Zemní plyn je na místo spotřeby dopravován plynovodním potrubím, a topné oleje včetně mazutu po železnici. K dopravě paliva do elektrárny Varna v Bulharsku se využívá námořní doprava do vlastního černomořského přístavu.

Na vytěžení daných těžebních prostor navazuje sanace a rekultivace území zohledněná v ceně nakupovaného uhlí. Na tyto účely bylo v roce 2007 vynaloženo 1,83 miliardy Kč. V téže roce bylo zrekultivováno 6 561 ha plochy. Do roku 2025 předpokládá Skupina ČEZ na rekultivace po ukládání popelovin z uhelných elektráren a revitalizaci krajiny věnovat v rámci České republiky téměř 4 miliardy Kč.

Zvláštní pozornost vyžaduje – vzhledem ke svému specifickému využití – přeprava jaderného paliva. Palivo pro Jadernou elektrárnu Dukovany vyrábí a dodává ruská firma OAO TVEL, jaderné palivo pro Jadernou elektrárnu Temelín v současné době vyrábí americká společnost Westinghouse Electric Company. Od roku 2010 bude toto palivo dodávat také firma OAO TVEL. Doprava tohoto paliva probíhá v souladu s právními předpisy, vycházejícími z doporučení Mezinárodní agentury pro atomovou energii a z řady mezinárodních dohod. V České republice jsou pravidla dána přímo legislativou (tzv. atomovým zákonem a jeho prováděcími vyhláškami). ČEZ, a. s., je držitelem povolení k přepravě jaderného paliva a provozovatelem odpovědným za jadernou škodu ve smyslu Vídeňské úmluvy o občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody. Ke splnění všech podmínek dozorných orgánů a k úspěšné rutinní realizaci přeprav jsou přijímána jak zákonem předepsaná, tak i výjimečná a nadstandardní opatření.

Z pohledu legislativy podléhají uhelné elektrárny specifickým právním podmínkám, které ovlivňují jejich provoz. Jedná se především o emisní limity a jejich další zpřísnování. Díky důslednému zavádění opatření na minimalizaci negativního vlivu výroby elektrické energie na životní prostředí odpovídají v souladu s evropskou legislativou (tzv. IPPC směrnice) technologie používané Skupinou ČEZ a parametry pro snížení emisí látek znečišťujících ovzduší úrovni nejlepších dostupných technik. Jako takové umožňují plnit požadavky nových právních předpisů pro ochranu ovzduší.

Jedním z klíčových prvků, který přispěje k dalšímu zlepšení ekologických parametrů uhelných zdrojů, je program obnovy uhelných elektráren, který byl zahájen v roce 2007. Kromě snížení znečištění přinese podstatné zvýšení účinnosti elektráren, prodlouží životnost a v případě výstavby nových bloků umožní využít nejnovější technologie se špičkovými parametry jak v oblasti energetiky, tak i ochrany životního prostředí.

V oblasti vodního hospodářství se Skupina ČEZ trvale zaměřuje na ochranu podzemních a povrchových vod. Povrchovou vodu používají elektrárny ČEZ zejména pro chladicí účely a k úpravě vody pro napájení elektrárenských a teplárenských kotlů. Odebraná voda musí být před použitím chemicky a mechanicky upravována tak, aby se snížilo její znečištění a kvalita vody vyhovovala požadavkům pro využití v provozu elektráren. Množství odebrané vody se přitom kontinuálně měří a eviduje. Kvalita se sleduje akreditovanou laboratoří.

Prostor pro uplatnění odpovědného přístupu k ochraně životního prostředí dává oblast nakládání s opady. Pokud jde o nakládání s radioaktivními odpady a použitým jaderným palivem probíhá manipulace v souladu s principy jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, fyzické ochrany a havarijní připravenosti. Platnou legislativou se řídí i nakládání s odpady, které vznikly při výrobě elektrické energie v uhelných elektrárnách. Téměř všechny – více než 99 % – spadají do kategorie vedlejších energetických produktů, které lze po certifikaci dále využít především ve stavebnictví či při rekultivacích krajiny.

Úzkou vazbu na maximální redukci emisí CO₂, které vznikají při výrobě elektřiny v uhelných elektrárnách, má využívání obnovitelných zdrojů, tj. energie Slunce, vody, větru a biomasy. V současné době vyrábí Skupina ČEZ pomocí obnovitelných zdrojů přibližně 2,1 % z celkové produkce elektřiny (bez započítání produkce velkých vodních elektráren, s nimi jde asi o 4 %) a podíl ČEZ na výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů v České republice stále roste. V roce 2007 dosáhla výroba z obnovitelných zdrojů Skupiny ČEZ úrovně 1 575 GWh, tedy zhruba o pětinu méně než v roce 2006. Pokles způsobilo snížení výroby elektřiny ve velkých vodních elektrárnách z důvodu nepříznivých hydrologických podmínek.

V budoucnu bude objem výroby z obnovitelných zdrojů výrazně růst, a to především díky velkým investicím, které Skupiny ČEZ plánuje. Celková suma investic do obnovitelných zdrojů by měla do roku 2020 dosáhnout 30 miliard Kč, z toho zhruba dvě třetiny půjdou na výstavbu větrných elektráren a další prostředky pak především do rozvoje spalování biomasy.

Přísné dodržování norem, pravidel a opatření v oblasti šetrného přístupu k životnímu prostředí je každodenní praxí Skupiny ČEZ i při provozu, údržbě a rozvoji distribučních sítí elektrické energie. Velká pozornost se věnuje ochraně ptactva, které využívá dráty i sloupy vysokého vedení jako místa odpočinku nebo hnízdění. Vzhledem k úrazům ptáků v důsledku kontaktu s vysokým napětím je hlavní pozornost zaměřena na úpravu hlavic sloupů tak, aby byly z hlediska ptactva bezpečné. V této oblasti se podařilo rozvinout širší spolupráci s ochránci přírody.

Změna klimatu

Oteplování naší planety je realitou. Skupina ČEZ citlivě vnímá naléhavost tohoto problému a jeho řešení považuje za nedílnou součást svých aktivit. Hlavní opatření směřuje především k hledání nástrojů na omezení emisí skleníkových plynů, zejména oxidu uhličitého (CO₂), a k jejich aplikacím. Jednou z moderních forem regulace emisí jsou i ekonomické nástroje, jako je obchodování s emisními povolenkami. To jako efektivní motivační faktor ke snižování emisí s sebou přináší kromě vlastního omezování emisí též obchodní příležitosti. Nedílnou součástí opatření vedoucích k minimalizaci negativního vlivu výroby elektřiny na změny klimatu jsou energetické úspory.

O konstruktivním přístupu Skupiny ČEZ k danému problému svědčí aktivní zapojení expertů Skupiny ČEZ v řadě mezinárodních iniciativ a platforem, které se snaží vést dialog o budoucí podobě politiky v oblasti změny klimatu a technologií snižujících emise a všeobecně zátěž životního prostředí. Skupina ČEZ je členem iniciativy „Combat Climate Change“, která je koordinována společností Vattenfall; ta patří v oblasti aktivit souvisejících se změnou klimatu mezi lídry. Zástupci Skupiny ČEZ jsou také členy CEPS (Center for European Policy Studies), kde funguje několik pracovních skupin zabývajících se otázkami změny klimatu, obchodování s emisemi a rozvojem moderních technologií ke snižování emisí. Podobné platformy fungují i v rámci dalších profesních organizací, jako je například EURELECTRIC.

Hlavním původcem tzv. uhlíkového ohrožení vyjadřovaného ukazatelem „uhlíková expozice“ (carbon exposure) je u energetických firem využívání fosilních paliv, zejména spalování hnědého uhlí. Proto Skupina ČEZ věnuje aplikacím neuhlíkových technologií odpovídající pozornost a míra regulace emisí skleníkových plynů se stala důležitým parametrem strategického plánování rozvoje a investic.

Praktickou odezvou Skupiny ČEZ na nezbytnost regulovat emise skleníkových plynů je akční plán, podle něhož se Skupina ČEZ již v říjnu roku 2006 přihlásila ke své odpovědnosti za emise skleníkových plynů. Ve veřejné deklaraci se zavázala investovat zisk z prodeje uspořené emisní povolenky v systému obchodování v rámci EU ETS do opatření vedoucích k dalšímu snižování emisí skleníkových plynů, k modernizaci technologie pro výrobu elektrické energie a do opatření zlepšujících kvalitu životního prostředí. Zavázala se také soustavně snižovat dopady své činnosti na životní prostředí, přijímat opatření k úspoře emisí, k podpoře úspor energií a ke snižování energetické náročnosti ekonomiky.

Skupina ČEZ je největším emitentem skleníkových plynů v České republice. Emise zdrojů Skupiny ČEZ jsou průběžně sledovány a jejich hodnoty v roce 2007 verifikovala v souladu s požadavky legislativy společnost Det Norske Veritas CZ s. r. o. Emise se dosud zjišťovaly výpočtem, je však připravován přechod na kontinuální systém zjišťování emisí, který je přesnější než bilanční metody. Dosavadní vývoj emisního faktoru dokládá, že opatření ke snižování emisí skleníkových plynů jsou účinná a lze je optimalizací provozu současného portfolia fosilních zdrojů realizovat. Ukázalo se však i to, že tato opatření mají omezený potenciál a další redukce vyžaduje zásadní technologické změny. Základní strategií při snižování dopadů provozu uhelných elektráren na životní prostředí je co nejvíce urychlit přechod na čisté technologie spalování uhlí. V horizontu 10 let k nim kromě jiného směřuje jedno z nejdůležitějších investičních rozhodnutí dlouhodobého charakteru Skupiny ČEZ uskutečnit komplexní plán obnovy zdrojů v hodnotě více než 100 mld. Kč. Realizace tohoto programu přinese další snížení objemu emisí SO₂ a NO_x o více než 50 % a významné snížení emisí CO₂. Z dlouhodobého hlediska Skupina ČEZ plánuje posílení činnosti v oblasti výzkumu a vývoje nejen v oblasti nízkemisních technologií, ale i v dalších oblastech obsažených v akčním plánu.

Výrazné snížení emisí CO₂ z elektráren spalujících fosilní paliva se očekává od využití moderní

technologie separace a ukládání CO₂ (CCS – Carbon Capture and Storage). V případě uhlí se pak někdy hovoří o technologiích čistého uhlí (CCT – Clean Coal Technologies). Akční plán pro energetiku Evropské rady, přijatý na počátku roku 2007, předpokládá podporu zřízení přibližně 10 až 12 plnokapacitních demonstračních jednotek technologie CCS uvedených do provozu v letech 2012-2015. S širokým využitím těchto technologií v energetice se plánuje po roce 2020. O významu této technologie hovoří ostatně i to, že za účelem podpory CCS je v rámci EU připravována specifická legislativa. Vzhledem k tomu, že technologie separace a ukládání CO₂ je velmi komplexní oblastí s perspektivní budoucností, ČEZ, a. s., se aktivně zapojil do různých aktivit v tomto směru i v mezinárodním měřítku.

Součástí komplexu opatření ke snižování emisí skleníkových plynů se staly ekonomické nástroje, konkrétně systém obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v rámci Evropské unie. V roce 2007 do něj bylo zapojeno cca 11 000 znečišťovatelů z 27 států EU. Druhou skupinou trhů v dané oblasti, které jsou mezi sebou vzájemně provázány, jsou globální trhy zastřešené Kjótským protokolem. Tyto trhy se svým geografickým rozsahem blíží představě řešení globálního problému formou globálně aplikovaného nástroje. Do systému obchodování s emisními povolenkami spadají zdroje Skupiny ČEZ v rámci Evropské unie povinně. Skupina ČEZ je přitom jednou z mála firem ze zemí střední a východní Evropy, které jsou na těchto trzích aktivní. Emise skleníkových plynů se staly nedílnou součástí rozhodování společnosti, a to nejen v oblasti provozu, ale především v oblasti dalšího rozvoje české elektroenergetiky. Díky aktivnímu přístupu ČEZ se podařilo dosáhnout při obchodování s povolenkami zisku, který bude v souladu s veřejnou deklarací ČEZ reinvestován do dalších opatření ke snižování emisí skleníkových plynů.

Vzhledem k povaze emisí skleníkových plynů je využití tržního nástroje na jejich omezení vhodné především proto, že není podstatné, na kterém místě planety byly skleníkové plyny vypuštěny. Předpokládá se, že postupně bude docházet k propojování jednotlivých lokálních aktivit a vzniku skutečně globálního trhu s emisemi. ČEZ, a. s., je členem Mezinárodní asociace obchodování s emisemi (International Emissions Trading Association – IETA), kde se snaží do diskusí o budoucí podobě globálního systému obchodování aktivně zapojovat. V dubnu roku 2007 uspořádal ČEZ ve spolupráci s IETA v Praze mezinárodní seminář věnovaný problematice EU ETS. Podobně aktivně vystupuje ČEZ i na dalších mezinárodních platformách, které se problematikou obchodování zabývají (EURELECTRIC, CEPS).

Agenda snižování emisí skleníkových plynů ve Skupině ČEZ zasahuje i hluboko za hranice republiky. Týká se realizace řady investic do obnovitelných zdrojů energie, úspor energií či do projektů realizovaných v regionu střední a východní Evropy, popř. na Balkáně.

Jedním z významných nástrojů pro snižování emisí a energetické náročnosti jsou úspory ve spotřebě elektrické energie. Úspory se jeví jako výhodný nástroj do budoucna i z toho důvodu, že mohou oddálit investice do nových energetických zdrojů a přenosových sítí a současně optimalizovat provoz stávajících zařízení pro výrobu a „dopravu“ elektřiny. Vzhledem k očekávanému nedostatku elektřiny v Evropě v budoucnosti tak bude otázkou úspor jedním z klíčových elementů nejen ochrany životního prostředí, ale i stability sítě jako takové.

Jak vyplývá ze srovnávacích studií OECD a IEA, i přes řadu zlepšení je česká ekonomika stále zatížena vysokou energetickou náročností. Přestože jde do značné míry o dědictví minulosti související se strukturou průmyslu a průmyslové výroby, mělo by být její snížení jednou z hlavních priorit České republiky. Skupina ČEZ realizuje své aktivity v oblasti úspor energie ve třech základních rovinách – v oblasti osvěty, poradenství a přímé spolupráce se zákazníky.

Zákazníci a dodavatelé Skupiny ČEZ

Princip společenské odpovědnosti ke svým obchodním partnerům, k zákazníkům i k dodavatelům, uplatňují ve svých činnostech všechny plně integrované společnosti Skupiny ČEZ. Skupinu ČEZ dnes tvoří mateřská společnost ČEZ, a. s., největší výrobce elektřiny v České republice, a deset plně integrovaných společností. Ty se zabývají celou škálou činností – od prodeje elektřiny a provozu distribuční soustavy přes správu majetku Skupiny ČEZ, poskytování komplexních služeb v oblasti informačních systémů a technologií až po komplexní zákaznický servis, logistiku a výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů.

Ve vztahu k dodavatelům kladou procesní společnosti důraz především na vysokou kvalitu a ekonomickou efektivitu nakupovaných produktů a služeb. Při výběru dodavatelských společností

posuzují přístup dodavatelů k životnímu prostředí, bezpečnosti, ochraně zdraví a k dalším aspektům. Dodavatelem Skupiny ČEZ se může stát pouze firma, která splňuje technická, ekonomická, ekologická a popř. další specifická kritéria. Jen tehdy může být zařazena do rozsáhlé databáze obchodních partnerů Skupiny ČEZ. Pozornost věnuje Skupina i místním dodavatelům v regionech, ve kterých působí procesní společnosti Skupiny ČEZ. Při zadávání veřejných zakázek tak dostávají příležitost i místní firmy, kterým Skupina ČEZ přináší cenné pracovní uplatnění.

V roce 2007 obsluhovala Skupina ČEZ v České republice i zahraničí téměř 6,8 miliónů zákazníků, z toho v České republice 3,5 miliónů zákazníků. Kromě akvizic důležitých tuzemských společností, jako je Škoda Praha nebo Severočeské doly, získala Skupina ČEZ zastoupení a významné majetkové podíly v některých zahraničních společnostech v jihovýchodní a střední Evropě. Jde především o majoritní podíly ve třech bulharských distribučních společnostech v západním Bulharsku: Elektrorazpredelenie Stolichno AD, Elektrorazpredelenie Sofia Oblast AD a Elektrorazpredelenie Pleven AD, dále o získání černouhelné elektrárny Varna a úspěch v tendru na rumunskou distribuční společnost Electrica Oltenia. Ve středoevropském regionu je pro Skupinu ČEZ strategickým trhem sousední Polsko, kde Skupina ČEZ získala většinové podíly v hornoslezské elektrárenské společnosti Elektrociepłownia Chorzów "ELCHO" sp. z o.o. (ELCHO) a małopolské Elektrownia Skawina S. A.

V případě tuzemských zákazníků se společenská odpovědnost Skupiny ČEZ zaměřuje na odběratele elektřiny i uživatele dalších poskytovaných služeb. Dotazy a žádosti zákazníků jsou vyřizovány převážně prostřednictvím centrálního telefonického centra Skupiny ČEZ. V roce 2007 prošlo toto centrum řadou zásadních změn. Oproti roku 2006, který byl ve znamení zlepšení kvantitativních ukazatelů, byl kladen hlavní důraz na zvyšování kvality poskytovaných služeb. V roce 2007 přijalo centrum 2,3 milionu telefonických hovorů. Stovky tisíc požadavků bylo přijato korespondenčně, elektronickou poštou, faxem nebo prostřednictvím Virtuální obchodní kanceláře z internetových stránek Skupiny ČEZ.

Zkvalitnění služeb pro své zákazníky představuje provoz sítě společných zákaznických kanceláří společnosti ČEZ Zákaznické služby a regionálních distribučních plynárenských firem působících na území České republiky. V zákaznických centrech bylo vyřešeno 1 072 tis. kontaktů, z čehož se v 83 % případech jednalo o kontakt osobní. Celkem bylo v roce 2007 obsluženo 99 % zákazníků do 30 minut a 97 % zákazníků do 20 minut. Průměrná doba čekání dosáhla hodnoty 5 minut 14 sekund. Čekací doba na Zákaznických centrech tak meziročně poklesla o 31 %. V šesti městech jsou v prostorách bývalých obchodních míst Skupiny ČEZ ve společných kancelářích poskytovány služby spojené s dodávkami elektřiny i zemního plynu. Do nabídky Skupiny ČEZ patří také další způsoby jak usnadnit a urychlit kvalitní kontakt se zákazníky, jako je např. možnost hotovostní úhrady faktur nebo zálohových plateb za odběr elektřiny prostřednictvím více než 4 500 terminálů akciové společnosti SAZKA.

Rok 2007 byl rokem „velkého třesku“ v oblasti služeb velkoodběratelům. Významnou novinkou v této oblasti bylo zahájení činnosti Energetické burzy Praha, která generovanými velkoobchodními cenami začala velmi transparentně určovat nákupní ceny elektřiny i pro ČEZ Prodej.

Skupina ČEZ se vůči zákazníkům chová odpovědně také v oblasti propagace úsporných opatření při odběru elektrického proudu. Ta směřují jednak k řešení očekávaného nedostatku výrobní kapacity zdrojů Skupiny ČEZ v budoucích desetiletích a k zajištění energetické bezpečnosti a soběstačnosti České republiky, tak k minimalizaci výdajů domácností za elektřinu a tedy ke zvýšení jejich životní úrovně. Skupina ČEZ nedokáže snížit cenu elektřiny, tu určuje trh. Může však prostřednictvím odborného poradenství i v rámci přímé spolupráce se zákazníky vysvětlit, jak lze elektrickou energii ušetřit. I proto se Skupina ČEZ na podzim 2007 rozhodla uspořádat putovní osvětově-vzdělávací akci „Posviťte si na úspory“. Hlavním smyslem akce, která navštívila 28 měst České republiky, bylo vzbudit u veřejnosti zájem spojit elektrickou energii. Roadshow současně upozorňovala na existenci poradenství v oblasti hospodárného zacházení s elektřinou. Zaměřila se na domácnosti, média i veřejnou správu. Připomínala, že na území České republiky existuje síť obchodních kanceláří (dnes síť 28 zákaznických center), které poskytují zákazníkům komplexní služby včetně energetického poradenství. Na úspěšné podzimní informační turné navázalo v roce 2008 jarní turné s podobným tématem i názvem „Posviťte si na úspory aneb šetřit se dá každý den“.

Prostřednictvím svých obchodních zastoupení je Skupina ČEZ přítomna i v dalších zemích. Prezencí Skupiny ČEZ v Německu, podpoře akvizičních či investičních příležitostí a také obsluze koncových zákazníků se věnuje společnost CEZ Deutschland GmbH. Své obchodní zastoupení má Skupina ČEZ i v Bratislavě ve Slovenské republice. V současné době je zde největším zahraničním dodavatelem elektřiny a je připravena nabídnout své know-how a infrastrukturu v oblasti obchodování

s povolenkami na emise CO₂. Chce též přispět k rozvoji otevírajícího se trhu pro koncové zákazníky. Cílem akvizice maďarské společnosti CZ-2005 Magyarország Kft., jejíž obchodní jméno bylo změněno na CEZ Hungary Ltd. – CEZ Magyarország Kft., je vytvořit lepší podmínky pro obchod s elektrickou energií na území Maďarska a zajistit přístup k maďarské přenosové soustavě. Od března 2006 zde má tato společnost i platnou licenci k obchodování s elektrickou energií. Za účelem monitorování dalších obchodních a akvizičních příležitostí využívá Skupina ČEZ svá obchodní zastoupení také v Srbsku a Kosovu, kde se také s úspěchem účastní tendrů na dodávky elektřiny do země.

Společenská odpovědnost Skupiny ČEZ tak výrazně překročila hranice států. Státy EU musejí reagovat na řadu výzev, zejména na obtížnou situaci na trzích s ropou a plynem, vysokou míru závislosti na importech, rostoucí celosvětovou poptávku po energii, nezbytnost větší transparentnosti trhů s energiemi a další integraci a propojení národních trhů v souvislosti s dokončením liberalizace trhů s energiemi. Na tyto výzvy Skupina ČEZ odpovídá v rámci uplatňování společenské odpovědnosti konkrétními výsledky: česká elektřina je v Evropské unii plně konkurenceschopná, trh v České republice je plně liberalizován. Své zájmy v Evropské unii Skupina ČEZ prosazuje prostřednictvím reprezentační kanceláře energetické společnosti ČEZ v Bruselu a v rámci Sekce evropské agendy ČEZ, a. s., se sídlem v Praze. Cílem Skupiny ČEZ je nejen stát se jedničkou na trzích s elektřinou střední a jihovýchodní Evropy, ale rovněž být aktivním hráčem a partnerem Evropské unie na těchto trzích ve prospěch svých akcionářů, obchodních partnerů i zákazníků. K tomu přispívá i členství v mezinárodních organizacích a sdruženích, jako jsou např. EURELECTRIC nebo FORATOM.

Skupina ČEZ a její zaměstnanci

Energetická společnost ČEZ je firmou, která průběžně vytváří podmínky pro rozvoj a motivaci svých pracovníků. Sociální politika, systém školení a dalšího vzdělávání, interní komunikace i dlouhodobě udržovaný sociální smír směřují k tomu, aby ve Skupině ČEZ pracovali lidé se zájmem o svou práci, kteří chtějí přinášet hodnoty ve prospěch prosperity firmy i jejich akcionářů firmy.

Do sociální oblasti energetické společnosti ČEZ podstatnou měrou zasáhl transformační projekt VIZE 2008, jehož cílem byla plná integrace regionálních distribučních společností do Skupiny ČEZ a zkvalitnění dosahovaných výsledků. Projekt zcela změnil fungování, kulturu a organizační uspořádání Skupiny ČEZ, zejména v distribuci a prodeji elektrické energie a v souvisejících řídicích a podpůrných procesech. Celkově přešlo do nových procesních společností nebo centralizovaných útvarů více než 7 tisíc zaměstnanců, byl do nich převeden majetek v přeceněné hodnotě více než 115 miliard Kč a veškerá relevantní data o třech a půl milionech zákazníků. Jeho prostřednictvím splnila Skupina ČEZ také podmínky unbundlingu, tj. oddělení činností podléhajících regulaci (distribuce elektřiny) od činností neregulovaných (výroba a prodej elektřiny). Do projektu bylo v období transformace aktivně zapojeno v týmech či pracovních skupinách více než 1250 zaměstnanců.

Nový model uspořádání Skupiny ČEZ, založený na centralizaci a specializaci, výrazně zvýšil efektivitu všech činností ve Skupině ČEZ. Důsledkem transformačních procesů je nižší počet zaměstnanců. Projekt VIZE 2008 byl úspěšný kromě jiného i tím, že se dařilo průběžně uplatňovat společenskou odpovědnost vůči těm zaměstnancům a regionům, ve kterých docházelo k transformačním změnám.

Současné změny v zaměstnanecké oblasti se projevují výrazným posunem směrem k tzv. výkonové kultuře s důrazem na podporu konsolidace procesně transformovaných společností. Nedílnou součástí celkové firemní kultury je i důraz na bezpečnostní kulturu, jejíž význam vyplývá z využívání technologicky náročných zařízení, zejména v jaderných elektrárnách. Klíčovými principy firemní kultury jsou rozvíjení lidského potenciálu, prosazování individualit a rozvoj lidských zdrojů jako celku. Skupina ČEZ proto stále modernizuje systémy vzdělávání, hodnocení a odměňování.

Za důležitou součást péče o zaměstnance Skupina ČEZ považuje vytváření takových podmínek, které uchazeče o práci ve firmě nejen přilákají, ale i udrží a zajistí jejich další profesní růst. Účinnými nástroji v této oblasti je promyšlený systém vyhledávání a podpora potenciálních zaměstnanců, mezi něž patří např. každoroční soutěž „Cena ČEZ“ o nejlepší diplomovou a doktorandskou práci v oblasti elektroenergetiky nebo „Cena Nadace ČEZ“ o nejlepší vysokoškolský vědeckotechnický projekt. Při náborech zaměstnanců se kvalita kandidátů a kandidátek hodnotí z pohledu odborných, osobnostních a dalších předpokladů. Skupina ČEZ má zájem především o studentky a studenty, kteří mají výborné studijní výsledky a zájem s energetickou společností aktivně spolupracovat. Na absolventy vysokých škol, kteří již mají pracovní zkušenost v rozmezí od jednoho do tří let a hovoří plynule anglicky, je zaměřen rozvojový program ČEZ Potentials, který umožňuje vybraným studentům roční odbornou stáž na pracovištích Skupiny ČEZ.

Trvalou pozornost věnuje Skupina ČEZ vzdělávání zaměstnanců. Při podpoře rozvoje osobností klíčových zaměstnanců firmy, rozšiřování jejich znalostí a dovedností, preferuje aktivní způsob řízení vlastního vzdělávání, kdy každý zaměstnanec má možnost aktivně ovlivňovat svůj vlastní plán osobního rozvoje a tím i svoji kariéru ve firmě. Aktuálním mottem vzdělávacího programu pro zaměstnance je: „I když je firemní barva oranžová, vzdělávání a rozvoj mají ve Skupině ČEZ zelenou!“

Komunikace managementu Skupiny ČEZ se zaměstnanci směřuje především k tomu, aby ve Skupině pracovali lidé dobře informovaní, a to jak o smyslu své vlastní práce, tak o významných aktivitách jiných útvarů Skupiny. Pro celý tým zaměstnanců je současně velmi důležitá dobrá dostupnost informací o aktuálních cílech Skupiny, dosažených výsledcích i záměrech společnosti do budoucna. Jako neúčinnější forma komunikace se i v roce 2007 ukázalo osobní setkávání vedení Skupiny ČEZ se zaměstnanci. Vedle pracovních setkání zaměstnanců organizačních jednotek a společností probíhají i užší neformální diskuze top managementu s řadovými zaměstnanci. Tato setkání umožnila managementu společnosti dostatečně vysvětlit firemní vizi, strategii i roli zaměstnanců při jejich naplňování. Současně pomohla udržet trvalý a oboustranně užitečný dialog. Efektivní formou komunikace jsou také firemní magazín ČEZ News, který je odborníky hodnocen jako nejlepší časopis svého druhu v České republice, a intranet pro celou Skupinu ČEZ. Důležitá oznámení vedení Skupiny ČEZ jsou nyní komunikována i formou elektronických newsletterů. Interní online komunikace zaznamenala další významný pokrok, když proběhly první online rozhovory členů nejvyššího vedení Skupiny ČEZ se zaměstnanci.

Veřejné uznání a ocenění nejlepších zaměstnanců přináší silný motivační efekt a podporují kulturu orientovanou na vysoký výkon. I v roce 2007 proto byly předány již tradiční ceny generálního ředitele, tzv. CEO Award pro nejlepší jednotlivce i týmy, které přispěly ke zvýšení efektivity ve Skupině ČEZ. U dalšího ocenění nejlepších zaměstnanců jednotlivých společností a útvarů Skupiny ČEZ s názvem Čezár byla nastavena nová pravidla volby a navržena pro zaměstnance zajímavější forma odměny. Smyslem těchto změn bylo zvýšit váhu a prestiž tohoto ocenění.

Výkonnost týmu zaměstnanců Skupiny ČEZ je podporována propracovanou sociální politikou, která zahrnuje peněžní i nepeněžní benefity. Základní principy sociální politiky Skupiny ČEZ platí i pro zaměstnance pracující v rámci zahraničních akvizic.

Zaslouženou pozornost věnuje Skupina ČEZ bezpečnosti práce. Nadstandardní je spolupráce s odborovými organizacemi sdruženými v Odborovém svazu ECHO, v Českém odborovém svazu energetiků – ČOSE a v Odborovém svazu zaměstnanců jaderných elektráren. Současná kolektivní smlouva je sjednána na období let 2007–2010. V plně integrovaných společnostech bylo v roce 2007 odborově organizováno cca 3 550 zaměstnanců, tj. 54 % z celkového počtu zaměstnanců.

Vzhledem na působnost Skupiny ČEZ v několika zemích střední a jihovýchodní Evropy, členských států EU, byla v roce 2006 mezi zástupci odborového svazu a zástupci ČEZ, a. s., projednána dohoda o zřízení Evropské rady zaměstnanců (ERZ). Dohoda o Evropské radě zaměstnanců byla podepsána 3. dubna 2007. Společnost ČEZ, a. s., se poté stala prvním řídicím zaměstnavatelem v České republice, který sám Evropskou radu zaměstnanců ustavil. ERZ ČEZ má dnes celkem 23 členů, přičemž z České republiky je 14 zástupců, z Bulharska 4, z Rumunska 3 a z Polska 2. Svoji oficiální činnost ERZ ČEZ zahájila v průběhu svého prvního jednání ve dnech 7.- 8. 11. 2007.

2. Zpráva o společenské odpovědnosti

1. SHRNU TÍ OBSAHU ZPRÁVY O SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI.....	2
2. ZPRÁVA O SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI	11
1 SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST SKUPINY ČEZ.....	14
2 SKUPINA ČEZ A VEŘEJNOST	16
2.1 NADACE ČEZ.....	16
2.1.1 Nadace ČEZ	16
2.1.2 Projekty Nadace ČEZ.....	17
2.1.2.1 Oranžové hřiště	17
2.1.2.2 Oranžové kolo.....	17
2.1.2.3 Regionální projekty	17
<i>Příklady regionálních projektů za rok 2007</i>	<i>18</i>
Region severní Morava	18
Region východní Čechy	18
Region severní Čechy.....	18
Region západní Čechy.....	18
Region střední Čechy	19
Region jižní Čechy	19
Region jižní Morava.....	19
2.2 DÁRCOVSTVÍ MIMO NADACI ČEZ	19
2.2.1 <i>Dárcovství v rámci České republiky.....</i>	<i>20</i>
2.2.2 <i>Dárcovství v rámci zahraničních společností Skupiny ČEZ.....</i>	<i>20</i>
2.3 FIREMNÍ DOBROVOLNICTVÍ	20
2.4 SPOLUPRÁCE S FÓREM DÁRCŮ.....	21
2.5 KOMUNIKACE ČEZ S VEŘEJNOSTÍ.....	21
2.5.1 <i>Komunikace s akcionáři, investory a analytiky.....</i>	<i>21</i>
2.5.2 <i>Komunikace s hromadnými sdělovacími prostředky.....</i>	<i>21</i>
2.5.3 <i>Mediální image společnosti</i>	<i>23</i>
2.5.4 <i>Komunikace s veřejností</i>	<i>25</i>
2.5.4.1 Informační centra.....	25
2.5.4.2 Komunikace s odbornou veřejností.....	28
2.5.4.3 Komunikace se školami - vzdělávací program	28
2.5.4.4 Vyhledávání a podpora talentů	28
2.5.4.5 Klub Světa energie.....	28
2.5.4.6 Podpora škol	29
3 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	30
3.1 ODPOVĚDNÝ PŘÍSTUP SKUPINY ČEZ K OCHRANĚ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....	30
3.2 SYSTÉM ŘÍZENÍ BEZPEČNOSTI A JAKOSTI.....	30
3.3 VLIV NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PŘI TĚŽBĚ A PŘEPRAVĚ PALIVA	32
3.3.1 <i>Těžba a doprava klasických paliv.....</i>	<i>32</i>
3.3.1.1 Uhlí.....	32
3.3.1.2 Biomasa.....	33
3.3.1.3 Zemní plyn a topné oleje	33
3.3.2 <i>Sanace a rekultivace těžebních oblastí.....</i>	<i>33</i>
3.3.3 <i>Jaderné palivo</i>	<i>37</i>
3.4 VLIV NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PŘI VÝROBĚ ELEKTRINY	37
3.4.1 <i>Struktura výroby elektřiny.....</i>	<i>38</i>
3.4.2 <i>Ovzduší</i>	<i>38</i>
3.4.2.1 Tuhé znečišťující látky vznikající při spalování fosilních paliv	39
3.4.2.2 Emise síry.....	39
3.4.2.3 Oxidy dusíku.....	40
3.4.2.4 Ekologický program uhelných elektráren	40
3.4.2.5 Výpusti do ovzduší u jaderných elektráren.....	41
3.4.3 <i>Voda.....</i>	<i>41</i>
3.4.4 <i>Odpady a použité jaderné palivo</i>	<i>43</i>
3.4.4.1 Radioaktivní odpady (RAO) a použité jaderné palivo (PJP).....	44

3.4.4.2	Odpady z uhelných elektráren.....	46
3.4.5	<i>Hluk</i>	48
3.4.5.1	Elektrárna Hodonín.....	49
3.4.5.2	Elektrárna Mělník.....	49
3.4.5.3	Elektrárna Tisová.....	49
3.4.6	<i>Rekultivace okolí elektráren</i>	49
3.4.7	<i>Obnovitelné zdroje</i>	50
3.4.7.1	Energie vody.....	50
3.4.7.2	Biomasa.....	51
3.4.7.3	Energie větru.....	52
3.4.7.4	Energie Slunce.....	52
3.4.7.5	Zelená energie Skupiny ČEZ.....	52
3.5	VLIV NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PŘI PŘEPRAVĚ A DISTRIBUCI	53
3.5.1	<i>Distribuční vedení a životní prostředí</i>	53
3.5.1.1	Vodní hospodářství.....	53
3.5.1.2	Polychlorované bifenylly (PCB).....	54
3.5.1.3	Staré ekologické zátěže.....	54
3.5.1.4	Odpady.....	54
3.5.1.5	Hlučnost.....	54
3.5.2	<i>Ochrana ptactva</i>	56
4	KLIMA	58
4.1	UHLÍKOVÁ EXPOZICE FIRMY (CARBON EXPOSURE).....	58
4.1.1	<i>Akční plán opatření Skupiny ČEZ</i>	59
4.2	EMISE SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ.....	59
4.2.1	<i>Snižování intenzity emisí zdrojů ČEZ</i>	62
4.2.2	<i>Příprava nízkoemisních technologií na bázi fosilních paliv</i>	62
4.3	PŮSOBNÍ ČEZ V OBLASTI ENVIRONMENTÁLNÍCH TRHŮ.....	65
4.3.1	<i>Co jsou environmentální trhy</i>	65
4.3.2	<i>Aktivní přístup ČEZ</i>	66
4.3.3	<i>Domácí projekty ke snižování emisí skleníkových plynů v rámci Skupiny ČEZ</i>	67
4.3.4	<i>Zahraniční projekty ke snižování emisí skleníkových plynů mimo Skupinu ČEZ</i>	68
4.4	ENERGETICKÉ ÚSPORY.....	68
4.4.1	<i>Komunikace směrem k veřejnosti – osvěta</i>	69
4.4.2	<i>Poradenství pro zákazníky</i>	69
4.4.2.1	Základní poradenství v rámci nabídky produktů silové elektřiny.....	69
4.4.2.2	Poradenské středisko Skupiny ČEZ.....	69
4.4.2.3	Propagace optimalizace spotřeby domácností.....	69
4.4.2.4	Produkce POS materiálů na téma poradenství se segmentovým a oborovým zaměřením.....	69
4.4.2.5	Mediální propagace poradenství.....	69
4.4.2.6	Internetová aplikace počítající spotřebu a úspory elektřiny.....	70
4.4.3	<i>Přímá spolupráce se zákazníky</i>	70
4.4.3.1	Poskytování neenergetických produktů.....	70
5	ZÁKAZNÍCI A DODAVATELÉ SKUPINY ČEZ	71
5.1	SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST PLNĚ INTEGROVANÝCH SPOLEČNOSTÍ SKUPINY ČEZ.....	71
5.1.1	<i>Dodavatelé</i>	71
5.1.2	<i>Zákazníci</i>	71
5.1.2.1	Maloodběratelé.....	72
5.1.2.2	Velkoodběratelé.....	74
5.2	SKUPINA ČEZ A PROPAGACE ÚSPOR ELEKTRICKÉ ENERGIE.....	74
5.3	STRUKTURA SKUPINY ČEZ – ČEZ, A. S., A PLNĚ INTEGROVANÉ SPOLEČNOSTI.....	76
5.3.1	<i>ČEZ, a. s.</i>	76
5.3.2	<i>ČEZ Prodej, s.r.o.</i>	76
5.3.3	<i>ČEZ Distribuce, a. s.</i>	77
5.3.4	<i>ČEZ Distribuční služby, s. r. o.</i>	77
5.3.5	<i>ČEZ Správa majetku, s. r. o.</i>	77
5.3.6	<i>ČEZData, s. r. o.</i>	77
5.3.7	<i>ČEZ Zákaznické služby, s. r. o.</i>	78
5.3.8	<i>ČEZ Logistika, s. r. o.</i>	78
5.3.9	<i>ČEZ Měření, s. r. o.</i>	78
5.3.10	<i>ČEZ Obnovitelné zdroje, s. r. o.</i>	79
5.3.11	<i>ČEZnet, a. s.</i>	79

5.3.12	ČEZ Teplárenská, a. s.	79
5.3.13	Zahraníční akvizice	80
5.3.13.1	Skupina ČEZ v Bulharsku	80
5.3.13.2	Skupina ČEZ v Rumunsku	80
5.3.13.3	Skupina ČEZ v Polsku	81
5.3.13.4	Další obchodní zastoupení	81
5.3.13.5	Skupina ČEZ a Evropská unie	81
6	ZAMĚŠTNANCI SKUPINY ČEZ	83
6.1	PROJEKT VIZE 2008	83
6.2	FIREMNÍ KULTURA	84
6.3	PÉČE O ZAMĚŠTNANCE	84
6.3.1	<i>Vyhledávání a podpora potenciálních zaměstnanců</i>	84
6.3.1.1	Otázky genderu	84
6.3.1.2	Práce s talenty	85
6.3.1.3	ČEZ Potentials	85
6.3.1.4	Příklad úspěchu ČEZ Potentials:	85
6.3.1.5	Vzdělávací program pro zaměstnance	85
6.3.1.6	Školící středisko Brno	86
6.3.1.7	Komunikace se zaměstnanci	86
6.3.1.8	Sociální politika	87
6.3.1.9	Program Šance: nadstandardní péče o odcházející zaměstnance	87
6.4	BEZPEČNOST PRÁCE	87
6.5	VZTAHY S ODBORY	88
6.5.1	<i>Bulharsko</i>	88
6.5.2	<i>Polsko</i>	88
6.5.3	<i>Rumunsko</i>	89
6.6	EVROPSKÁ RADA ZAMĚŠTNANCŮ	89

1 Společenská odpovědnost Skupiny ČEZ

Shrnutí:

Martin Roman: „Společenská odpovědnost je nedílnou součástí našeho podnikání. Důsledně ctíme podstatu etiky podnikání a v jejím duchu jsme vypracovali zásady firemní kultury, která je ve Skupině ČEZ uplatňována. Hlásíme se v ní k odpovědnosti vůči životnímu prostředí, zákazníkům, zaměstnancům i všem ostatním osobám, které se nacházejí na území působnosti Skupiny ČEZ.“

Vážené dámy a pánové čtenáři,

jednou z našich hodnot, kterou si velmi ceníme a uplatňujeme již celou řadu let, je otevřenost vůči odborné i laické veřejnosti a stálá ochota k dialogu. Zpráva o společenské odpovědnosti Skupiny ČEZ, při jejímž čtení mám právě příležitost Vás oslovit, je toho praktickým důkazem. Vykonáváme široké spektrum aktivit, přičemž vědomí společenské odpovědnosti se prolíná prakticky každou z nich. V zorném úhlu Zprávy je přítom nejen široká paleta našich současných činností, ale i plány do budoucna.

V širokém pojetí odpovědnost Skupiny ČEZ vůči společnosti dominuje péče o zajištění dostatku elektřiny. Dnes i v budoucnu. Problematika uspokojení neustále větší poptávky po elektřině se v kontextu s očekávaným nedostatkem výrobních kapacit stala v České republice, ale i v celé Evropě velmi aktuální. Jsme společností specializovanou na výrobu a dodávku elektřiny, a proto energetické uspokojení potřeb českého průmyslu i obyvatel považujeme za naši samozřejmou povinnost, věc stavovské cti a priority. Řešení otázky energetické bezpečnosti státu vnímáme jako své poslání. Podpora hospodářského růstu a životní úroveň lidí je pro nás odpovědným úkolem v pravém slova smyslu.

Patříme mezi nejvýznamnější ekonomické subjekty v České republice a uvědomujeme si náš závazek k odpovědnému chování. Velký díl odpovědnosti cítíme vůči svému největšímu akcionáři, kterým je Česká republika. Formou daně z příjmu a na dividendách jsme za více než 15 let existence ČEZ odvedli státu více než 106 miliard korun, z toho na daních z příjmů 66 miliard korun. Ekonomické úspěchy Skupiny ČEZ současně vytvářejí zázemí celému podnikatelskému prostředí České republiky – svým působením vytváříme více než 100 tisíc pracovních míst a od vzniku akciové společnosti ČEZ v roce 1992 jsme v České republice investovali téměř 300 miliard korun, ze kterých měly prospěch domácí firmy a pochopitelně i jejich zaměstnanci. Na všeobecně prospěšné účely jsme darovali finanční prostředky ve výši přesahující 4 miliardy korun.

Naší prioritou při naplňování principů udržitelného rozvoje je důraz na ochranu životního prostředí – od těžby surovin přes výrobu elektrické energie a tepla až po ukládání nevyužitelných produktů. Jasně o tom hovoří investice do rekultivací krajiny, péče při nakládání s radioaktivními odpady nebo zahrnutí podpory obnovitelných zdrojů do našich strategických plánů. Svou odpovědnost při řešení globálních klimatických změn jsme v souvislosti s emisemi skleníkových plynů vyjádřili přijetím veřejné deklarace týkající se emisí a schválením akčního plánu při jejich snižování. Zisk z prodeje uspořené emisní povolenky investujeme do opatření k dalšímu snižování emisí skleníkových plynů, do modernizace technologií a do všech ostatních opatření zlepšujících kvalitu životního prostředí. Kromě snižování emisí – včetně angažovanosti při realizaci zahraničních projektů vedoucích ke snižování emisí – propagujeme úspory energie, radíme na setkáních s obyvateli – našimi zákazníky, jak toho dosáhnout a snažíme se prosazovat snižování energetické náročnosti celého národního hospodářství.

Opatření vedoucí k naplňování záměrů Evropské unie uplatňujeme i v oblasti možného využívání obnovitelných zdrojů energie v České republice. I nadále platí náš cíl ztrojnásobit podíl výroby energie z obnovitelných zdrojů až na úroveň 5,1 TWh ročně. V následujících 15 letech Skupina ČEZ do jejich rozvoje investuje celkem 30 miliard Kč.

Pro podporu obnovitelných zdrojů se nám daří získávat stále více firem, které ji chtějí odebírat formou našeho produktu „Zelená energie“. Ve Fondu Zelené energie, který se tímto odběrem plní a z něhož jsou projekty v oblasti využívání obnovitelných zdrojů podporovány, se do konce roku 2007 nashromáždilo rekordních 5,7 milionů Kč. Rada Zelené energie v roce 2008 tak mohla vybrat a finančně podpořit 15 projektů ze 108 došlých žádostí o grant. Úspěch již druhého ročníku grantové

soutěže je dán jak vysokou kvalitou projektů, tak zvyšujícím se počtem přispěvatelů do Fondu Zelené energie. K rekordní výši rozdělované částky přispěly dva „zelené desetníky“, z nichž jedním přispívá na každou kilowatthodinu Zelené energie zákazník z řad domácností nebo firem a druhým Skupina ČEZ. Úspěšná realizace projektů vybraných v roce 2007 nás přesvědčila o tom, že Skupina ČEZ zvolila správnou a efektivní cestu a že značka Zelená energie symbolizující kladný vztah k životnímu prostředí má ty nejlepší předpoklady být pro veřejnost zajímavou i nadále.

Významným pomocníkem při úsilí o snižování emisí CO₂ a při zajišťování dostatku elektrické energie a tepla je bezpečný a spolehlivý provoz našich dvou jaderných elektráren. Stále více se ukazuje, že celoevropský nedostatek energetických výrobních kapacit očekávaný v blízké budoucnosti je v kombinaci se stále se zvyšující spotřebou elektřiny pro nás varováním a současně dobrým důvodem aktivně řešit budoucí energetickou soběstačnost již dnes.

Nedílnou součástí naší společenské odpovědnosti je podpora veřejně prospěšných organizací na území, kde působíme. Na rozvoj kultury, péče o zdraví, volnočasových aktivit dětí a mládeže i životního prostředí rozdělila Nadace ČEZ v roce 2007 přes 167 milionů Kč, kterými podpořila celkem 525 projektů v celé České republice. Díky tomu tak již v roce 2007 počtvrté za sebou obhájila prvenství v žebříčku TOP Firemní filantrop v kategorii celkového objemu rozdělených prostředků. Naše čilá komunikace s širokou veřejností, která vytváří dlouhodobé pozitivní vztahy s obcemi, místními obyvateli a organizacemi, vychází z našeho motta: „Pomáháme tam, kde působíme“. Souhrnná částka nadačních příspěvků se od začátku existence Nadace přiblížila 700 milionům Kč.

Za významnou považujeme komunikaci se školami i samotnými žáky a studenty. Vzdělávací program ČEZ má svou dlouholetou tradici a stal příkladem pro jiné společnosti. V současné době je ČEZ jedinou průmyslovou společností, která disponuje podobným programem. Jeho realizaci sledujeme i vyhledávání talentovaných studentů a zvyšování jejich motivace stát se v budoucnosti členem našeho týmu.

Společenská odpovědnost je silně zakotvena v celé Skupině ČEZ a stala se neodmyslitelnou součástí naší firemní kultury. Je jedním z pilířů etiky podnikání a nás – výrobce a dodavatele elektrické energie – zavazuje důsledně uplatňovat princip všeobecné prospěšnosti. Předkládáme Vám tuto zprávu, abyste mohli sami posoudit, jak zodpovědně si Skupina ČEZ v uplynulém období počínala.

Martin Roman

předseda představenstva a generální ředitel ČEZ, a. s.

2 Skupina ČEZ a veřejnost

Shrnutí:

Jednou z významných priorit Skupiny ČEZ je firemní dárcovství. Filantropické aktivity se ve Skupině ČEZ řídí jedním z článků firemní filozofie „pomáhat tam, kde působíme“. Všechny regiony, ve kterých společnosti Skupiny ČEZ vyvíjejí svou činnost, je vnímají nejen jako vyhledávaného zaměstnavatele, ale i jako partnera či dobrého souseda. V kategorii celkového objemu rozdělených finančních prostředků získal ČEZ v roce 2007 za svou veřejně prospěšnou činnost již čtvrtý titul „Top firemní filantrop v ČR“. Skupina ČEZ podporuje rozvoj regionů jak prostřednictvím Nadace ČEZ, tak i formou regionálního reklamního partnerství. Otevřenost Skupiny ČEZ se projevuje aktivní komunikací s veřejností. Skupina ČEZ nezapomíná ani na podporu oblastí vzdělávání všech stupňů prostřednictvím dlouhodobého komplexního vzdělávacího programu.

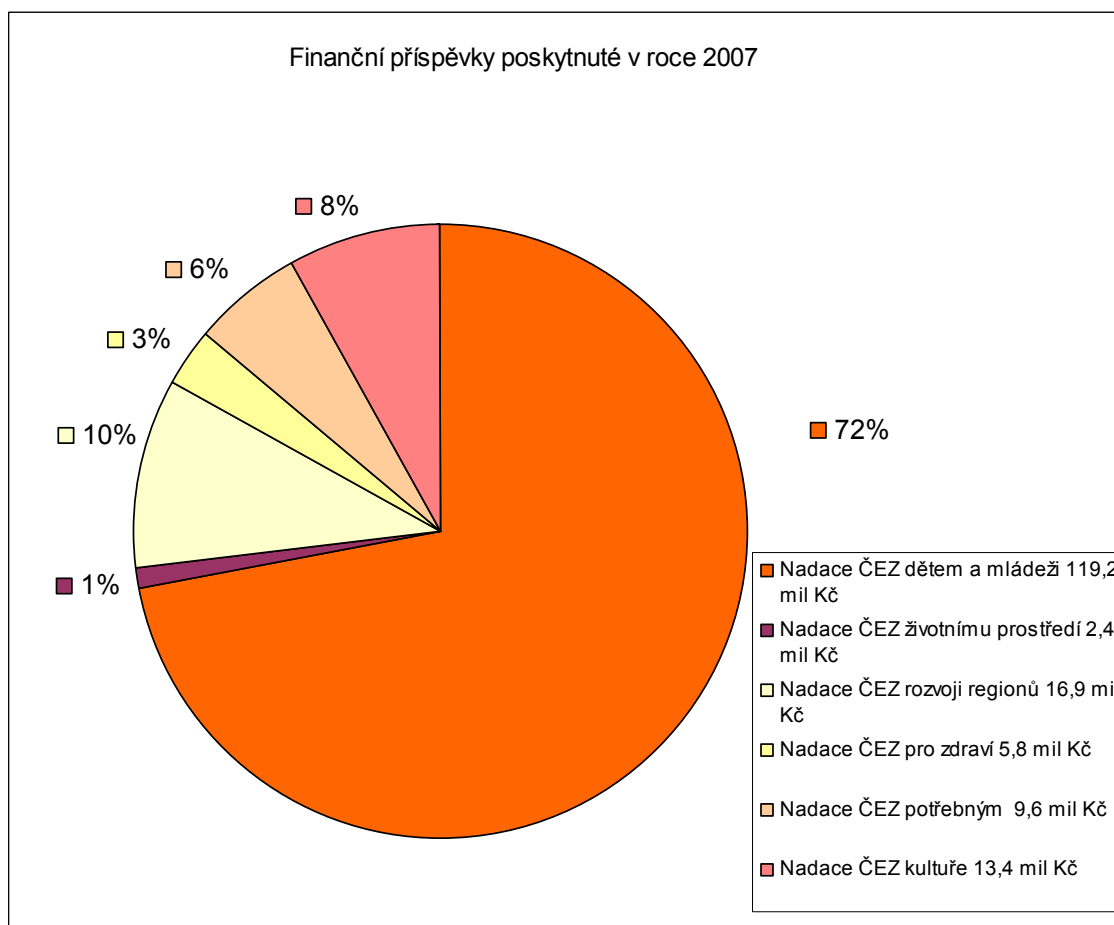
2.1 Nadace ČEZ

Shrnutí:

Nadaci založila energetická společnost ČEZ, a. s., v roce 2002, aby zastřešila své dárcovské aktivity. Do roku 2006 působila nadace pod názvem Nadace Duhová energie, poté začala používat označení Nadace ČEZ. Finance poskytují nadaci jednotliví členové Skupiny ČEZ. V čele nadace stojí správní rada s devíti členy a dozorčí rada se třemi členy. V roce 2007 podpořila Nadace ČEZ celkem 525 veřejně prospěšných projektů v celkové hodnotě 167,4 Kč. Souhrnná částka věnovaných nadačních příspěvků od počátku existence nadace dosahuje 690,9 mil. Kč.

2.1.1 Nadace ČEZ

Posláním Nadace ČEZ je systematická podpora veřejně prospěšných projektů a dalších společensky významných aktivit. Široký záběr oblastí, kam nadace směřuje konkrétně určenou pomoc, umožňuje vyjít vstříc aktuálním potřebám a podnětům místních neziskových organizací. Klíčem k úspěšné spolupráci Nadace ČEZ je důkladná znalost prostředí, v němž Skupina ČEZ působí. Podpora směřuje především do tří oblastí – na aktivity dětí a mládeže, handicapovaným spoluobčanům a na rozvoj regionů České republiky.

2.1.2 Projekty Nadace ČEZ

2.1.2.1 Oranžové hřiště

Stěžejním nadačním projektem celostátního rozsahu je již pátým rokem „Oranžové hřiště“. Nadace ČEZ v rámci tohoto projektu přispívá obcím na výstavbu dětských a sportovních hřišť, která plně odpovídají přísným evropským požadavkům na bezpečnost a zdravý rozvoj dětí. V roce 2007 byla podpořena výstavba 29 Oranžových hřišť na různých místech České republiky. Věnováno bylo 41 mil. Kč. Od počátku projektu bylo s finanční podporou Nadace ČEZ postaveno již 89 hřišť v celkové hodnotě 145,3 mil. Kč.

2.1.2.2 Oranžové kolo

Projekt Oranžové kolo je putovní interaktivní projekt zaměřený především na pomoc lidem se zdravotním a sociálním znevýhodněním. Již od roku 2004 speciální rotopedy budí pozornost na mnoha kulturních, společenských a sportovních akcích po celé České republice. V roce 2007 se Oranžové kolo zastavilo na 16 místech. Rozděleno bylo celkem 2,75 mil. Kč 32 organizacím. Od roku 2004 bylo díky Oranžovému kolu podpořeno 75 organizací, které si mezi sebou rozdělily částku 8,9 mil. Kč.

2.1.2.3 Regionální projekty

Regionální podporu představují projekty, které směřují finanční pomoc podle specifických potřeb a problémů jednotlivých regionů České republiky. Finanční dary Nadace jsou využity na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti školství, vědy a výzkumu, kultury, sportu, zdravotnictví, sociální oblasti

a životního prostředí, či zkvalitňování místní infrastruktury. V souladu s mottem „Pomáháme tam, kde působíme“ přispěla Nadace ČEZ v roce 2007 celkovou částkou 123,6 mil. Kč.

Příklady regionálních projektů za rok 2007

Region severní Morava

TANDEM – Sdružení rodičů a přátel školy při Základní škole pro zrakově postižené a žáky s vadami řeči v Opavě - „Tandem pro život 2007“

(poskytnutý dar: 100.000,- Kč)

Občanské sdružení TANDEM se zaměřuje na integraci dětí a mládeže s převážně zrakovým postižením do společnosti. Přípravuje řadu sportovních aktivit, z nichž nejvýznamnější jsou cyklistické závody na tandemových kolech „Tandem pro život“ pořádané v rámci celostátní akce „Kolo pro život“. Nadační příspěvek využilo sdružení k zajištění účasti nevidomých sportovců. Akcí, které se konaly v sedmi městech České republiky, se zúčastnilo 120 nevidomých žáků základních škol. Další část příspěvku byla použita na doplnění vybavení stávajících a pořízení dalších tandemových kol.

Region východní Čechy

ZOO Dvůr Králové – „Africká vesnice – expozice nosorožců“

(poskytnutý dar: 500.000,- Kč)

ZOO Dvůr Králové se specializuje na chov ohrožených druhů afrických zvířat. Získaný finanční příspěvek využila k výstavbě nové prohlídkové trasy s názvem Africká vesnice, která má návštěvníkům představit vzácná africká zvířata v přirozenějším a stylovějším prostředí. Rekonstruoval se výběh vzácného nosorožce širokohubého (*Ceratotherium simum cottoni*) a vybudovaly se odpočinkové přístřešky pro veřejnost inspirované Afrikou, ze kterých budou moci návštěvníci nerušeně pozorovat vzácné nosorožce i další exotická zvířata.

Region severní Čechy

Speciální základní škola Děčín IX. - Bynov – „Nábytkové vybavení učeben a tříd“

(poskytnutý dar: 200.000,- Kč)

Multifunkční šatní a odkládací skříně zdobí každou z osmi tříd bynovské Speciální základní školy v Teplické ulici v Děčíně. Devadesát dětí se speciálními vzdělávacími potřebami si v bukových skříních nechává tělocvik, kabáty, učebnice, výtvarné potřeby a další pomůcky. Skříně byly vyrobeny na míru tak, aby se vešly do členitých prostor jednotlivých tříd, aniž by je příliš zaplnily, a aby dispozičně vyhovovaly i dětem na vozíčku (níže umístěné zámky apod.). Nábytek samozřejmě splňuje veškeré hygienické požadavky. Vybavení školy bylo obměněno po dvaceti letech. Kvůli legislativně danému nižšímu počtu žáků ve třídách speciálních škol totiž při normativním financování škol na žáka dochází k podfinancování těchto speciálních zařízení.

Region západní Čechy

Pomocné tlapky, o.p.s. – „Dej mi tlapku, dám ti svou“

(poskytnutý dar: 130.000,- Kč)

Organizace Pomocné tlapky se specializuje na výcvik asistenčních a canisterapeutických psů. Finanční příspěvek byl využit na komplexní výcvik a péči pro zlatého retrievera Karla, který pomáhá rodině s tělesně postiženým dítětem. Kromě běžných úkonů jako je podávání předmětů poskytuje

Karel dítěti i rehabilitaci prohříváním křečovitě stažených svalů. Pes v roli pomocníka tak může z velké části u dětí nahradit lidského asistenta. V roce 2007 vycvičila organizace Pomocné tlapy 14 asistenčních psů tělesně postiženým lidem z celé republiky. Za 7 let tato občansko prospěšná společnost vycvičila 75 asistenčních psů.

Region střední Čechy

Společnost spolupracovníků Kroužkovací stanice Národního muzea Praha –

„Atlas migrace ptáků České republiky a Slovenska“

(poskytnutý dar: 200.000,- Kč)

Autoři projektu se rozhodli populárním způsobem přiblížit veřejnosti problematiku migrace ptáků a zhodnotit tak výsledky téměř 70. let systematického výzkumu v této oblasti. Jedná se o ojedinělý projekt, využívající údajů získaných za tak dlouhé časové období a mapující konkrétní skupinu organismů.

Publikace na 500 stranách vysvětluje historii ptačí migrace, uvádí výběr více než 100 tisíc záznamů kroužkovaných ptáků a zaměřuje se na vysvětlení příčiny ptačí migrace v České republice v kontextu se situací v dalších evropských zemích. Publikaci doplňují poutavé barevné ilustrace, mapy a grafy.

Region jižní Čechy

Město Týn nad Vltavou – „Zpřístupnění historického podzemního systému“

(poskytnutý dar: 550.000,- Kč)

V severozápadní části historického centra města Týn nad Vltavou se daří postupně objevovat a zpřístupňovat rozsáhlý systém chodeb, vybudovaný pravděpodobně v 15. století. V rámci projektu bylo zpřístupněno kolem 160 m podzemních tesaných chodeb včetně dvou vodních rezervoárů. Systém sloužil k odvodu podzemní vody pod měšťanskými domy. V době obléhání města sloužilo podzemí jako úniková cesta.

Příspěvek Nadace ČEZ využilo město k odstranění závalu a sedimentu z části podzemí a obnovení odvodňovacího systému. Rekonstruovaly se vstupní a výstupní prostory ve sklepeních bývalého arcibiskupského zámku.

Region jižní Morava

Centrum pro rodinu Hodonín – „Nákup vozidla pro svozovou službu“

(300.000,- Kč)

Z nadačního příspěvku zakoupilo Centrum pro rodinu speciálně upravený devítimístný automobil Renault Trafic, který slouží ke svozu dětí s mentálním a tělesným postižením do Dětského hodonínského rehabilitačního stacionáře Vlaštkova. Zajištění stálé dopravy či výletů řeší velký problém pro řadu rodin s postiženými dětmi z okolí. Jako jeden z největších přínosů automobilu hodnotí vedoucí Vlaštkovy umožnění pravidelných návštěv stacionáře a dostupnost odborné péče. Centrum dále vozidlo využívá při organizaci výletů.

2.2 Dárcovství mimo Nadaci ČEZ

Mimo Nadaci ČEZ poskytla Skupina ČEZ ještě dary prostřednictvím jednotlivých společností Skupiny ČEZ jak v České republice, tak i v zahraničí.

2.2.1 Dárcovství v rámci České republiky

Významné dary poskytla mateřská organizace ČEZ, a. s., a to ve výši 34,4 mil. Kč. Mezi hlavní příjemce patřily obce v okolí Jaderné elektrárny Dukovany, Jaderné elektrárny Temelín a Elektrárny Ledvice, Fakultní nemocnice Motol či Národní galerie Praha. Další dary byly poskytnuty prostřednictvím ČEZ Distribuce, a. s., například Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem, p. o. nebo Nemocnici Most, p. o. Dary v souhrnné výši 6,1 mil. Kč byly poskytnuty také společnostmi ČEZ Prodej, s.r.o., ČEZ Správa majetku s.r.o., Energetika Vítkovice, a.s a Ústav jaderného výzkumu Řež, a.s.

Další významnou společností z pohledu firemního dárcovství je hnědouhelná těžební společnost Severočeské doly a.s. se sídlem v Chomutově, jejichž jediným akcionářem se ČEZ stal v roce 2006. Tím převzal také aktivity této společnosti směrem k veřejnosti severozápadních Čech, protože aktivity Severočeských dolů a.s. se vždy zaměřovaly a zaměřují zejména směrem k okolí dvou jejich hnědouhelných dolů – Dolů Bílina a Dolů Nástup Tušimice. V roce 2007 započal systematický projekt „Pomáháme“, který na základě objektivních faktorů, jakými jsou vzdálenost obce od dolu, počet obyvatel, převládající větry nebo směr postupu dolu, směřuje pomoc Severočeských dolů a.s. zejména do oblastí vzdělávání a do oblastí infrastruktury obcí.

2.2.2 Dárcovství v rámci zahraničních společností Skupiny ČEZ

V Bulharsku věnovala CEZ Trade Bulgaria 5 tis. BGN (cca 71 tis. Kč) na tvorbu filmu o následcích dřívější havárie 3. a 4. bloku jaderné elektrárny Kozloduj a jejich důsledcích pro bezpečnost energetiky na Bakáně a TEC Varna EAD darovala 18 tis. BGN (cca 255 tis. Kč) na projekty v okolí elektrárny.

V Polsku darovala Elektrociepłownia Chorzów ELCHO spol. z o.o. 58 tic. PLN (cca 425 tic. Kč), které směřovaly neziskovým sociálním organizacím na podporu kultury, sportu a pomoc potřebným a Elektrownia Skawina S.A. darovala 118 tis. PLN (cca 863 tis. Kč), které byly určeny pro místní organizace a asociace, vědu a vzdělávání, zdravotnictví a kulturu.

V Srbsku darovala CEZ Srbija d.o.o. nemocnici v Bělehradě 20 tis. EUR (cca 555 tis. Kč).

V Kosovu věnovalo New Kosovo Energy L.L.C 7 tis. EUR (cca 194 tis. Kč) jednotce intenzivní péče pediatrické univerzitní kliniky v Kosovu a 900 EUR (cca 25 tis. Kč) SOS dětské vesničce.

V Maďarsku věnovalo CEZ Hungary Ltd. 1,6 tis. EUR (cca 44,4 tis. Kč) ve prospěch dětí.

2.3 Firemní dobrovolnictví

V roce 2007 obohatila Skupina ČEZ svou firemní filantropickou koncepci zavedením projektu firemního dobrovolnictví Čas pro dobrou věc.

Skupina ČEZ, jako velký, úspěšný a významný zaměstnavatel v České republice, nabízí svým zaměstnancům možnost využít jeden proplacený pracovní den v kalendářním roce pro práci, která pomůže vybrané neziskové organizaci. Zaměstnanci mají možnost pomáhat slabším, potřebným nebo životnímu prostředí ve svém okolí s podporou zaměstnavatele.

Firemní dobrovolnictví je etickým gestem firmy podpořit zájem zaměstnanců o osobní zapojení do veřejně prospěšných aktivit pro děti, přírodu, slabé, staré a také fyzicky či duševně handicapované. Skupina ČEZ tak odstartovala vzájemně prospěšné partnerství firmy, zaměstnance a neziskové organizace z regionů, kde Skupina ČEZ působí.

V roce 2006 proběhla mezi zaměstnanci Skupiny svobodná dotazníková akce monitorující zájem zaměstnanců o toto téma. Díky odezvě a získaným názorům nabízí Skupina ČEZ možnost využití dobrovolnického dne pro týmovou pomoc neziskovým organizacím v rámci projektu Čas pro dobrou věc. První akce firemní dobrovolnické pomoci proběhla v březnu 2008 v Podkrušnohorském zooparku Chomutov v severních Čechách. V průběhu celého roku budou týmové dobrovolnické dny nabídnuty pro všechny zaměstnance i v dalších regionech.

Vstřícný krok zaměstnavatele byl projednán s odborovými organizacemi a zakomponován do Kolektivní smlouvy.

Dobrovolnický den je pro zaměstnance evidován jako odpracovaný za těchto podmínek:

- schválení přímého nadřízeného
- doložení písemného potvrzení ověřené neziskovou organizací nebo odpovídajícím organizátorem (v případě týmové aktivity) na typizovaném formuláři

2.4 Spolupráce s Fórem dárců

Společnost ČEZ, jako jedna z největších a nejvýznamnějších českých společností, je aktivním členem klubu firemního dárcovství DONATOR, prestižního sdružení firem pod patronací Fóra dárců. Hlavním cílem klubu je podporovat rozvoj firemní filantropie a zodpovědného dárcovství v České republice. V roce 2006 Skupina ČEZ v této souvislosti významně přispěla na konání 4. mezinárodní konference o firemním dárcovství pořádané Fórem dárců

V letech 2005 a 2006 společně s Fórem dárců podpořila Skupina ČEZ zavedení mezinárodně uznávané metodiky měření firemního dárcovství „Standard Odpovědná firma“ (SOF) v České republice. V roce 2006 a 2007 již v rámci intencí této metodiky informovala o svých filantropických aktivitách a podařilo se jí počtvrté obhájit prvenství v žebříčku TOP Firemní filantrop v kategorii celkového objemu rozdělených prostředků. V roce 2008 byla spolupráce obohacena o zapojování zaměstnanců do aktivit firemního dobrovolnictví.

2.5 Komunikace ČEZ s veřejností

Shrnutí

Vytváření obrazu o společnosti je jednou z podmínek, jak úspěšně obstát ve stále se měnících podmínkách na trhu s elektrickou energií. Schopnost dynamicky reagovat na aktuální situaci úzce souvisí se schopností účinné komunikace. Společnosti Skupiny ČEZ při komunikaci s veřejností vyznávají pravidla otevřenosti, aktuálnosti a pravdivosti. Příjemci zpráv jsou především akcionáři ČEZ, a. s., analytici, banky a hromadné sdělovací prostředky. Významná je také komunikace s laickou veřejností, tj. současnými i potenciálními klienty.

2.5.1 Komunikace s akcionáři, investory a analytiky

ČEZ, a. s., ctí a přísně dodržuje rovný přístup ke všem svým akcionářům, kteří mají včas a průběžně k dispozici veškeré relevantní informace o hospodářském a obchodním vývoji Skupiny. Společnost přitom dbá všech ustanovení obchodního zákoníku ohledně ochrany práv akcionářů, zejména bez odkladu poskytuje všechny příslušné informace o společnosti, svolává a vede valné hromady a zajišťuje stejné zacházení se všemi akcionáři. Ve vztahu k akcionářům vychází nejen z ustanovení obchodního zákoníku, ale i z doporučení tzv. Kodexu pro správu a řízení společnosti. Záměrem společnosti je vést se všemi účastníky kapitálového trhu otevřený dialog i nad rámec zákonných povinností. Každý z akcionářů ČEZ, a. s., tak může nezávisle ohodnotit výkony Skupiny ČEZ i ČEZ, a. s., a posoudit její strategii pro budoucnost.

Mezi hlavní témata komunikace s akcionáři patřily v roce 2007 cenový vývoj na trhu s elektřinou ve střední Evropě, na trhu povolenek na emise CO₂ a reakce Skupiny ČEZ na prudký pokles cen povolenek. Témata, která zaujala akcionáře, byl i finanční vývoj v nově začleněných zahraničních společnostech a akviziční politika včetně záměrů do budoucna.

Každodenní komunikace s akcionáři se nejčastěji týká výplaty dividend. Probíhá jak prostřednictvím klasické pošty, tak telefonem, elektronické pošty nebo osobním setkáním. Skupina ČEZ zároveň vyřizuje žádosti o informace o pohledávkách pro dědické řízení pro notáře. Počet takovýchto žádostí se ročně pohybuje kolem 150. Na vyžádání vyřizuje ČEZ, a. s., pro akcionáře (týká se zpravidla právnických osob) potvrzení o výplatě dividend a odvodu srážkové daně.

Jako forma komunikace s investory se osvědčila výjezdní setkání managementu ČEZ s investory a tiskové konference; mimo to se odehrávají také individuální setkání.

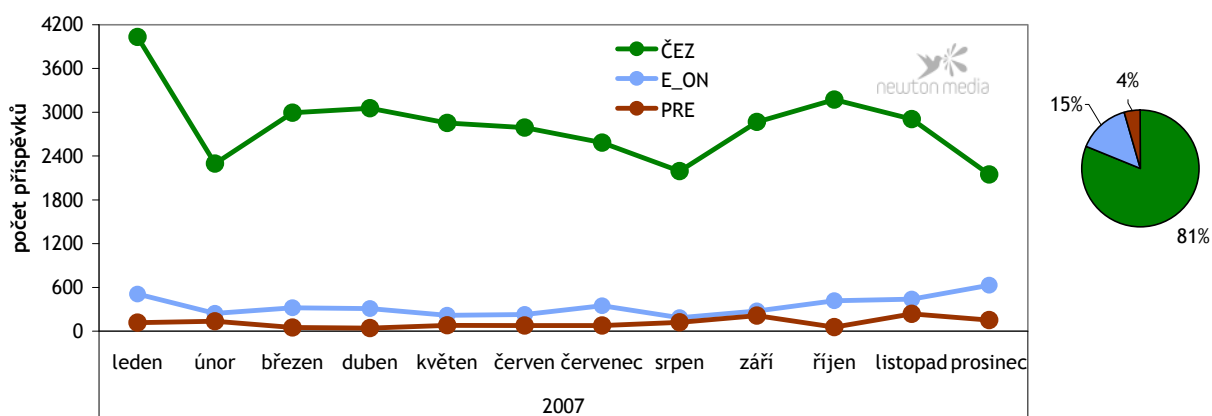
2.5.2 Komunikace s hromadnými sdělovacími prostředky

Komunikace s odbornou i laickou veřejností vně Skupiny ČEZ probíhá především prostřednictvím dobré spolupráce s hromadnými sdělovacími prostředky, které jsou o dění ve společnosti průběžně informovány tiskovými zprávami nebo na pravidelných tiskových konferencích konaných především v Praze. Vlastní komunikaci zajišťují tři tiskoví mluvčí v centrále společnosti ČEZ. Ve všech regionech, kde Skupina ČEZ působí, pracují navíc dva místní „komunikátoři“, kteří mají na starosti jak komunikaci s občany (řeší žádosti o sponzorské dary a reklamní partnerství), tak se státní správou a samosprávou (krizová komunikace a vzájemná informovanost). Místní „komunikátoři“ fungují také jako oblastní tiskoví mluvčí pro média.

Tiskové oddělení ČEZ se zabývá rovněž záležitostmi týkajícími se zahraničních účastí.

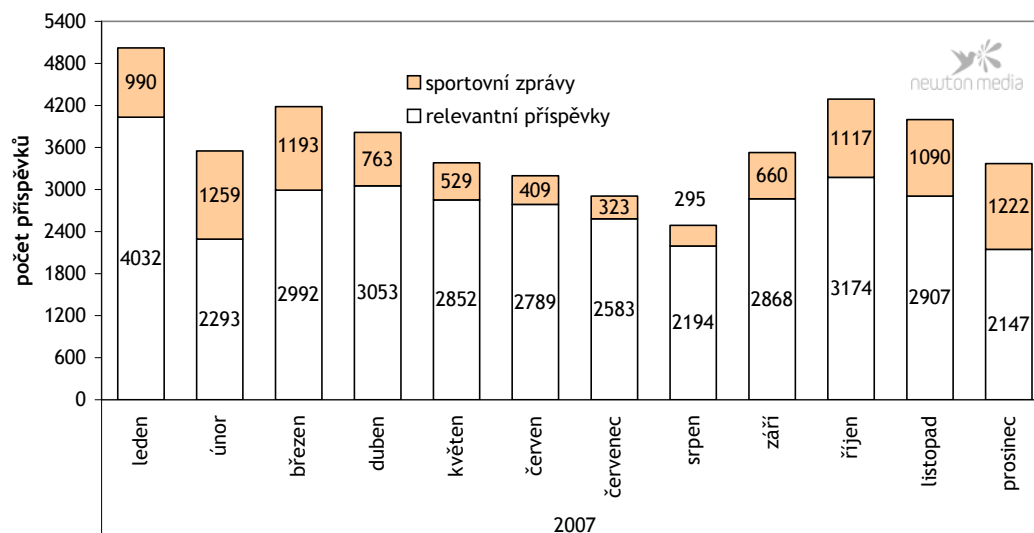
V roce 2007 ČEZ, a. s., uskutečnil kromě čtyř tiskových konferencí informujících čtvrtletně o hospodářských výsledcích Skupiny řadu tiskových konferencí na aktuální témata, kterými byly např. výsledky zahraničních společností Skupiny ČEZ, využívání obnovitelných zdrojů, přidělování, nakládání a obchodování s povolenkami v zemích Evropské unie a v České republice, zákonná úprava umožňující investovat prostředky získané z ušetřených povolenek do technologií šetrných k životnímu prostředí (financování krátkodobých a dlouhodobých opatření), apod. Politika transparentnosti v dialogu s veřejností přispěla v roce 2007, stejně jako v letech předcházejících, k pověsti otevřenosti, objektivnosti a odpovědnosti Skupiny ČEZ vůči široké veřejnosti.

Přehled medializace sledovaných společností – podle počtu příspěvků

Graf vlevo znázorňuje vývoj medializace sledovaných společností podle počtu příspěvků, graf vpravo vyjadřuje procentuální poměr medializace společností ve sledovaném období podle počtu příspěvků.

Medializace Skupiny ČEZ – počty relevantních článků

2.5.3 Mediální image společnosti

Mediální obraz společnosti ČEZ byl v roce 2007 určován především prezentací ČEZ coby dobře řízené nadnárodní dynamické společnosti a společensky zodpovědného subjektu. Pozitivní mediální hodnocení se vztahovalo zejména na:

- dobré hospodářské výsledky ČEZ,
- investice do infrastruktury Skupiny ČEZ, např. opravy a modernizace rozvodů,

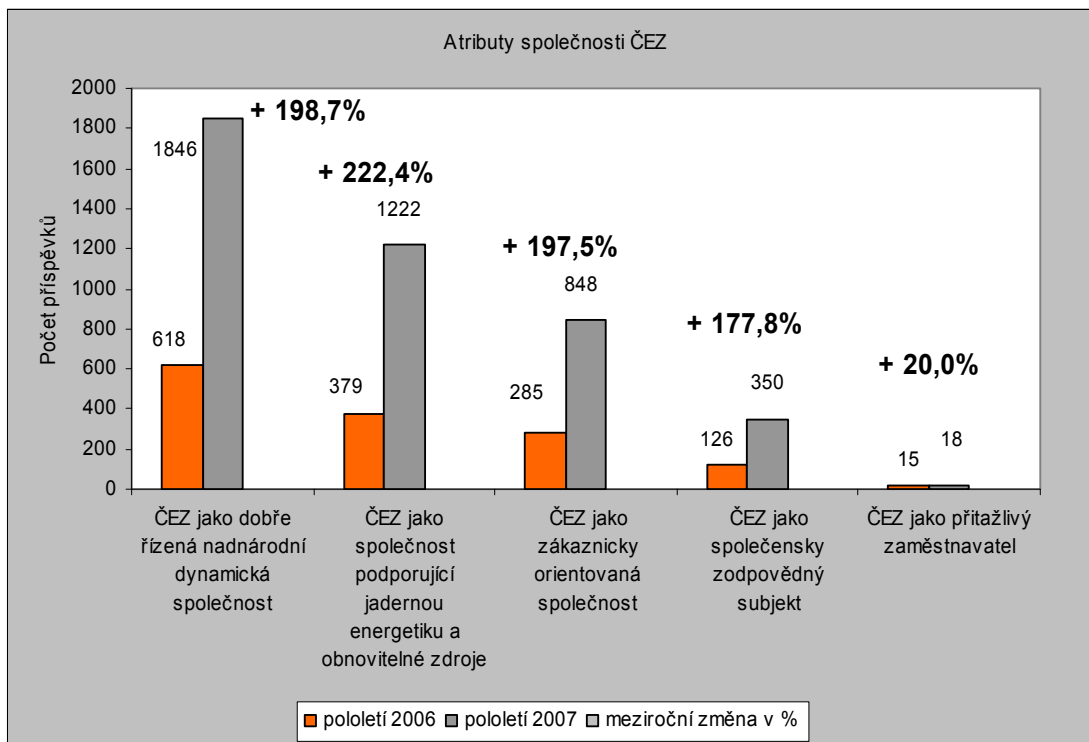
- aktivity Nadace ČEZ, často medializované např. v souvislosti s prvenstvím společnosti v žebříčku největších firemních dárců v ČR,
- expanze společnosti do zahraničí (jednání završena sjednáním strategického spojení s maďarským koncernem MOL, úspěch v státním tendru na dostavbu třetího a čtvrtého bloku rumunské jaderné elektrárny Cernavoda, sloučení tří bulharských distribučních společností, plány na vstup na turecký a ruský energetický trh atd.).

Nejfrekventovanějším námětem negativních příspěvků byly rostoucí ceny elektřiny.

Nejfrekventovanější mediální atributy spojované se společností ČEZ byly v roce 2007:

- ČEZ jako dobře řízená nadnárodní dynamická společnost
- ČEZ jako společensky zodpovědný subjekt
- ČEZ jako zákaznický orientovaná společnost
- ČEZ jako společnost podporující jadernou energetiku a obnovitelné zdroje
- ČEZ jako přitažlivý zaměstnavatel

ČEZ v očích veřejnosti

Mediální příspěvky spojující ČEZ s atributem **společensky zodpovědného subjektu** se tématicky týkaly především:

- sponzoringu, např. Nadace ČEZ, Oranžových hřišť, Cen NG 333
- investic do ekologizace (např. výstavba větrných parků na více lokalitách, statistické údaje o výrobě ve vodních elektrárnách ČEZ Obnovitelné zdroje, spalování biomasy, Fond Zelené energie);
- osvětové kampaně „Posviťte si na úspory“
- dražby obrazů darovaných společností ČEZ ve prospěch Konta Bariéry 77

- ochrany ptactva.

2.5.4 Komunikace s veřejností

Zdrojem informací nejen pro laickou veřejnost je velké množství tištěných materiálů – brožur, letáků o Skupině ČEZ a jejich jednotlivých subjektech i o oblastech souvisejících s jejich činností. Stěžejním místem pro komunikaci se širokou veřejností jsou však pravidelně aktualizované webové stránky www.cez.cz, kde je možné nalézt mnoho informací o celé Skupině ČEZ i potřebné kontakty. Návštěvníci na webové prezentaci ČEZ získají:

- strukturované informace o produktech a službách s odpověďmi na nejčastější otázky, potřebné dokumenty ke stažení (formuláře, ceníky, atd.)
- informace o aktuálním dění ve společnosti, vlastnické struktuře, managementu, hospodaření
- informace o elektrárnách a ekologické politice Skupiny ČEZ
- přehled aktuálně nabízených volných pracovních pozic
- nabídku vzdělávacího programu Skupiny ČEZ
- sekci vyhrazenou ke komunikaci s dodavateli (vystavování výběrových řízení pro dodávky), přístupnou přes heslo (databázová evidence registrovaných dodavatelů).

Webové stránky naplňují též stanovené informační povinnosti emitenta, aktuální informace o provozu jaderných elektráren a povinné informace podle energetického zákona (podíl zdrojů elektřiny použitých pro výrobu elektřiny, dopad výroby elektřiny na životní prostředí a informace o celkové směsi paliv dodavatele). Celkový počet návštěv stránek www.cez.cz za rok 2007 překročil 1 589 000.

2.5.4.1 Informační centra

Funkci komunikace s veřejností plní i síť informačních center 2 jaderných a 5 vodních elektráren Skupiny ČEZ. V roce 2007 si je přišlo prohlédnout přes 105 tisíc návštěvníků. Vstup do těchto informačních center je pro veřejnost volný nebo jen za symbolický poplatek. Informační centra (IC) jaderných elektráren Dukovany a Temelín shledlo v roce 2007 dohromady 55 693 návštěvníků, což je nevyšší roční návštěvnost po roce 2001. Informační centra vodních elektráren v roce 2007 navštívilo 50 108 osob. Výrazný pokles návštěvnosti informačního centra Dlouhé Stráně byl způsoben jeho uzavřením v době letní sezóny, kdy probíhala oprava horní nádrže přečerpávací elektrárny.

V květnu 2008 bylo nově otevřeno osmé informační centrum ČEZ – Obnovitelné zdroje.

Nejnovější a nejmodernější Informační centrum ČEZ – Obnovitelné zdroje s interaktivními modely bude fungovat v prostorách malé vodní elektrárny Hradec Králové v centru tohoto východočeského města.

Návštěvnost Informačních center (IC) vodních a jaderných elektráren v letech 2000- 2007 (osob)

IC / rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
IC Dlouhé Stráně	44 374	41 414	42 833	38 806	41 768	54 275	60 976	17 862
Celkem IC vodních elektráren za rok	63 475	61 222	62 326	54 453	72 414	84 074	89 874	50 108
IC Temelín	23 727	23 509	19 952	18 434	20 002	23 479	24 402	26 875
IC Dukovany	29 104	32 780	27 523	23801	26 055	25 056	26 063	28 818
Celkem IC jaderných el. za rok	52 831	56 289	47 475	42 235	46 057	48 535	50 465	55 693

IC Celkem	116 306	117 511	109 801	96 688	118 471	132 609	140 339	105801
-----------	---------	---------	---------	--------	---------	---------	---------	--------

Informační centrum Obnovitelné zdroje – NOVĚ OTEVŘENO!

Křižíkova 233, Hradec Králové

Provozní doba: denně 9-16 hodin, vyjma Nového roku, Velikonočního pondělí, Štědrého dne a Silvestra. Návštěvu skupin a návštěvu malé vodní elektrárny je nutné předem objednat.

Tel.: 492 110 160, www.cez.cz/hucak

Informační centrum Jaderné elektrárny Temelín

E-mail: infocentrum.ete@cez.cz, telefon: 381 102 639, fax 381 104 900. Objednávky přes Internet: www.cez.cz/exkurze-ete

Provozní doba: otevřeno denně 9-16h, o prázdninách do 17.30 hod. Promítání 3D filmu v kinosále IC je pro individuální návštěvníky připraveno v 9.30, 11.30, 13.30, 15.30 hod.

Informační centrum jaderná elektrárny Dukovany

E-mail: infocentrum.edu@cez.cz, telefon: 561 105 519.

Provozní doba: červenec–srpen denně 9-17 hod. (mimo sezónu 9-16 hod.), první pondělí v měsíci zavřeno.

Vstup zdarma

Informační centrum vodní elektrárny Dalešice

Telefon: 561 105 519, infocentrum.edu@cez.cz

Provozní doba: červenec–srpen denně 9-16 hod. (mimo sezónu po předchozí objednávce).

Vstup zdarma.

Informační centrum přečerpávací vodní elektrárny Dlouhé Stráně (provozováno společností Energotis):

Kontakt: objednávky: čerpací stanice pohonných hmot Loučná nad Desnou, 788 11

Provozní doba: otevřeno celoročně včetně sobot, nedělí a svátků a pouze na základě předchozího objednání

Telefon: 583 235 091 (objednávky 8-15 hod.), Fax: 583 235 094

Informační centrum vodní elektrárny Štěchovice

Telefon: 602 107 453, 603 769 197, 608 308 759.

Provozní doba: kdykoliv po předchozí objednávce.

Vstupné: zdarma

Expozice Šumavská energie

Vodní elektrárny Vydra a Čeňkova pila.

Provozní doba červen–září denně mimo pondělí.

Prohlídky v 9, 11, 13 a 15 hod., jindy na objednávku. Telefon: 840 840 840

Vstup zdarma.

Informační centrum vodní elektrárny Lipno

E-mail: infocentrum.eli@cez.cz, telefon: 380 746 621, 606 445 798, 607 673 651.

Provozní doba: denně 10-16 hod. (sezóna 15. června–15. září) – mimo sezónu po předchozí objednávce.

Vstupné: 20 Kč dospělí, 10 Kč děti.

2.5.4.2 Komunikace s odbornou veřejností

ČEZ jako přední firma ve svém oboru klade velký důraz na využívání špičkových technologií na co možná nejvyšší úrovni současných poznatků vědy a techniky. Má vlastní výzkumnou základnu ve své dceřiné společnosti ÚJV Řež, a to nejen na řešení úkolů z oblasti jaderné fyziky, ale i procesů klasické energetiky. Využívá expertů a expertních studií pro řešení dílčích úkolů. Komunikuje s vysokými školami a univerzitními pracovišti nejen za účelem získání absolventů speciálních studijních programů šitých „na míru“, ale i využití potenciálu zkušených odborníků.

Skupina ČEZ pravidelně podporuje odborné konference – např. VVER – Mezinárodní konference o tlakovodních reaktorech, NUSIM – Mezinárodní konference na téma jaderné bezpečnosti, spolehlivosti a ekonomické efektivity, Hydroturbo – Mezinárodní konference o vodních elektrárnách, Teplárenské dny, atd. a aktivně formou odborných příspěvků se zúčastňuje domácích i mezinárodních odborných konferencí a veletrhů. Zaměstnanci Skupiny přispívají do odborných periodik.

2.5.4.3 Komunikace se školami - vzdělávací program

Mladá generace představuje pro budoucnost firmy velmi důležitou skupinu - jsou to budoucí spotřebitelé elektřiny, budoucí voliči, tedy ti, kteří budou rozhodovat o budoucnosti energetiky, a v neposlední řadě potenciální budoucí zaměstnanci Skupiny ČEZ. Proto jsme zvolili jako jeden z hlavních komunikačních nástrojů vzdělávací program. Ten představil ČEZ již v roce 1992 jako vzdělávací program „Energie pro každého“. Do roku 2007 tedy Skupina ČEZ vstoupila v této oblasti s patnáctiletými zkušenostmi.

Nabídka programu zaměřeného především na účinnou podporu učitelů fyziky je široká – od tištěných materiálů, přes videofilmy, počítačové programy a internetové aplikace, až po besedy, exkurze a semináře. Od roku 2006 nese vzdělávací program ČEZ nové jméno: „Svět energie“. V souladu s novou koncepcí českého školství nyní nabízí nové vzdělávací materiály umožňující žákům a studentům aktivně zkoumat témata ze všech hledisek a souvislostí tak, aby tvořivé myšlení nahradilo dřívější pouhé memorování poznatků, studenti byli vedeni k tvorbě vlastního názoru, poznání souvislostí, k formulaci vlastních hypotéz a kvalitní argumentaci. Semináře pro učitele získaly akreditaci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a jsou zařazeny do systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Materiály programu Svět energie jsou doplněny podrobným metodickým popisem. Učitelé mohou pomocí vzdělávacího programu Svět energie podstatným dílem pokrýt nejen část školního vzdělávacího programu věnovaného energetice v rámci výuky fyziky, ale i část osnov blízkých přírodovědných oborů a průřezových témat.

2.5.4.4 Vyhledávání a podpora talentů

Ve spolupráci s dalšími partnery organizuje ČEZ soutěže vědeckotechnických projektů středoškolské mládeže, soutěž vědeckotechnických projektů vysokoškolské mládeže, soutěž diplomových a doktorandských prací „Cena ČEZ“ a podzimní seminář pro středoškolské pedagogy. Dále nabízíme studentům, kteří vykazují vynikající studijní výsledky či vysokou míru zájmu o práci v energetice, stipendia a stáže. Podporujeme také letní školy fyziky pro talentované studenty pořádané Fakultou jadernou a fyzikálně inženýrskou a Matematicko fyzikální fakultou Univerzity Karlovy a pro studenty vydáváme časopis Třetí pól popularizující vědu a techniku s důrazem na energetiku.

2.5.4.5 Klub Světa energie

Součástí vzdělávacího programu v oblasti výuky fyziky je i nabídka pro neaktivnější učitele stát se členy Klubu Světa energie. Klub mimo jiné nabízí informování o novinkách a chystaných akcích programu Svět energie, semináře akreditované MŠMT, jejichž absolvování se učitelům započítává jako další pedagogické vzdělávání, setkávání s odborníky na pedagogiku, fyziku a energetiku, exkluzivní exkurze a spolupráci na vytváření moderních učebních materiálů. Klub chce sloužit i jako burza příkladů dobré praxe a zdroj námětů pro nové vzdělávací materiály pro české školství.

Skupina ČEZ nabízí školám podporu výuky fyziky prostřednictvím vlastního vzdělávacího programu jako dosud jediná průmyslová firma v České republice a jako první nabídla učitelům účinnou pomoc při začleňování fyzikálních témat do školních vzdělávacích programů.

2.5.4.6 Podpora škol

Společnost ČEZ již 15. rokem podporuje prostřednictvím komplexního vzdělávacího programu základní, střední i vysoké školy. Pomáhá aktivním talentovaným studentům i mladým vědcům, spolupracuje s pedagogy a podporuje osvětu veřejnosti v oblasti energetiky a ekologie. Řada vzdělávacích pomůcek získala prestižní ocenění v soutěžích didaktických materiálů či je doporučována pro používání ve školách Jednotou českých matematiků a fyziků.

Prostřednictvím vzdělávacího programu směřovalo do škol již více než 100 milionů, další významné částky pak formou reklamní spolupráce, sponzoringu či jako dary prostřednictvím Nadace ČEZ, která má rovněž vzdělávání a podporu mládeže jako jednu ze svých priorit.

3 Životní prostředí

Shrnutí:

V průběhu své novodobé historie investovala mateřská společnost Skupiny ČEZ do svého rozvoje a ekologických opatření více než 200 mld. Kč. Největší dosavadní investicí do životního prostředí bylo uskutečnění rozsáhlého programu odsíření uhelných elektráren v letech 1992–1998, do něhož společnost přímo investovala cca 46 mld. Kč. Díky investicím do ekologie, které jsou v případě energetické společnosti ČEZ největší ze všech podniků v České republice, jsou od konce roku 1998 všechny uhelné elektrárny provozovány v souladu s platnými právními předpisy pro ochranu ovzduší v České republice a plní také i nejpřísnější standardy dané legislativou Evropské unie.

Cílem této kapitoly je představit opatření, která jsou realizována pro to, aby negativní vliv výroby elektrické energie na okolní životní prostředí byl i nadále co nejmenší. Kapitola je členěna tak, aby téma popisovala ve stejném sledu aktivit, které probíhají reálně při výrobě elektřiny – počínaje těžbou, přípravou a dopravou paliva přes výrobu elektrické energie až po její distribuci do místa spotřeby.

3.1 Odpovědný přístup Skupiny ČEZ k ochraně životního prostředí

Strategická rozhodnutí Skupiny ČEZ v oblasti ochrany životního prostředí vycházejí z přesvědčení, že životní prostředí je nenahraditelným bohatstvím, které chce odpovědný správce předat budoucím generacím v lepším stavu, než v jakém jej zdědil. Také na celoevropské úrovni je ochrana životního prostředí nedílnou součástí klíčových společenských témat.

V praxi nalezla strategie Skupiny ČEZ v dané oblasti dvojí podobu – na jedné straně jde o úsilí o co nejúspěšnější, ekologicky orientované řízení podniků Skupiny, na straně druhé o rozvoj takových forem výroby energie, které co nejméně zatěžují životní prostředí emisemi a šetří spotřebu strategických surovin.

Jedním z nejvýznamnějších kroků v ochraně životního prostředí v České republice byl komplexní program odsíření uhelných elektráren v 90. letech minulého století, který vedl k zásadnímu zlepšení kvality ovzduší. Nedílnou součástí strategického rozvoje Skupiny ČEZ je i zvyšování využívání obnovitelných zdrojů energie a podpora energetických úspor. Netechnickým opatřením zodpovědného přístupu k ochraně životního prostředí je aplikace systému environmentálního managementu (Environmental Management System – EMS), který se stává součástí řízení společnosti. Implementace EMS podle požadavků mezinárodní normy ISO 14001:2004 byla zahájena v roce 2000. V roce 2002 byla dokončena vydáním mezinárodního certifikátu EMS potvrzujícího shodu systému řízení s požadavky normy ČSN EN ISO 14001. Pro ČEZ je vydán jeden souhrnný certifikát pro klasické elektrárny a 2 samostatné certifikáty pro jaderné elektrárny Temelín a Dukovany.

V okolí uhelných elektráren došlo k řadě technických a biologických rekultivací, které navazují na ukládání zbytku nevyužitých vedlejších energetických produktů, a s cílem revitalizace krajiny. Ve všech uhelných elektrárnách probíhá od roku 2005 obnova techniky měření emisí a probíhá příprava na její další zpřesňování. ČEZ je první společností v členských státech Evropské unie, která přistupuje ke komplexní obnově zdrojů podle nových směrnic EU.

V roce 2006 se ČEZ stal jediným akcionářem těžební společnosti Severočeské doly a.s. a odpovědnost k ochraně životního prostředí se tak rozšířila i o oblast odstraňování ekologických škod a rekultivací souvisejících s důlní činností. Zkušenosti a kompetence v odstraňování ekologických škod a v rekultivacích, v nichž jsou Severočeské doly bezesporu leaderem v rámci České republiky, jsou předávány i těžebním společnostem v zahraničí, například v Řecku.

3.2 Systém řízení bezpečnosti a jakosti

Nedílnou součástí řízení Skupiny ČEZ je řízení bezpečnosti a jakosti. Zavedený systém EMS (Environmental Management System) podporuje plnění požadavků právních předpisů České republiky

v oblasti ochrany životního prostředí, které jsou průběžně harmonizovány s požadavky legislativy EU. V rámci Skupiny ČEZ jsou respektována i doporučení významných světových organizací, jako jsou například Mezinárodní energetická agentura (International Energy Agency), Mezinárodní agentura pro atomovou energii (International Atomic Energy Agency), Agentura pro jadernou energii (Nuclear Energy Agency) v rámci Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), Společenství jaderných dozorců (Western European Nuclear Regulators' Association) atd. V roce 2006 byla rozhodnutím představenstva ČEZ vyhlášena a zveřejněna Politika bezpečnosti a ochrany životního prostředí a politika jakosti. Tímto krokem představenstvo společnosti bezvýhradně přijalo odpovědnost za zajištění:

- bezpečnosti svých výrobních zdrojů,
- ochrany jednotlivců, společnosti a veřejnosti,
- ochrany životního prostředí,
- jakosti.

Pro naplnění této odpovědnosti jsou vytvářeny a rozvíjeny odpovídající podmínky, dostatečné lidské i finanční zdroje, stejně jako účinné řídicí struktury a kontrolní mechanismy. Významným prvkem systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je účast v programu Bezpečný podnik, který obsahem a strukturou odpovídá požadavkům normy OHSAS 18001. V TEC Varna EAD (Bulharsko) byl v této souvislosti v lednu 2006 certifikován integrovaný systém řízení jakosti.

K zajištění ochrany životního prostředí je v ČEZ implementován systém EMS v souladu s mezinárodní normou ISO 14001:2004. Programy pro naplnění environmentální politiky jsou založeny na principu prevence a trvalého zlepšování v oblasti ochrany životního prostředí. Zahnují naplnění všech zákonných norem a stanovují cíle, kterých chce Skupina ČEZ dosáhnout.

Problematika bezpečnosti, jakosti a ochrany životního prostředí tvoří vzájemně propojený celek. Proto jsou tyto oblasti v rámci ČEZ provázány i z hlediska integrovaného řízení.

Politika bezpečnosti Skupiny ČEZ je realizována naplňováním následujících stanovených bezpečnostních cílů a dodržováním řady bezpečnostních principů, které jsou uplatňovány odstupňovaným přístupem v závislosti na závažnosti rizika a závažnosti možných následků.

Cíle politiky bezpečnosti v oblasti působení Skupiny ČEZ

Obecný cíl jaderné bezpečnosti

Chránit jednotlivce, veřejnost a životní prostředí před radiačním nebezpečím, tj. dosáhnout trvalého stavu a schopnosti jaderného zařízení a jeho obsluhy zabránit nekontrolovatelnému úniku radioaktivních látek a ionizujícího záření do životního prostředí.

Radiační ochrana

Zajistit, aby při normálním provozu byly radiační expozice uvnitř zařízení a v důsledku úniku radioaktivních materiálů do okolí tak nízké, jak je to rozumně možné při uvážení ekonomických a sociálních faktorů a pod předepsanými limity a zajistit zmírnění rozsahu radiační expozice v důsledku havárií.

Technická bezpečnost

Zabránit s vysokou pravděpodobností haváriím jaderných zařízení.

Pro normální provoz, zvládnutí všech havárií zahrnutých v projektu i pro havárie s nízkou pravděpodobností výskytu zajistit, aby vznikly jen malé radiační či jiné škodlivé následky.

Zajistit, aby pravděpodobnost nadprojektových havárií s vážnými radiačními následky byla extrémně malá.

Požární ochrana

Minimalizovat pravděpodobnost vzniku a šíření požáru zapříčiněného vnitřními i vnějšími událostmi a případné následky omezit na nejnižší přijatelnou úroveň.

Fyzická ochrana

Zabránit přístupu (vniknutí) neoprávněných osob do střežených objektů elektráren, zabránit neoprávněným manipulacím nebo zneužití či odcizení materiálů (zařízení), položek a technologií. V případě jaderných zařízení zvláště zabránit vzniku ohrožení ve smyslu jaderné bezpečnosti a radiační ochrany.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Minimalizovat negativní dopady působení pracovních a výrobních procesů na zdraví zaměstnanců a ostatních osob.

Ochrana životního prostředí

Zabránit negativním dopadům procesu výroby na životní prostředí a případné dopady omezit na nejnižší přijatelnou úroveň.

Pro zajištění ochrany životního prostředí je v prostředí ČEZ vypracována příslušná řídicí a pracovní dokumentace. Zaměstnanci jsou se svými povinnostmi při ochraně životního prostředí a s aspekty jejich činností seznamováni a jsou pravidelně proškoleni v rámci školení EMS.

Všichni zaměstnanci odpovídají za plnění bezpečnostních požadavků při zajištění vykonávaných činností v příslušném úseku působnosti. Každý zaměstnanec má povinnost, především opatřeními přímo na svém pracovišti, předcházet znečišťování nebo poškozování životního prostředí a minimalizovat nepříznivé důsledky své činnosti na životní prostředí.

3.3 Vliv na životní prostředí při těžbě a přepravě paliva

Shrnutí:

Elektrárny Skupiny ČEZ využívají k výrobě elektrické energie různé druhy paliv. Složení palivového mixu závisí na vyhodnocení řady faktorů. Každé z paliv má jiné charakteristiky z hlediska vlivu na životní prostředí, náročnost na přepravu či skladování, ceny, technologického zařízení pro spalování nebo dostupnosti zásob. Česká republika nepatří mezi země s dostatkem ušlechtilých zdrojů paliva, jako jsou např. ropa nebo zemní plyn, a proto z hlediska energetické bezpečnosti a nezávislosti na dovozech je primárním palivem pro výrobu elektrické energie uhlí dostupné z domácích zdrojů.

Instalovaný výkon uhelných elektráren ČEZ a.s. v České republice přesahuje 6500 MW, ČEZ navíc provozuje další uhelné zdroje v zahraničí o instalovaném výkonu 1988 MW (ELCHO a Skawina v Polsku a Varna v Bulharsku). V řadě uhelných elektráren Skupiny ČEZ se spolu s uhlím také spaluje biomasa. Otázka využití obnovitelných zdrojů energie je předmětem samostatné kapitoly. Topné oleje a zemní plyn se v elektrárnách Skupiny ČEZ používají pouze pro zapalování a stabilizaci provozu kotlů.

Klíčovými aspekty vlivu na životní prostředí jsou v souvislosti s těžbou uhlí hluk, přeprava paliva do elektráren, případně zpracování nebo úprava paliva a následné rekultivace krajiny. Vzhledem ke specifickým vlastnostem jsme se samostatně věnovali palivu pro jaderné elektrárny ČEZ.

3.3.1 Těžba a doprava klasických paliv

3.3.1.1 Uhlí

Většina českých elektráren spaluje severočeské hnědé uhlí těžené společnostmi Severočeské doly, Mostecká uhelná a Sokolovská uhelná. Jen v jedné elektrárně Skupiny ČEZ se spaluje lignit těžžený

poblíž – v hodonínské pánvi. Černé uhlí je spalováno v Elektrárně Dětmárovice, Ostravě – Vítkovicích a v elektrárnách v Polsku. Elektrárna Varna spaluje antracitické černé uhlí dovážené z několika evropských a asijských těžebních oblastí.

Hnědé uhlí se těží povrchoým způsobem. Životní prostředí nejvíce ovlivňují zábory území a těžba jako taková. Z důvodů minimalizace negativních dopadů v souvislosti se zábory území se provádí selektivní těžba ornice a spraší pro použití při budoucích rekultivacích vytěžených prostor a výsypek. V případě prašnosti a hluku se oba tyto vlivy pravidelně monitorují, přičemž tam, kde je to možné, jsou zaváděny technologie se sníženou hlučností. Dopady na okolí snižují i ochranné valy nebo lesní pásy oddělující prostor těžby od okolního prostředí. Pro snížení prašnosti na nejnižší možnou úroveň se komunikace a přesypy skrápějí.

Černé uhlí spalované v elektrárnách Skupiny ČEZ se těží pouze hlubinným způsobem. Veškerá opatření spojená s omezením vlivu těžby na okolní prostředí zajišťují těžební společnosti, což se týká veškerého uhlí získávaného od externích dodavatelů.

Z hlediska dopravy je vzhledem ke značným objemům uhlí, které elektrárny spalují, výhodné situovat elektrárny co nejbližže zdroji. Pokud tomu tak je, jsou elektrárny v České republice a v Polsku na krátké vzdálenosti zásobovány pásovými dopravníky, v případě delších dopravních vzdáleností se používá téměř výhradně železniční doprava. Vzhledem k vysokým nákladům údržby plavebních cest není říční doprava již několik let využívána. K dopravě paliva do elektrárny Varna v Bulharsku se využívá námořní doprava do vlastního černomořského přístavu. V přístavu jsou k dispozici tři kotviště s maximálním ponorem lodě 11,5 m. Maximální tonáž jedné lodě je 55 tis. tun (typ PANAMAX).

Z důvodu zajištění stabilních dodávek paliva a vzhledem ke strategickému významu uhlí pro české elektrárny Skupina ČEZ získala 100 % podíl v akciové společnosti Severočeské doly.

3.3.1.2 Biomasa

Pro účely spalování v elektrárnách je biomasa přepravována po železnici, případně automobilovou dopravou. V rámci České republiky se v ČEZ spoluspaluje biomasa v elektrárnách s instalovanými fluidními kotli (Hodonín, Poříčí, Tisová, Ledvice) a v Teplárně Dvůr Králové. Spoluspalování bylo nově testováno též v elektrárně Skawina a testování se připravuje i pro elektrárnu ELCHO (obě Polsko). Z hlediska typu biomasy byla používána především odpadní biomasa, zejména dřevní štěpka, popř. zemědělské produkty, jako jsou otruby, pelety ze zbytků po čištění semen a dále piliny. V malé míře se spaluje též biomasa cíleně pěstovaná pro energetické účely (energetické plodiny), jejíž využití zatím omezuje především nedostatečná produkce těchto plodin. Podpora opatření ke zvýšení podílu využití energetických plodin je jedním ze strategických záměrů Skupiny ČEZ.

3.3.1.3 Zemní plyn a topné oleje

Zemní plyn, který je na místo spotřeby dopravován plynovodním potrubím, a topné oleje včetně mazutu jsou využívány jako palivo pro najíždění bloků a stabilizaci a optimalizaci procesu hoření ve spalovacím prostoru kotlů elektráren. Zemní plyn je využíván konkrétně v elektrárnách Tisová, Pruněřov, Tušimice, Ledvice, Počerady, Poříčí a Dětmárovice, v teplárně Dvůr Králové nad Labem a v Jaderné elektrárně Temelín. V Jaderné elektrárně Temelín slouží zemní plyn v případě výpadku obou jaderných bloků především jako záložní zdroj pro zásobování areálu elektrárny a nedalekého města Týna nad Vltavou teplem. Zemní plyn pro potřeby společnosti ČEZ je dodáván externími dodavateli.

Mazut je nakupován pro elektrárny Pruněřov, Mělník a Chvaletice. Lehké topné oleje pro elektrárny Hodonín a Poříčí, včetně teplárny Dvůr Králové nad Labem. Na dodávky topných olejů uzavřel ČEZ rámcové smlouvy se třemi tuzemskými dodavateli.

3.3.2 **Sanace a rekultivace těžebních oblastí**

Bezprostředně po vytěžení daných těžebních prostor navazuje na těžbu uhlí sanace a rekultivace území. Náklady na tuto činnost jsou ve všech případech obsaženy v ceně prodávaného uhlí, a proto je hradí těžební společnosti.

Ze strany Severočeských dolů, jejichž je ČEZ jediným akcionářem, jsou, ve snaze o minimalizaci a eliminaci vlivů těžby na životní prostředí, vynakládány značné finanční prostředky jak na rekultivace a investice do ochrany životního prostředí, tak i na tvorbu fondu na zahlazení následků hornické činnosti

po ukončení těžby. Snahou je vytvořit nejen koncepční a technologické, ale i finanční předpoklady pro uvedení území po vyuhlení lokality do stavu, který odpovídá potřebám regionu a respektuje ochranu životního prostředí.

Sanace a rekultivace budou probíhat ještě přibližně 15 let po ukončení těžby. Proto je za tímto účelem ze zákona tvořena rezerva, která bude sloužit pro pokrytí budoucích nákladů souvisejících s rekultivačním řešením vytěžené lokality. Odhady výše rezerv se mohou v důsledku potenciálních změn technologie, změn ekologických požadavků a časového rozložení budoucích výdajů od skutečných nákladů lišit. Roční tvorba rezerv dosahuje výše 400 – 500 mil. Kč, na rekultivace je ročně vynakládáno 250 – 350 mil. Kč.

Čerpání finančních rezerv na sanace a rekultivace

tvorba	čerpání	stav	tis. Kč
	tis. Kč	tis. Kč	
1991	205 000	0	205 000
1992	405 000	0	610 000
1993	420 891	152 810	878 081
1994	376 674	191 421	1 063 335
1995	369 488	230 533	1 202 289
1996	444 311	260 383	1 386 218
1997	479 174	284 892	1 580 500
1998	473 353	273 663	1 780 191
1999	426 367	258 987	1 947 570
2000	455 030	247 963	2 154 637
2001	474 127	243 301	2 385 463
2002	452 304	304 433	2 533 334
2003	455 205	391 382	2 597 157
2004	444 813	312 364	2 729 605
2005	449 785	215 723	2 963 668
2006	451 496	254 416	3 160 749
2007	416 523	141 993	3 435 279
2008	403 231	185 046	3 653 464

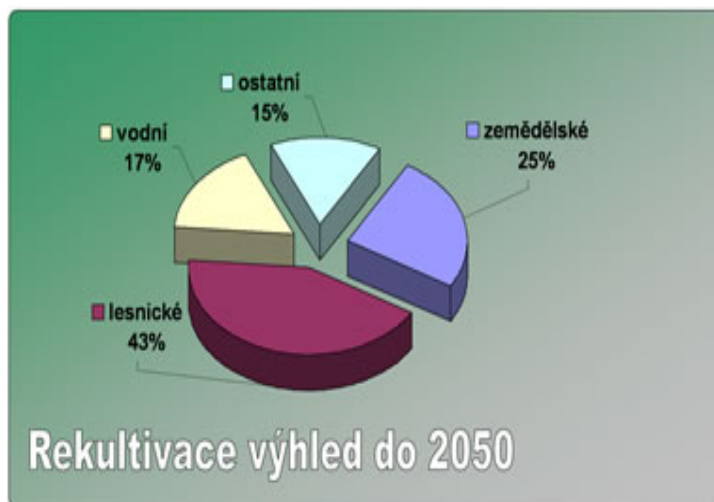
Rekultivace pro rok 2007

Plochy	[ha]	%
zemědělské	1417,06	21,6%
lesnické	2313,47	35,3%
vodní	2093,82	31,9%
ostatní	736,82	11,2%
Celkem	6561,17	100,0%

Rekultivace – výhled do roku 2050 (ha)

Plochy	[ha]	%
zemědělské	3325,32	25,3%
lesnické	5624,62	42,7%
vodní	2244,32	17,0%
ostatní	1973,81	15,0%
Celkem	13168,07	100,0%

Rozložení zájmových území

Plochy	[ha]	%
ukončené	3556,86	27,0%
rozpracované	3049,07	23,2%
provozní	5373,71	40,8%
bude dotčeno	1188,43	9,0%
Celkem	13168,07	100,0%

Z poměrně velkého podílu rozpracovaných rekultivací je zřejmé, že práce Severočeských dolů v této oblasti stále pokračují. Nezanedbatelný podíl však mají již dokončené rekultivace, které postupně začínají sloužit svému plánovanému účelu.

3.3.3 Jaderné palivo

Objem přepravy jaderného paliva je s objemy, které je třeba přepravit pro potřeby uhelných elektráren, nesrovnatelný. Přestože se jedná řádově o pouhé desítky tun ročně, jde vzhledem ke specifčnosti přepravovaného materiálu o téma, kterému je věnována všestranná a mimořádná pozornost.

Zásady přepravy čerstvého jaderného paliva definují právní předpisy, vycházející z doporučení Mezinárodní agentury pro atomovou energii a z řady mezinárodních dohod. V České republice jsou určovány přímo legislativou (tzv. atomový zákon a jeho prováděcí vyhlášky). Palivové soubory mohou být přepravovány výhradně ve speciálních obalových souborech určených pro přepravu jaderných materiálů, jejichž použití musí být schváleno Státním úřadem pro jadernou bezpečnost (SÚJB).

Na jaderné palivo se vztahují i předpisy pro ochranu zdraví před ionizujícím zářením. Zároveň se jedná o strategický materiál, pro který platí Úmluva o nešíření jaderných zbraní a Úmluva o fyzické ochraně jaderných materiálů. Mezinárodní závazky České republiky v této oblasti se odrážejí v několika českých zákonech. Strategický charakter přepravy jaderného paliva dokládá skutečnost, že způsob jejich provádění upravuje Zákon o ochraně utajovaných skutečností.

Přeprava jaderného paliva pro konkrétní elektrárnu se uskutečňuje na základě povolení SÚJB. Příprava vlastní přepravy znamená kromě vyrozumívací a oznamovací povinnosti zejména přípravu personálu zúčastněného na přepravě – školení, instruktáže, přezkoušení – a to včetně osob potenciálně zasahujících v případě nestandardní situace. Totéž se týká technických prostředků, které musejí být plně provozuschopné a v souladu se zákonnými požadavky prováděcích předpisů. Přeprava obvykle trvá jen několik hodin či dnů.

Všechny přepravy čerstvého jaderného paliva pro ČEZ mají mezinárodní rozměr daný rozmístěním dodavatelů jaderného paliva. Každý způsob přepravy má proto i svá mezinárodní pravidla. Vzhledem ke vzdálenostem mezi výrobními závody a příslušnou elektrárnou je nutné volit formu kombinované přepravy.

ČEZ je držitelem povolení k přepravě jaderného paliva a provozovatelem odpovědným za jadernou škodu ve smyslu Vídeňské úmluvy o občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody. Má proto v souladu se zákonem uzavřeny rámcové pojistné smlouvy pro krytí odpovědnostních rizik při přepravě jaderného materiálu zahrnující všechny povolené způsoby mezinárodních kombinovaných přeprav paliva ze zahraničních výrobních závodů do České republiky. Ke splnění všech podmínek dozorných orgánů a k úspěšné rutinní realizaci přeprav jsou přijímána jak zákonem předepsaná, tak i výjimečná a nadstandardní opatření.

Jaderné palivo pro Jadernou elektrárnu Dukovany vyrábí a dodává ruská firma OAO TVEL, a to včetně obsažených jaderných materiálů a souvisejících služeb. Jaderné palivo pro Jadernou elektrárnu Temelín v současné době vyrábí americká společnost Westinghouse Electric Company, od roku 2010 bude toto palivo dodávat také firma OAO TVEL. V případě jaderného paliva pro Temelín zajišťuje ČEZ pro výrobce paliva dodávku výchozí suroviny, tj. obohacený uran. ČEZ uranový koncentrát či uran nakupuje v různém stádiu zpracování na světovém trhu a konverze a obohacení koncentrátu na obohacený uran jsou zajišťovány na základě dlouhodobých kontraktů s primárními dodavateli těchto služeb. Součástí ceny jsou i náklady na zpracování a bezpečné uložení odpadů vznikajících při konverzi a obohacení uranu. Konverze uranu pro české jaderné elektrárny probíhá v současnosti ve Francii, Kanadě a Rusku, obohacení v USA, Rusku, Německu, Nizozemsku či Velké Británii. S cílem maximalizovat využití jaderného paliva a dosáhnout tak úspor množství vyprodukovaného vyhořelého paliva se ČEZ systematicky věnuje jak technickému vývoji, tak optimalizaci palivového cyklu.

3.4 Vliv na životní prostředí při výrobě elektřiny

Shrnutí:

Vlivy na životního prostředí jsou nejvíce patrné v souvislosti s vlastní výrobou elektřiny a tepla. Kromě emisí do ovzduší, které jsou vidět na první pohled, jde o řadu dalších možných vlivů - přes oblast kvality vod, využití produktů vzniklých při spalování uhlí a odsiřování spalin, tzv.

vedlejších energetických produktů (VEP), až po problematiku hlučnosti doprovázející výrobu elektrické energie. Tato kapitola se věnuje každé z těchto jednotlivých složek zvlášť, obsahuje i přehled výrobních zdrojů Skupiny ČEZ, které kromě uhelných a jaderných elektráren představují i elektrárny vodní a celé portfolio obnovitelných zdrojů energie. Vzhledem ke své povaze jsou obnovitelné zdroje energie a jejich produkt v podobě tzv. zelené elektřiny popsány v samostatné kapitole. Rozsahu výrobních zdrojů dává tušit, že ochrana životního prostředí představuje v dané souvislosti komplexní úkol vyžadující systémový a koordinovaný přístup.

3.4.1 Struktura výroby elektřiny

Převzato z výroční Zprávy

3.4.2 Ovzduší

Na emisích škodlivých látek do ovzduší se v rámci Skupiny ČEZ nejvíce podílejí uhelné elektrárny (15 v České republice, 2 v Polsku a 1 v Bulharsku). Většina tuzemských elektráren spaluje severočeské hnědé uhlí. Elektrárna Dětmorovice, Ostrava - Vítkovice a zahraniční elektrárny spalují uhlí černé a Elektrárna Hodonín spaluje lignit.

Uhelné elektrárny se – i přes skokové rozšíření instalovaného výkonu v jaderných elektrárnách v důsledku uvedení do provozu Jaderné elektrárny Temelín – podílejí na výrobě elektrické energie zhruba z 55 %. Většina z nich je z praktických důvodů (omezení dopravy vytěženého uhlí) situována do bezprostřední blízkosti hnědouhelných dolů v severních a v severozápadních Čechách. Jejich výhodou je poměrně dobrá možnost regulace výkonu. Najíždění uhelných elektrárenských bloků sice trvá několik hodin, odstavit je však lze téměř okamžitě (i když je to dost neekonomické).

V řadě uhelných elektráren Skupiny ČEZ se spolu s uhlím spaluje biomasa. Nejdelší tradici spalování drží Elektrárna Hodonín. Již během roku 2000 bylo v Hodoníně tímto způsobem spáleno více než 2400 tun biomasy. Následovaly spalovací zkoušky u fluidních kotlů v Tisové, Poříčí a Ledvicích, v prvním pololetí roku 2004 byla biomasa zkušebně spalována v práškovém kotli ve Chvaleticích a nově byla biomasa spalována též v polské elektrárně Skawina, přičemž v další polské elektrárně ELCHO bude spoluspalování testováno v roce 2008. Získané zkušenosti ze spalování biomasy jsou důležitým kritériem při dalším rozhodování o využití tohoto obnovitelného zdroje energie.

I přes již realizovaná i teprve plánovaná opatření, má výroba elektřiny z uhlí nezanedbatelný podíl na znečišťování ovzduší. Z pohledu legislativy jsou uhelné elektrárny zvláště velkými spalovacími zdroji znečišťujícími ovzduší a podléhají proto specifickým legislativním podmínkám, které ovlivňují jejich provoz. Jedná se především o emisní limity a jejich zpřísnování a o podmínku nepřekročení emisních stropů u stávajících zdrojů, pokud na těchto zdrojích nelze plnit emisní limity pro zdroje nové.

Technologie a parametry pro snížení emisí látek znečišťujících ovzduší, které se používají v České republice, odpovídají úrovni nejlepších dostupných technik v souladu s legislativou Evropské unie (tzv. IPPC směrnice) a umožňují plnit požadavky nových právních předpisů pro ochranu ovzduší. Součástí ochrany ovzduší je zjišťování jeho kvality v měřicích imisních stanicích; ty jsou umístěny a provozovány tak, aby bylo na základě měření možné posoudit vliv provozu uhelných elektráren na stav ovzduší objektivně. Stanice jsou vybaveny moderním zařízením zejména pro měření imisí oxidu siřičitého a oxidů dusíku. Měření imisí na těchto stanicích zajišťuje autorizovaná osoba. Naměřené hodnoty přejímá Imisní informační systém kvality ovzduší České republiky. Údaje z měření na imisních stanicích a stanovený podíl elektráren na imisní koncentraci jsou aktuálně zveřejňovány na internetových stránkách ČEZ ve složce elektrárny a životní prostředí.

Nedílnou součástí programu snižování emisí je i maximální transparentnost – na veřejných internetových stránkách ČEZ jsou k dispozici informace jak o znečišťování ovzduší (vypouštění emise), tak i o kvalitě ovzduší ve vybraných lokalitách (imisní situace). Měření se provádějí v okolí všech uhelných elektráren Ústeckého kraje (Elektrárna Počerady, Elektrárna Ledvice, Elektrárna Pruněfov 1, Elektrárna Pruněfov 2, Elektrárny Tušimice) na stanicích: Horní Halže, Nová Víska u Domašína, Havraň, Milá, Blažim, Droužkovice, Kostomlaty pod Milešovkou, Komáří Vížka. Dále jsou v současné době v provozu po jedné stanici u Elektrárny Tisová na stanici Vítkov, u Elektrárny Chvaletice na stanici Hošťalovice a u elektráren Mělník na stanici Libkovic pod Řípem. U elektrárny Dětmorovice lze nalézt 2 stanice: Petrovice u Karviné a Šunychl. Monitorovací stanice jsou součástí

Informačního systému ochrany ovzduší (ISKO).

Vzhledem k vysokému podílu spalovaných fosilních paliv je i přesto, že elektrárny plní přísné emisní limity, otázce emisí do ovzduší věnována velká pozornost. Zásadním krokem ke zlepšení kvality ovzduší v České republice byl ekologický program uhelných elektráren uskutečněný v devadesátých letech minulého století. Přes nesporný dosažený pokrok jsou realizována další opatření ke snižování emisí a to jak u tuhých znečišťujících látek, tak i oxidů síry a oxidů dusíku. Specifický charakter z hlediska vlivu na ovzduší mají i jaderné elektrárny.

Přestože došlo v oblasti emisí do ovzduší k významnému pokroku, Skupina ČEZ v opatřeních i nadále pokračuje ve snaze vliv provozu elektráren na ovzduší dále snižovat. Jedním z klíčových prvků, který přispěje k dalšímu zlepšení ekologických parametrů uhelných zdrojů provozovaných ČEZ, je program obnovy, který byl zahájen v roce 2007. Kromě dalšího snížení produkovaného znečištění přinese podstatné zvýšení účinnosti elektráren, prodlouží životnost a v případě výstavby nových bloků umožní využít nejnovější technologie se špičkovými parametry jak v oblasti energetiky, tak i ochrany životního prostředí.

3.4.2.1 Tuhé znečišťující látky vznikající při spalování fosilních paliv

V případě spalování je třeba odlišit několik základních kategorií tuhých zbytků.

- Popílek (zachycen na odlučovačích)
- Úletový popílek (uniká se spalinami do ovzduší)
- Struska (vzniká v topeništi granulačních kotlů)
- Škvára (vzniká v topeništi roštových kotlů)
- Ložový popel (vzniká ve fluidním topeništi)
- Popel (směs škváry nebo strusky nebo ložového popela s popílkem)

Prvním opatřením pro zlepšení kvality ovzduší bylo snižování emisí tuhých prachových částic. Zachycení tuhých znečišťujících látek je velmi důležité, neboť se na ně váží těžké kovy, radioaktivní prvky a další škodlivé látky. Obsah popílku ve spalinách z kotle je za normálních podmínek v průměru 30 g/m³ plynu.

Uhlí spalované v elektrárnách Skupiny ČEZ po sobě zanechává nespalitelný tuhý podíl v objemu 25–30 % původního paliva. Tento tuhý vedlejší energetický produkt je v naprosté většině dále využíván a jen nepatrná část je ukládána na skládky jako odpad. V souvislosti s odsířením kouřových spalin v 90. letech minulého století ustoupily elektrárny od hydraulického plavení popílku na odkaliště a přešly na tzv. suchý odběr; který umožnil jeho příznivější následné využití jako cenné druhotné suroviny. Suchý popílek jako certifikovaný výrobek se může kromě jiného použít na výrobu betonu, jako náhrada kameniva, jako aktivní příměs, ve stavebnictví, při výstavbě silnic a dálnic, atd. Dále se používá na vyplňování vytěžených prostor v dolech a při báňské činnosti. Největší uplatnění však nachází jako certifikovaný výrobek (stabilizát, deponát, atd.) pro sanaci nebo rekultivaci v minulosti průmyslově zatížených lokalit podle schválených projektů – důlní výsypky, revitalizace krajiny, odkaliště, atd., kde se jedná o náhradu velkého množství přírodních materiálů. Certifikované výrobky jsou směsí s předem definovaným poměrem obsahující popílek, strusku a produkty po odsířování. Některé popílkové směsi se používají jako účinné náplně filtrů pro čištění odpadních vod s životností 10–20 let. Čištění za použití těchto filtrů je vysoce účinné při likvidaci patogenních bakterií, těžkých kovů a polychlorovaných bifenylnů (PCB).

3.4.2.2 Emise síry

Odsíření kouřových plynů (snížení koncentrací SO₂) je technologicky komplikovanější než v případě prachových částic. Vzhledem k tomu, že veškerá síra ve spalinách pochází z paliva, je prvním opatřením vybrat takové palivo, které bude obsahovat siřičných sloučenin co nejméně. Ropa a zemní plyn obsahují síry nejméně, černé uhlí o něco více, hnědé uhlí nejvíce – běžně 1 až 2,5 % celkové hmoty.

Tam, kde nelze změnit druh paliva, nezbyvá než realizovat jiná technologická opatření, a to buď vhodnou formou spalovacího procesu anebo náročným čištěním kouřových plynů.

Jednou z metod, kdy se škodliviny z kouřových plynů odstraní přímo při spalování, je technologie

fluidního spalování. Fluidní kotel je zařízení, které spaluje uhlí ve vznosu na tzv. fluidním loži. Uhlí není namleté na prach, ale jen na zrnitost okolo 20 mm a přivádí se do kotle společně s vápencem. Na vrstvě popele, vápence a případně i inertního písku pak doslova vře a víří díky proudu vzduchu, který se pod něj vhná. Palivo se chová v podstatě jako kapalina (odtud dostala metoda svůj název). Při tomto způsobu spalování vyhořívá palivo z více než 90 %. Vápenec reaguje přímo v kotli s oxidem siřičitým a tuhý produkt se stává součástí popela. Teplota spalování je nižší než v klasických kotlích (od 700 do 900 °C), takže vzniká i podstatně méně oxidů dusíku.

Vysoká účinnost spalování znamená také vysokou účinnost výroby elektřiny. Určitou nevýhodou fluidního spalování je trvalé spojení sádry s popelem a tím pádem nemožnost jejího využití ve stavebnictví. Dalším negativem je větší množství spotřebovaného vápence než při spalování v práškových kotlích a následné mokré vypírce spalin. Fluidní technologie se proto hodí pro menší výkony. V České republice je tento typ kotlů instalován v elektrárnách Tisová, Ledvice, Hodonín a Poříčí.

Čištění kouřových plynů v odsiřovacím zařízení je technologicky poměrně náročné a odsiřovací zařízení je proto samostatný technologický celek vestavěný do areálu uhelné elektrárny.

Zjednodušeně lze odsiřovací procesy rozdělit na regenerační a neregenerační, a ty pak na suché, polosuché a mokré. Celkem je ve světě známo asi dvě stě odsiřovacích metod. Nejrozšířenější jsou neregenerační procesy. V mokřích procesech se SO₂ zachycuje v kapalinách, v polosuchých se aktivní látka rozstříkuje v proudu horkých spalin ve formě vodní suspenze, kapalina se odpaří a produkt reakce vychází z procesu jako tuhá látka. Při suché metodě reaguje SO₂ v suchém stavu a produktem je opět suchá látka.

V České republice se u více než 80 % instalovaného výkonu uhelných elektráren používá tzv. mokrá vápencová vypírka. Odsiřovací jednotce, ve které proces probíhá, se říká také pračka nebo absorbér. Je to nádoba vyšší než 40 m o průměru 15 m. V pračce procházejí kouřové plyny několikastupňovou sprchou, která rozstříkuje vápencovou suspenzi (rozmíchaný rozemletý vápenec ve vodě). Oxid siřičitý chemicky reaguje a vzniká hydrogensířičitan vápenatý, který dále oxiduje na dihydrát síranu vápenatého. Vzniklému produktu se říká energosádrovec.

Energosádrovec, který je velmi čistý (vzniká krystalizací z roztoku), může být plnohodnotnou náhradou přírodního sádrovce a najít tak své uplatnění při výrobě sádry a ve stavebnictví. U některých elektráren (např. u Elektrárny Počerady nebo Elektrárny Mělník) přímo pracují linky na výrobu sádrokartonových stavebních dílů. Další uplatnění nachází energosádrovec při výrobě cementu, ve směsi s popílčkem pak tvoří stabilizát, který je vhodný pro vyplňování vytěžených důlních prostor a pro zásypy a obsypy ve stavebnictví (terénní úpravy).

Odsiřování mokrou vápencovou vypírkou dokáže odstranit z kouřových plynů více než 95 % oxidu síry. Ilustrativní příklad: 200MW kotel hnědouhelného bloku vyprodukuje za hodinu asi 1 050 000 metrů krychlových spalin, kde v každém m³ je okolo 6500 mg SO₂. Na jejich odsíření se spotřebuje 9 tun vápence a získá se 15 tun energosádrovce.

3.4.2.3 Oxidy dusíku

Snižovány jsou i emise dusíku. Ve spalinách je přibližně 95 % oxidu dusnatého NO, asi 5 % oxidu dusičitého NO₂ a při teplotách pod 900 °C vzniká i oxid dusný N₂O (souhrnně se oxidy dusíku označují jako NO_x). Organický dusík je obsažen v palivu (v černém uhlí je ho cca 1 %, v hnědém uhlí i více) a ve vzduchu při spalování. Kolik se ho oxidací atmosférického dusíku dostane do spalin, to závisí na teplotě a na obsahu kyslíku v zóně hoření.

Metody snížení obsahu NO_x jsou dvojí: primární, kdy se snažíme zabránit jejich vzniku instalací nízkoemisních hořáků, technologickým řízením procesu spalování a konstrukcí kotlů (je tak možné při relativně nízkých nákladech snížit emise NO_x o 40 až 60 %), a sekundární, kdy se likvidují již vzniklé oxidy dusíku. K tomu se používají selektivní katalytické a nekatalytické redukce. Selektivní katalytická redukce probíhá ve speciálním reaktoru, katalyzátorem jsou oxidy vanadu, molybdenu nebo wolframu na nosiči z oxidu titaničitého. Do spalin se vstříkuje amoniak a směs se vede přes katalyzátory, kde vzniká elementární dusík a voda. Metoda je dražší, ale obsah NO_x ve spalinách tak lze snížit o 80 až 90 %.

3.4.2.4 Ekologický program uhelných elektráren

Program ekologizace uhelných elektráren ČEZ, který byl realizován v devadesátých letech minulého

století, svým rozsahem představoval program zcela zásadního významu. Svými dosaženými výsledky neměl v celosvětovém měřítku obdoby. Důležitým milníkem se stal rok 1998, kdy byl program dokončen. Vztaheno na měrné emise bylo dosaženo těchto výsledků:

Snížení emisí tuhých znečišťujících látek o 97 %

Snížení emisí SO₂ o 93 %

Snížení emisí NO_x o 60 %

Snížení emisí CO o 80 %

V případě, že by bylo snížení vztaheno na absolutní množství emisí vypuštěných do ovzduší, představovaly by dosažené hodnoty:

Snížení emisí tuhých znečišťujících látek o 95 %

Snížení emisí SO₂ o 92 %

Snížení emisí NO_x o 50 %

Snížení emisí CO o 78 %

Efekty programu z hlediska kvality ovzduší lze nejlépe ilustrovat na mapách monitorujících imisní zatížení v České republice před realizací těchto opatření a po realizaci těchto opatření:

3.4.2.5 Výpusti do ovzduší u jaderných elektráren

Při provozu jaderných elektráren dochází k vypouštění látek s velmi nízkým obsahem radionuklidů do ovzduší. Výpusti radionuklidů z jaderných elektráren do ovzduší jsou omezeny tzv. autorizovanými limity stanovenými SÚJB v rozhodnutích o povolení uvádění radionuklidů do životního prostředí. Dodržení limitů se prokazuje pomocí výpočtových programů schválených SÚJB, a to pro aktuální výpust radionuklidů do ovzduší za reálných meteorologických poměrů v daném roce. Obsah radionuklidů ve výpustích se bedlivě monitoruje a vyhodnocuje. Nezávisle je rovněž monitorován dozorným orgánem (SÚJB), monitorovány jsou také různé složky životního prostředí. Plynné výpusti jaderných elektráren se pohybují pouze ve výši desetin procenta hodnot autorizovaného limitu a způsobují jen zanedbatelné vlivy na okolí.

3.4.3 Voda

V oblasti vodního hospodářství se Skupina ČEZ v souvislosti s provozovaným technologickým zařízením trvale zaměřuje na ochranu podzemních a povrchových vod, možná rizika a prevenci před nimi. Sleduje se i hospodárné nakládání s vodami. V nakládání s vodami a při jejich ochraně se ČEZ řídí platnými právními předpisy České republiky a rozhodnutími vodoprávních orgánů.

Zdroji povrchové vody pro uhelné elektrárny ČEZ jsou řeky v povodí Labe, Ohře, Moravy a Odry. Povrchovou vodu používají elektrárny ČEZ zejména pro chladicí účely a k úpravě vody pro napájení elektrárenských a teplárenských kotlů. Odebraná voda musí být před použitím mechanicky a chemicky upravována tak, aby se snížilo její znečištění a kvalita vody vyhovovala požadavkům pro využití v provozu elektráren. Množství odebírané vody je přitom kontinuálně měřeno a evidováno, kvalita je sledována akreditovanou laboratoří.

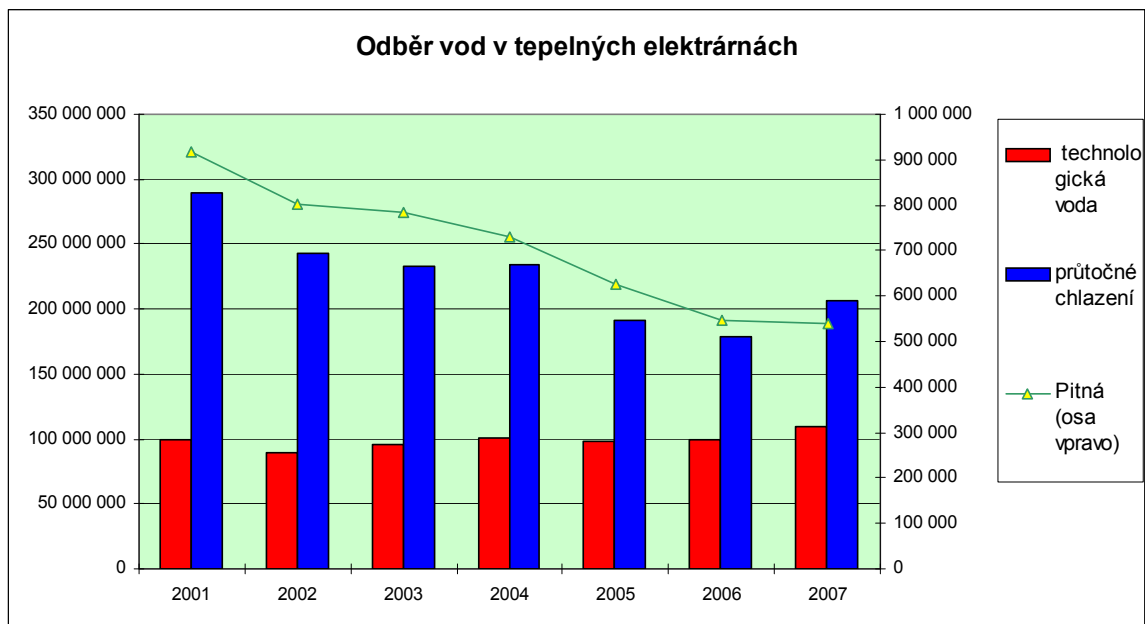
Elektrárny ČEZ využívají dva způsoby chlazení kondenzátorů. U elektráren s cirkulačním chlazením je spotřeba vody výrazně nižší než u elektráren s chlazením průtočným, protože se do oběhu doplňuje pouze voda, která se odpaří, případně která je vypuštěna jako odkal a nebo odluh (cca 5 % obíhající chladicí vody).

Technologii průtočného chlazení používají pouze Elektrárna Mělník a Teplárna Dvůr Králové na řece Labi a Elektrárna Hodonín na řece Moravě, které byly vybudovány v místech, kde je dostatek vody pro tento typ chlazení, protože potřeba vody je v řádech až desítek milionů m³ měsíčně. Voda z průtočného chlazení je pouze mírně teplejší než voda v řece, což je velice důležité s ohledem k zákonné povinnosti dodržovat teplotu v řece nižší než 25 °C po smíchání.

Na rozdíl od cirkulačního chlazení, kdy dochází k odparu, se v případě průtočného chlazení voda do řeky vrací v podstatě ve stejném množství, v jakém byla odebrána. Odpadní vody z průtočného chlazení neobsahují zvýšené znečištění, tak jak se tomu děje při zahušťování na chladicích věžích.

Průtočné chlazení je tedy k životnímu prostředí šetrnější, ale ekonomicky s ohledem na řádově vyšší objemy odebíraných vod vychází hůře než chlazení cirkulační.

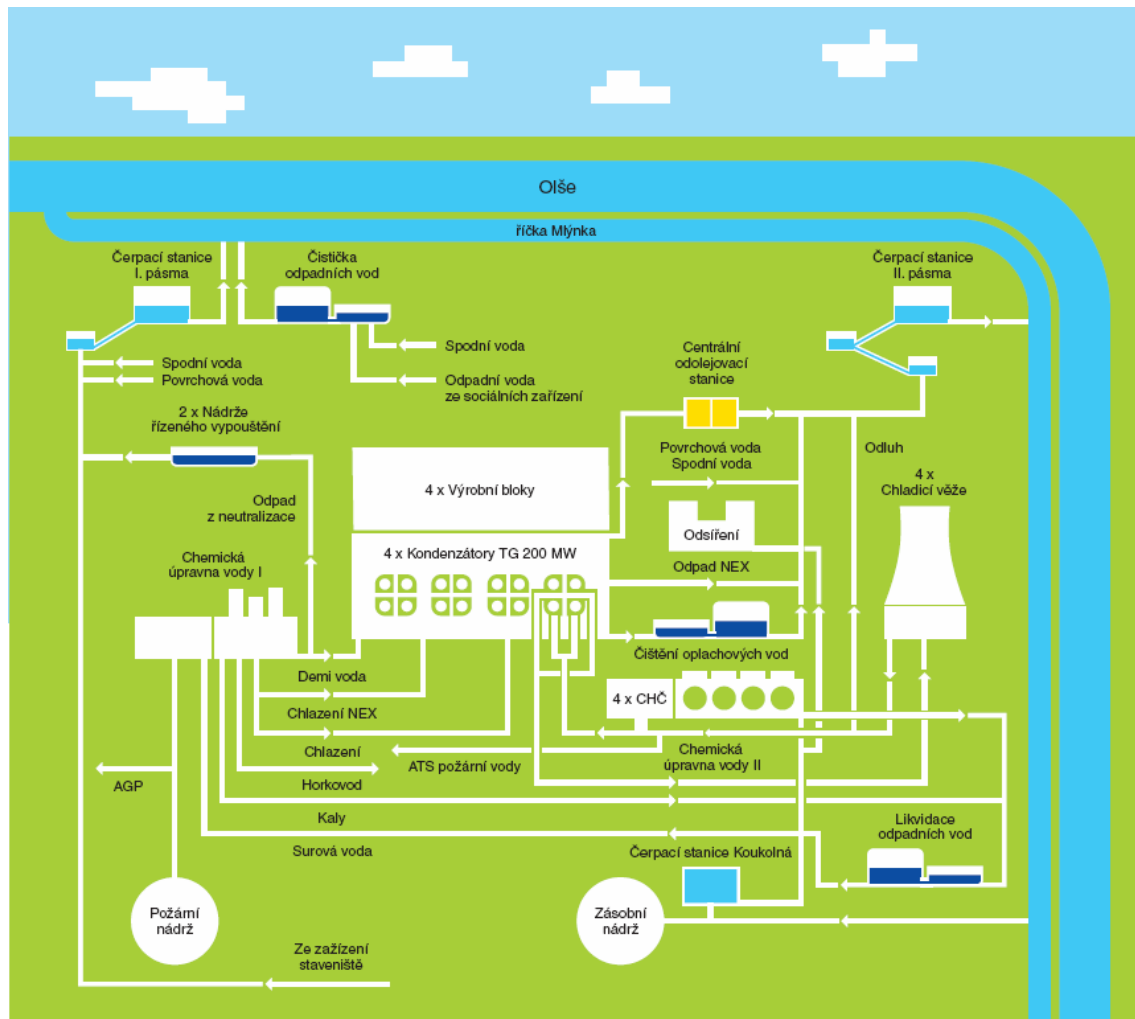
Voda je odebírána i pro potřeby jaderných elektráren – v případě Jaderné elektrárny Dukovany jde o odběr z řeky Jihlavy (nádrž Mohelno), v případě Jaderné elektrárny Temelín o odběr z Vltavy. Odběry vody pro obě jaderné elektrárny nepřekračují limity dané příslušnými vodohospodářskými rozhodnutími. Mezní hodnoty kapalných výpustí z jaderné elektrárny jsou závazně stanoveny ve vodohospodářském rozhodnutí vydaném elektrárně příslušným vodohospodářským orgánem při respektování požadavků Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. Obě jaderné elektrárny tyto limity bezvýtku splňují.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
technologická voda	99 383 175	89 875 443	95 635 071	100 722 824	97 974 884	99 281 230	109 283 353
průtočné chlazení	289 930 603	243 025 825	232 926 901	233 760 446	191 191 223,6	179 318 472	206 045 099
Pitná (osa vpravo)	918 445	802 204	784 153	729 439	626 037	547 200	540 389

Technologické odpadní vody z uhelných elektráren (zaolejované odpadní vody, vody z chemické úpravy, atd.) jsou před vypouštěním do řeky čištěny způsoby odpovídajícími současnému stavu technického pokroku. Množství vypouštěných odpadních vod se zjišťuje kontinuálním měřením a znečištění se sleduje akreditovanou laboratoří.

Schéma vodního hospodářství elektrárny Dětmarovice

Podobně jako v případě ovzduší, specifický charakter výpustí do vodotečí mají jaderné elektrárny, při jejichž provozu dochází k vypouštění odpadních kapalných látek s velmi nízkým obsahem radionuklidů (především trícium) do vodotečí. Výpusti radionuklidů z jaderných elektráren do vodotečí jsou omezeny tzv. autorizovanými limity stanovenými SÚJB v rozhodnutích o povolení uvádění radionuklidů do životního prostředí. Dodržení limitů se prokazuje pomocí výpočtových programů schválených SÚJB, a to pro aktuální výpust radionuklidů do vodotečí za reálných hydrologických poměrů v daném roce. Obsah radionuklidů ve výpustích se bedlivě monitoruje a vyhodnocuje a nezávisle je rovněž monitorován dozorným orgánem (SÚJB), monitorovány jsou rovněž různé další složky životního prostředí. Zjištěné údaje dokládají minimální vliv provozu jaderných elektráren na okolní životní prostředí a obyvatelstvo v důsledku výpustí do vodotečí, podobně jako je tomu v případě výpustí jaderných elektráren do ovzduší.

Z pohledu provozu uhlé nebo i jaderné elektrárny tvoří vodní hospodářství jeden z klíčových technologických prvků a případné problémy související s fungováním vodního hospodářství mají vliv na produkci elektřiny. Příkladem může být povodeň v roce 2003, která měla zásadní vliv nejen na provoz vodních elektráren vltavské kaskády v souvislosti s povodňovou vlnou a následnou regulací toků, ale i na produkci některých uhlé elektráren.

3.4.4 Odpady a použité jaderné palivo

Vzhledem k charakteru výroby Skupiny ČEZ lze odpady spojené s výrobou rozdělit na dvě základní kategorie – radioaktivní odpady a použité jaderné palivo (z jaderných elektráren) a odpady a vedlejší

energetické produkty z uhelných elektráren. Vzhledem ke zcela odlišné povaze těchto materiálů a legislativnímu rámci, který upravuje nakládání s nimi, jsou obě kategorie popsány odděleně.

3.4.4.1 Radioaktivní odpady (RAO) a použité jaderné palivo (PJP)

Na nakládání s radioaktivními odpady jsou kladeny velmi přísné požadavky vyplývající z tzv. atomového zákona a navazujících předpisů, ze kterých rovněž vyplývají povinnosti a práva původce odpadů (ČEZ), dozorného orgánu (SÚJB - Státní úřad pro jadernou bezpečnost, www.sujb.cz) a specializované organizace státu pro ukládání RAO (SÚRAO - Správa úložišť radioaktivních odpadů, www.surao.cz). SÚJB stanovuje podmínky pro nakládání s RAO a PJP a vydává příslušná povolení, na základě kterých se nakládání s těmito materiály realizuje. SÚRAO je pak ze zákona jediná oprávněná organizace ukládat RAO a vlastnit úložiště RAO. Původce RAO a PJP, a proto i ČEZ, hradí ze zákona veškeré náklady spojené s nakládáním s RAO, a to od okamžiku jejich vzniku až po jejich uložení, včetně monitorování úložišť radioaktivních odpadů po jejich uzavření. ČEZ pravidelně odvádí finanční prostředky na tzv. jaderný účet, který je zřízen u České národní banky a je spravován Ministerstvem financí ČR. Z těchto finančních prostředků jsou hrazeny i příspěvky obcím, na jejichž katastrálním území se nacházejí úložiště RAO. Systémem náročných technických a bezpečnostních opatření, zajištěním dostatečného finančního krytí a jasným vymezením zodpovědností v oblasti nakládání a ukládání RAO je tak zaručeno, že veškeré tyto odpady vznikající v oblasti jaderné energetiky budou bezpečně uloženy a nedojde k jejich nežádoucímu vlivu na člověka a životní prostředí.

Nakládání s RAO a PJP, které vznikají při výrobě elektrické energie v jaderných elektrárnách, řešené a zajišťované ČEZ, je prováděno v souladu s veškerými principy jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, fyzické ochrany a havarijní připravenosti.

Obecnou snahou ČEZ jako původce radioaktivních odpadů je realizace opatření vedoucích k minimalizaci jejich vzniku a snížení jejich množství, které bude nutné uložit v úložišti. Radioaktivní odpady vzniklé při provozu jaderných elektráren jsou tvořeny především nízkoaktivními pevnými materiály a kapalinami zpracovanými a upravenými do formy vhodné k uložení. Pevné odpady jsou podrobeny certifikovanému měření a, pokud nejsou znečištěny radioaktivními látkami nad limity stanovené v povolení, jsou následně řízeným způsobem uváděny do životního prostředí. Kapalné RAO jsou upraveny bitumenací (zapravení do asfaltu) a pevné RAO nízko tlakým lisováním. Takto upravené RAO jsou ukládány v sudech o objemu 200 l do povrchového úložiště nízkoaktivních a středně aktivních RAO umístěného v těsné blízkosti jaderné elektrárny Dukovany. Úložiště se skládá ze 112 betonových jímek a jeho konstrukční řešení a provozní režimy poskytují dostatečnou ochranu životního prostředí před nepříznivými účinky ionizujícího záření. Toto úložiště, jehož správu zajišťuje SÚRAO, bylo uvedeno do provozu v r. 1995 a má dostatečnou kapacitu pro uložení RAO vzniklých při provozu jaderných elektráren Dukovany i Temelín a v budoucnu rovněž z vyřazování těchto elektráren. Ke konci roku 2007 bylo zaplněno celkem 12 jímek.

Povrchové úložiště radioaktivních odpadů v blízkosti jaderné elektrárny Dukovany

PJP obsahuje největší množství radioaktivních látek. Po vyvezení z technologických prostorů jaderné elektrárny se ve speciálních silnostěnných kontejnerech skladuje ve skladu použitého paliva. ČEZ využívá tzv. suchý typ skladování, kde k ochlazení kontejnerů s palivem dochází přirozenou cirkulací vzduchu. Vliv skladování na životní prostředí z hlediska radiační ochrany a ostatních vlivů je pod stanovenými limity. Ve skladech PJP tepelný výkon a radioaktivita PJP postupně klesají. V současnosti jsou v provozu dva tyto sklady v areálu jaderné elektrárny Dukovany a další sklad se staví v Temelíně.

Sklad PJP v areálu jaderné elektrárny Dukovany

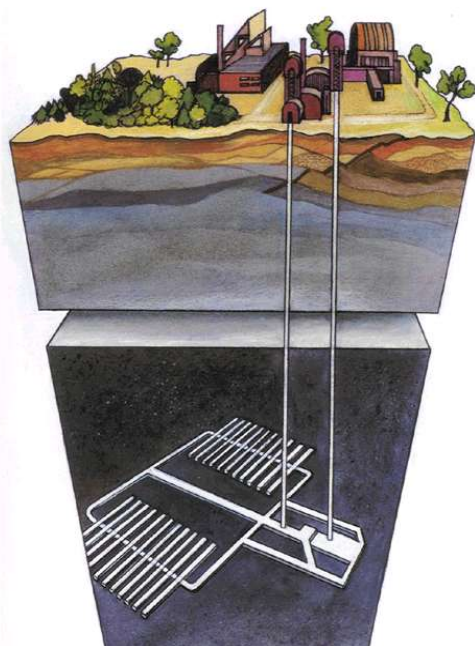

Vzhledem ke značnému obsahu potenciálně využitelných štěpných materiálů není skladované PJP palivo klasifikováno jako RAO a o dalším nakládání s ním bude rozhodnuto v budoucnosti. PJP bude

přímo uloženo v hlubinném úložišti nebo dále energeticky využito. Některé zahraniční společnosti se rozhodly pro přepracování PJP, což je složitý proces rozpuštění PJP s následnou extrakcí plutonia a uranu (jakožto potenciálně využitelných složek) a zbytkových součástí, které se vitrifikují (zatavují do skla) a budou v budoucnu uloženy do hlubinného úložiště. Současná strategie ČEZ předpokládá uložení PJP do hlubinného úložiště. Zvolená technologie suchého skladování PJP v kontejnerech nicméně nevyklučuje možnost změny strategie a využití technologie přepracování PJP. V současnosti jsou rovněž ve stádiu vývoje pokročilé systémy přepracování PJP, které oddělí více kategorií látek obsažených v PJP. Ve výzkumně-vývojové fázi jsou rovněž jaderné reaktory čtvrté generace (včetně transmutačních technologií řízených urychlovačem), které mohou potenciálně využít některé složky z dnes produkovaného PJP.

Pro veškeré odpady, jejichž parametry neumožňují konečné uložení ve stávajícím provozovaném úložišti v Dukovanech, popř. ve skladech PJP, je plánováno vybudovat hlubinné úložiště. Za přípravu hlubinného úložiště v České republice, jakožto i za jeho výstavbu, provoz a jeho uzavření, je zodpovědná SÚRAO. Podle vládou schválené koncepcí nakládání s RAO a PJP se předpokládá zařazení dvou kandidátních lokalit do územních plánů do roku 2015. Dosavadní koncepce hlubinného úložiště v České republice je založena na ukládání PJP v ukládacích kontejnerech do žulových hornin, přičemž jako výplň volných prostor bude využit materiál na bázi jílu (bentonit). Tento koncept je obdobný představám jiných organizací v zahraničí zodpovědných za ukládání PJP.

Koncepční představa hlubinného úložiště

3.4.4.2 Odpady z uhelných elektráren

S odpady, které vznikly při výrobě elektrické energie a tepla v uhelných elektrárnách, se nakládá v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění, a navazujícími prováděcími předpisy. Vyprodukované odpady jsou zařazovány podle druhu a kategorií v souladu s Katalogem odpadů, shromažďovány ve sběrných zásobnících, označovány, průběžně evidovány, využívány event. odstraňovány prostřednictvím oprávněných osob. Při procesu spalování paliv a při odsiřování spalin vznikají tzv. vedlejší energetické produkty (VEP), které podléhají procesu certifikace výrobků podle zákona č. 22/1997 Sb. v platném znění. Certifikované VEP jsou následně využívány buď pro vlastní potřebu (rekultivace odkališť, skládek, krajinyotvorba) nebo ke komerčním účelům (prodej do stavebnictví). Takto účelně využité certifikované VEP umožní uspořit zhruba stejné množství přírodních materiálů, které by musely být na rekultivace postupně použity. Pouze ta část produktů,

kteřou nelze jako certifikovaný vedlejší energetický produkt uplatnit nebo využít, je ukládána jako odpad za poplatek.

A) Produkce VEP

Palivo (uhlí, biomasa, event. + aditivum) → kotel (spalovací proces) → vyprodukované VEP (produkty po spalování uhlí nebo biomasy)

Emise škodlivin → odsíření (mokrý nebo suchý cesta) → vyprodukované VEP (produkty odsíření spalin)

B) Využití VEP

Vyprodukované VEP → certifikace VEP → využití VEP (vlastní využití – rekultivace, krajinařtvořba; cizí využití – prodej do stavebnictví) → nevyužitý VEP (odstranění malého množství nevyužitých VEP jako odpad za poplatek v souladu se zákonem o odpadech)

Jedním z certifikovaných výrobků je například „Stabilizát pro tvarové úpravy krajiny na odkališti Debrné: výrobek č. 204/C5/2006/040-025237“ (pozn.: současně platné číslo certifikátu). Jak je z názvu patřné, jedná se o výrobek určený k rekultivaci a tvarovým úpravám reliéfu krajiny na odkališti Debrné, které je součástí organizační jednotky ČEZ, a. s., Elektrárny Poříčí.

V oblasti využívání VEP zlepšuje ČEZ neustále technologické a technické podmínky. V současné době již převládají technologie suchého odběru těchto produktů pro jejich přímé využití k výrobě cementu, maltových a betonových směsí, materiálů pro zdění, sádrokartonu, výrobků ze sádry atd. Součástí těchto technologií jsou i míchací centra k přípravě různých směsí z produktů a přídavných látek podle receptur, přizpůsobených účelu využití směsí k rekultivaci skládek a odkališť, ke tvarování terénu a reliéfu krajiny, a to buď přímo v ČEZ, nebo jinými podnikatelskými subjekty.

Zanedbatelná část produktů ze spalování a čištění spalin (necelý 1 % z celkové produkce), kterou se nepodaří využít pro výše uvedené účely, je za poplatek ukládána na odkaliště, případně na skládky uhelných elektráren. V souladu s požadavky právních předpisů, zaměřenými mimo jiné na vyloučení nebezpečných vlastností, se ukládaný materiál pravidelně nezávisle hodnotí z hlediska jeho kvalitativních vlastností.

Odkaliště uhelných elektráren ČEZ podléhají režimu vodních děl ve smyslu zákona o vodách.

V roce 2007 vyprodukovaly uhelné elektrárny ČEZ celkem více než 9,8 mil. tun vedlejších energetických produktů. Z tohoto množství bylo více než 99 % využito jako certifikované výrobky, z toho 72 % pro rekultivaci a krajinařtvořbu a 27 % bylo prodáno cizím firmám. Zbývající množství vedlejších energetických produktů (necelý 1% celkové produkce, cca 71 tis. tun) bylo za poplatek uloženo jako odpad v souladu se zákonem o odpadech. Rozsah využití produktů a směsí jako certifikovaných výrobků mimo ČEZ závisí zejména na poptávce po těchto produktech.

Produkce a využití VEP v ČEZ, a. s., v klasických elektrárnách (v tis. tun)

Rok	Produkce	Využití jako certifikované produkty ve smyslu zákona o odpadech
1996	7 392	1 510
1997	8 065	1 816
1998	7 546	1 546
1999	7 655	3 769
2000	9 066	5 365

2001	9 240	5 375
2002	9 234	8 016
2003	9 202	8 740
2004	8 981	8 754
2005	8 833	8 756
2006	9 084	9 027
2007	9 800	9 720

V souladu s požadavky zákona o odpadech v roce 2004 proběhla v klasických elektrárnách ČEZ inventarizace zařízení s možným obsahem polychlorovaných bifenylnů (PCB). Z celkového počtu 2 857 zařízení nebyla přítomnost těchto látek prokázána ani u jednoho. Souhrnná evidence byla zaslána, v souladu se zákonem o odpadech, na Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M., v. v. i., který byl pověřen ministerstvem životního prostředí danou agendou spravovat. Náklady na analýzy související se zjišťováním látek PCB si vyžádaly částku 1,6 mil. Kč.

3.4.5 Hluk

Přibližně 85–90 % veškerého hluku v našem okolí působí doprava. Otázka vyhodnocování hluku ve smyslu zvuku, který může být škodlivý pro zdraví a jehož hygienický limit stanoví prováděcí právní předpis (Nařízení vlády č. 48/2006 Sb. o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací.), je přesto v provozu elektráren předmětem trvalého zájmu. Pravidla stanoví, že pokud při používání, popř. při provozu zdroje hluku, nelze z vážných důvodů dodržet hygienické limity, lze zdroj hluku nebo vibrací provozovat jen na základě povolení vydaného příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Povolení pro provoz takového zdroje hluku pak může být vydáno, ale za podmínky, že hluk bude omezen na rozumně dosažitelnou míru a navíc je takové povolení časově omezené. Rozumně dosažitelnou mírou se rozumí poměr mezi náklady na protihluková opatření a jejich přínosem ke snížení hlukové zátěže fyzických osob stanovený i s ohledem na počet fyzických osob vystavených nadlimitnímu hluku.

Povinnosti provozovatelů zdrojů hluku v ČEZ jsou pro jednotlivé organizační jednotky závazně stanoveny v rámci integrovaných povolení vydaných ve smyslu zákona o integrované prevenci a snižování znečištění. Tyto podmínky se pravidelně vyhodnocují a jsou oznamovány příslušným krajským úřadům. V oblasti hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého průměrného hlukového zatížení životního prostředí jsou klíčové následující orgány:

- a) ministerstvo zdravotnictví,
- b) krajské hygienické stanice,
- c) ministerstvo obrany a ministerstvo vnitra,
- d) ministerstvo dopravy,
- e) ministerstvo pro místní rozvoj,
- f) ministerstvo životního prostředí,
- g) krajské úřady.

Krajské hygienické stanice náleží v oblasti ochrany proti hluku právo vydávat rozhodnutí, povolení, osvědčení a plnit další úkoly státní správy v ochraně veřejného zdraví včetně státního zdravotního dozoru.

Skupina ČEZ provozuje všechny energetické zdroje v souladu s příslušnou legislativou a rozhodnutími příslušných orgánů. Specifická pozornost je věnována elektrárnám, které se nacházejí v přímém dosahu obytné zástavby a jejichž vliv na okolní prostředí je tak intenzivnější.

3.4.5.1 Elektrárna Hodonín

Z integrovaného povolení vyplývá podmínka jednou ročně měřit hluk ve venkovních chráněných prostorech u nejbližší zástavby, a to v denní a noční době. Smyslem je ověřit, zda nedochází k překračování stanovených nejvyšších přípustných hodnot hluku. Měří se v odsouhlasených referenčních bodech. V případě podstatných změn ve výrobě, např. zvýšením současné produkce, se uskuteční kontrolní měření hluku ve venkovním prostoru a výsledky měření budou projednány s Krajskou hygienickou stanicí Jihomoravského kraje. V souvislosti s připravovanou změnou technologie chlazení turbogenerátoru proběhlo v roce 2005 měření hluku autorizovanou firmou, hluková studie je součástí připravované dokumentace EIA (řízení o posuzování vlivů na životní prostředí).

3.4.5.2 Elektrárna Mělník

Vydané integrované povolení stanoví hygienický limit hluku ve venkovním chráněném prostoru staveb na hranici areálu zařízení ve směru k nejbližší obytné zástavbě. Nejvyšší přípustná ekvivalentní hladina akustického tlaku pro denní dobu je 50 dB (A) a pro noční dobu 40 dB (A). ČEZ je povinen zajistit pomocí autorizované osoby jednorázové měření vlivu hluku z provozu zařízení k nejbližší zástavbě v okolí Elektrárny Mělník v Horních Počaplech v periodě jednou za pět let (poprvé po 5 letech ode dne nabytí právní moci integrovaného povolení, tedy do roku 2012).

3.4.5.3 Elektrárna Tisová

V září 2004 provedla na základě neoficiálních stížností a na základě vypracování podkladů pro žádost o integrované povolení autorizovaná osoba měření hluku z provozu elektrárny ve venkovním prostoru ve vztahu k nejbližšímu chráněnému venkovnímu prostoru. Ze závěrů měření vyplynulo, že hlavním zdrojem hluku jsou vzduchotechnika, odpouštění páry a trafostanice. Na základě měření hluku a doplňujícího měření z února a března 2005 a z výsledků hlukové studie bylo rozhodnutím Krajské hygienické stanice do 31. 12. 2012 povoleno časově omezené používání chladicí věže č. 1, 4 a 5, strojovny, kotle č. 11 a 12, kompresorové stanice a difuzorů chladicích věží č. 3, 4 a 5.

3.4.6 **Rekultivace okolí elektráren**

ČEZ hledá nejvýhodnější způsoby rekultivace tak, aby se vrátil život tam, kde byl v minulosti provozem uhelných elektráren vytěsněn. Nejrozšířenější formou rekultivace je dnes tzv. biologická rekultivace lesnickým způsobem. Její úspěšnost je závislá především na stanovišti a klimatických podmínkách. Zahnuje výsadby vhodných druhů dřevin a péči o založené porosty. Lesní porost může sloužit i jako zdroj dříví coby suroviny, kromě jiného i jako energetické biomasy. Přínosem biologické rekultivace je rychlejší obnova funkcí území jako biologického celku v rámci systému celkové ekologické stability. Na území narušených lidskou činností se vrací kromě rostlin i živočichové. Do roku 2025 předpokládá ČEZ na rekultivaci po ukládání popelovin z uhelných elektráren a revitalizaci krajiny věnovat téměř 4 miliardy Kč. Za dobu existence akciové společnosti bylo na tyto účely vynaloženo přibližně 3,4 miliardy Kč. Celková plocha úložišť určených k rekultivaci v energetické společnosti ČEZ je cca 2 568 ha. Z toho bylo v letech 1992–2006 technicky zrekultivováno 1189 ha a biologicky 399 ha.

V souladu s českou legislativou i legislativou EU musí společnost ještě před zahájením výstavby elektráren vědět, jakým způsobem zahradí v krajině stopy provozu svých zdrojů.

Při rekultivacích a krajinnotvorbě jsou využívány mj. i vedlejší energetické produkty vznikající při výrobě elektrické energie. Skupina ČEZ jich vyprodukovala v roce 2007 více než 9,8 mil. tun. Z tohoto množství bylo více než 99 % využito jako certifikované výrobky, z toho 72 % pro vlastní využití při rekultivaci a krajinnotvorbě a 27 % prodáno cizím firmám. Zbývající množství, tedy necelé 1 % vedlejších energetických produktů, bylo uloženo jako odpad v souladu se zákonem o odpadech.

K nejvýznamnějším partnerům ČEZ při rekultivacích patří Výzkumný ústav meliorací a ochrany půd Praha, Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti Opočno, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Česká zemědělská univerzita v Praze a další odborníci v oblasti rekultivací. Předmětem spolupráce je např. výzkum a stanovení optimálních způsobů rekultivace, výzkum půd a pěstování dřevin na půdních směsích nebo určování vhodné dřevinné skladby a volba vhodných technologických postupů.

Z hlediska ochrany životního prostředí je určitě zajímavým zjištěním, že prostory elektráren či jiné uzavřené prostory poskytují, vzhledem k omezenému přístupu lidí či absenci jiných aktivit na tomto území, klidné útočiště celé řadě vzácných rostlin i živočichů.

3.4.7 Obnovitelné zdroje

Jedním z klíčových úkolů pro nadcházející léta je pro Skupinu ČEZ rozvoj využívání obnovitelných zdrojů. Přínos obnovitelných zdrojů je v rámci energetického mixu dán především jejich šetrností k životnímu prostředí a dále tím, že nekladou nároky na stále se tenčící zásoby energetických surovin. V situaci, kdy musí naše země čelit rostoucí poptávce po elektřině, hledat alternativy ubývajícím zásobám hnědého uhlí a uzpůsobovat svou energetiku požadavku na omezení emisí CO₂, jsou tyto zdroje logickou volbou.

V portfoliu energetických zdrojů, které využívá Skupina ČEZ, mají obnovitelné zdroje své nezastupitelné místo již nyní. Výroba z obnovitelných zdrojů ve Skupině ČEZ zároveň dlouhodobě roste. V roce 2007 dosáhla výroba z obnovitelných zdrojů Skupiny ČEZ úrovně 1 575 GWh, tedy zhruba o pětinu méně než v roce 2006. Pokles byl způsoben snížením výroby elektřiny ve velkých vodních elektrárnách z důvodu nepříznivých hydrologických podmínek.

Podíl Skupiny ČEZ na výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů v České republice činí 55 %. Prvenství v poměrném zastoupení na výrobě energie z obnovitelných zdrojů patří s 78 % vodním elektrárnám. Druhé místo, se zbývajícími 22 %, náleží spalování biomasy, z níž se v roce 2007 vyrobilo 351 GWh elektřiny. Meziroční nárůst tak oproti 223 GWh v roce 2006 činil 57 %.

V budoucnu bude objem výroby z obnovitelných zdrojů výrazně růst, a to především díky velkým investicím, které do nich Skupina ČEZ plánuje vložit. Celková suma investic do obnovitelných zdrojů by měla do roku 2020 dosáhnout 30 miliard Kč. Z této částky zhruba dvě třetiny půjdou na výstavbu větrných elektráren, další prostředky pak především do rozvoje spalování biomasy. I těmito kroky chce Skupina ČEZ přispět ke splnění ambiciózních cílů České republiky v oblasti výroby z obnovitelných zdrojů.

Přestože jsou možnosti České republiky v oblasti obnovitelných zdrojů omezené její rozlohou a geografickými parametry, prostor pro rozvoj zde rozhodně existuje a ČEZ je připraven jej využít. Cílem je optimálně vyvážený energetický mix, který zajistí spolehlivé pokrytí poptávky po elektřině a který zároveň bude ohleduplný k životnímu prostředí.

Protože Skupina ČEZ přikládá rozvoji obnovitelných zdrojů velkou důležitost, byla založena společnost ČEZ Obnovitelné zdroje, pro kterou je provozování a výstavba těchto zdrojů v České republice hlavním posláním. ČEZ Obnovitelné zdroje v dnešní podobě funguje od roku 2006 a v současnosti provozuje 21 malých vodních elektráren. Ve svých záměrech počítá v nejbližším období s intenzivním rozvojem větrné energetiky, v dalším období potom s využitím biomasy a bioplynu. Své sídlo má příznačně přímo v budově malé vodní elektrárny, která je umístěna v centru Hradce Králové.

Potenciál obnovitelných zdrojů energie v ČR

Typ zdroje	Dostupný potenciál
Biomasa	112,7 PJ
Biopaliva	29 PJ
Vodní	9,6 PJ
Větrná	4,42 PJ

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2007

3.4.7.1 Energie vody

V českých zemích má využívání vodní energie dlouholetou tradici. Od přímého mechanického pohonu zařízení mlýnů, pil a hamrů až k přeměně na elektrickou energii. Nejstarším zařízením tohoto typu v Čechách byla vodní elektrárna v Písku, vybudovaná v roce 1888. V Praze existovaly již na počátku 20. století dokonce dvě vodní elektrárny – na Těšnově a na Štvanici.

I když v České republice nejsou přírodní poměry pro budování velkých vodních energetických děl ideální, hrají v rámci obnovitelných zdrojů u nás vodní elektrárny prim. Naše toky nemají potřebný spád ani dostatečné množství vody, proto je podíl výroby elektrické energie ve vodních elektrárnách na celkové výrobě poměrně nízký. Významným posláním vodních elektráren v České republice je však sloužit jako doplňkový zdroj výroby elektrické energie a využívat především své schopnosti rychlého najetí na velký výkon a tedy operativního vyrovnání okamžité energetické bilance v elektrizační soustavě České republiky.

Všechny velké vodní elektrárny, s výjimkou Dalešic, Mohelna, Dlouhých Strání a Ústí nad Labem - Střekova, jsou situovány na toku Vltavy, kde tvoří kaskádový systém – vltavskou kaskádu. Jejich provoz je automatický a jsou řízeny z centrálního dispečinku ve Štěchovicích. Celkový instalovaný výkon velkých vodních elektráren Skupiny ČEZ je 724 MW (v tomto čísle nejsou započítány přečerpávací vodní elektrárny).

Skupina ČEZ vedle velkých elektráren provozuje také 26 menších vodních elektráren (z toho 25 v České republice a 1 v Polsku). Jejich celkový instalovaný výkon činí 65 MW.

Malé vodní elektrárny (MVE) spravované společností ČEZ Obnovitelné zdroje lze najít po celé České republice, například na Labi, Divoké Orlici, Berounce, Vydře, Chrudimce, Moravě a Svatce. Nejstarší elektrárnou je MVE Čeňkova pila na Šumavě s instalovaným výkonem 0,1 MW a rokem vzniku 1912. Nejnovější je MVE Bukovec u města Plzeň s instalovaným výkonem 0,63 MW, která je zároveň nejmodernějším zařízením svého druhu v celé České republice.

Skupina ČEZ provozuje jednu malou vodní elektrárnu také v Polsku. Elektrárna Skawinka je situována v blízkosti uhelné elektrárny Skawina v jižní části Polska. Elektrárna byla postavena v roce 1961 a má instalovaný výkon 1,6 MW.

3.4.7.2 Biomasa

Biomasa je v rámci obnovitelných zdrojů co do vyrobené elektřiny za vodními elektrárnami druhá. Její využití také vykázalo největší nárůst – v roce 2007 se z biomasy vyrobilo celkem 351 GWh, což je oproti roku 2006 nárůst o 57 %. U biomasy lze očekávat další výrazný nárůst.

V současnosti se ve Skupině ČEZ používá biomasa ke spalování s uhlím, nejvíce v elektrárnách Hodonín, Poříčí a Tisová (v zahraničí také v rámci Skupiny ČEZ v polské elektrárně Skawina). Zkoušky prokázaly, že je možné spalovat biomasu s uhlím ve fluidních kotlích přibližně na úrovni 20 % tepelného obsahu směsi a v roštových kotlích i při podílu až 100%. Problémem je určit optimální roční množství biomasy tak, aby se vyplatilo dlouhodobě investovat do úprav dopravy paliva a do dalších opatření pro kontinuální spalování.

Díky spalování biomasy ve větším počtu elektráren získává Skupina ČEZ cenné zkušenosti. Jde především o zkušenosti se systematickým výkupem vhodných plodin, logistikou (dopravou a skladováním), ale také se specifiky technologie samotného spalování. V horizontu několika nejbližších let chce ČEZ realizovat projekty na spalování čisté biomasy. Zároveň s tím ČEZ podporuje rozvoj cíleného pěstování biomasy, tedy pěstování energetických plodin přímo za účelem využití v elektrárnách. Jednou z prvních lokalit by se měla stát elektrárna Hodonín, pro niž je plánována instalace speciálního kotle, určeného výhradně ke spalování biomasy. Klíčem k rozvoji v této oblasti je splnění tří předpokladů – stabilního zájmu na straně poptávky, dostatečné nabídky ze strany zemědělců a podpory jasných pravidel ze strany státu.

Z hlediska energetického využití se v podmínkách České republiky zatím spaluje většinou dřevo (či tříděný odpad), sláma a některé zemědělské zbytky a exkrementy užitkových zvířat. Spalovat lze i energeticky využitelný tříděný komunální odpad nebo plynné produkty vznikající při provozu čistíren odpadních vod.

K nejlevnějším způsobům získávání tepla patří spalování dřevního paliva. Ostatní metody energetické konverze biomasy nejsou vzhledem k vyšším nárokům na technologii a tím na investice v podmínkách České republiky tak rozšířené, i když je jejich potenciál nesporný. V každém případě je energetické využití biomasy považováno všeobecně za žádoucí a z hlediska minimalizace ekologické zátěže za vhodné.

Podle dosavadních zkušeností lze očekávat, že největší využití biomasy bude v budoucnu spojeno s decentralizovanými zdroji menších výkonů, zejména s kogeneračními jednotkami, popřípadě s jednotkami trigeneračními (současná výroba elektřiny, tepla a chladu).

3.4.7.3 Energie větru

Využití větru má na území našeho státu svou tradici, podobně jako využívání vodních zdrojů energie. Historicky je postavení prvního větrného mlýna na území Čech, Moravy a Slezska doloženo již v roce 1277 v zahradě Strahovského kláštera v Praze. Období využívání větrných turbín pro pohon vodních čerpadel spadá u nás do prvních dvou desetiletí 20. století. Začátek výroby novodobých větrných elektráren se datuje na konec 80. let minulého století.

Podle studie společnosti Euroenergy z listopadu 2004 by v roce 2010 mohl instalovaný výkon ve větrných elektrárnách v rámci České republiky dosáhnout maximálně 1044 MW (to se však dnes již nejví jako reálné vzhledem k časově velmi náročné přípravě jednotlivých projektů). Moderní větrné elektrárny mají vzhledem k výrazně lepším technickým parametrům využitelnost až 30 %, což předurčuje větrnou energetiku k tomu, aby se přiblížila k objemu výroby z vodních elektráren. Proto do roku 2020 plánuje energetická Skupina ČEZ investovat do rozvoje nových větrných elektráren zhruba 20 miliard Kč.

Společnost ČEZ Obnovitelné zdroje již od obcí získala souhlasy s výstavbou větrných elektráren s celkovým instalovaným výkonem 110 MW. To odpovídá zhruba 55 strojům, z nichž první by mohly stát již v roce 2009. Cílem Skupiny ČEZ je mít v roce 2012 v provozu stroje o celkovém instalovaném výkonu 100 MW.

Moderní větrné elektrárny představují pro své okolí minimální zátěž. Výzkumy prokázaly, že jejich umístění nemá zásadnější vliv na úmrtnost ptactva či plašení zvěře. Pro nové elektrárny již neplatí ani to, že by své okolí obtěžovaly hlukem. Jde o spolehlivé, tiché a výkonné stroje, které navíc neprodukují žádné emise.

Pro výstavbu větrných elektráren se počítá s plochami v nadmořských výškách zpravidla nad 600 m, technologický rozvoj však již umožňuje vyrábět elektřinu z větru efektivně i v mimohorských oblastech.

Místa, kde jsou příznivé větrné podmínky, leží převážně v oblastech, které patří mezi zákonem chráněné oblasti. Odhaduje se, že z tohoto důvodu odpadá 60–70 % vhodných ploch pro výstavbu větrných elektráren. V současné době, kdy výška stožárů dosahuje až 100–150 metrů, se otevírá možnost využít i zalesněných ploch. Podle odborných studií má největší potenciál větrné energie oblast Českomoravské vrchoviny s krajem Vysočina a Jihomoravským krajem, následována oblastí Krušných hor v Ústeckém kraji a oblastí Jeseníků v Moravskoslezském kraji.

3.4.7.4 Energie Slunce

Přímé využití energie slunečního záření patří z hlediska ochrany životního prostředí k nejčistším a nešetrnějším způsobům výroby elektřiny. Jde o energetický zdroj, kterého je a dlouho bude v přírodě dostatek. Ve srovnání s ostatními zdroji energie je však u nás výroba elektřiny s využitím slunečních energetických (fotovoltaických) systémů stále ještě příliš drahá. I když díky technologickému pokroku ceny fotovoltaických systémů klesají. Vzhledem k tomuto trendu představuje využití energie Slunce pro Skupinu ČEZ zajímavou příležitost.

Již v minulosti se Skupina ČEZ zaměřila i na možnosti získat energii pomocí tohoto obnovitelného zdroje. Provozuje fotovoltaickou elektrárnu o výkonu 10 kW a o celkové účinné ploše 75 m² účinné plochy v areálu Jaderné elektrárny Dukovany. Tvoří ji 200 fotovoltaických panelů osazených monokrystalickými křemíkovými články. Špičkový výkon je 53 W/článek, optimální napětí 17,5 V/článek. Ročně se zde vyrobí téměř 8 000 kWh.

Množství energie, které dnes získáváme z celkové energie slunečního záření, je zanedbatelné, to však neznamená, že tomu tak bude vždy. I když současný podíl fotovoltaiky na celkové produkci elektrické energie ve světě představuje pouze asi 0,01 %, technologie využívání slunečního záření mají velký růstový potenciál a vyspělé státy s tímto obnovitelným zdrojem do budoucna počítají. Rozvoj v této oblasti je přímo úměrný vývoji stále nových technologií, jejichž přínosem je především výrazně vyšší energetická účinnost.

3.4.7.5 Zelená energie Skupiny ČEZ

Zelená energie je projektem Skupiny ČEZ, který umožňuje vyjádřit domácnostem i firmám svojí odpovědnost vůči životnímu prostředí a podporu aktivitám ochrany životního prostředí. Produkt Zelená energie je dostupný všem zákazníkům Skupiny ČEZ a je přímo zaměřen na podporu obnovitelných zdrojů energie.

Zákazníci za odběr Zelené energie platili v roce 2007 symbolický příspěvek 10 haléřů za kilowatthodinu k běžné ceně elektřiny podle odběrové sazby. Všechny takto odvedené prostředky se shromažďují ve Fondu Zelené energie a slouží k financování neziskových a všeobecně prospěšných projektů v oblasti obnovitelných zdrojů energie. V roce 2006 byla ustavena Rada Zelené energie, kterou tvoří vědci, ekologové a odborníci na obnovitelné zdroje. Rada Zelená energie rozhoduje o rozdělení prostředků z Fondu Zelené energie projektům zaměřeným na podporu a rozvoj obnovitelných zdrojů v oblasti výzkumu, osvěty a výstavby.

Z více než 100 projektů zpracovaných a předložených v roce 2007 vybrala Rada Zelené energie 15 nejlepších, mezi které rozdělila celkem 5,7 milionu Kč z Fondu Zelené energie. Z 15 vybraných projektů bylo 8 zaměřeno na osvětu, 5 na výzkum a 2 projekty na výstavbu. Prostředky Zelené energie tak mimo jiné pomohou vybudovat solární panely pro praktickou výuku studentů (střední odborné učiliště elektrotechnické v Plzni), pokračovat v projektu budování celorepublikové referenční laboratoře bioplynových transformací (Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Brno) nebo instalovat tepelné čerpadlo pro azylový dům Armády spásy v Havířově.

Skupina ČEZ se také zavázala za každého odběratele Zelené energie vysadit nový strom v Lese Zelené energie. V říjnu roku 2007 bylo v Lese Zelené energie zasazeno dalších 650 mladých stromků, za zákazníky, kteří se stali odběrateli Zelené energie Skupiny ČEZ. V roce 2008 se navíc Skupina ČEZ zavázala ke každému vybranému 10 haléři od zákazníka přidat dalších 10 haléřů, aby se rozdělovaná částka zdvojnásobila a bylo možno podpořit více projektů.

V roce 2007 odebrali zákazníci zhruba 28,4 GWh Zelené energie. Počet zákazníků z řad domácností je 1460, maloodběratelů 101 a velkoodběratelů 50.

3.5 Vliv na životní prostředí při přepravě a distribuci

Shrnutí:

Vyrobená elektrická energie nevytváří hodnoty, pokud ji bezpečně a ekologickým způsobem nedoprovázíme do místa spotřeby. K tomu slouží ve Skupině ČEZ řada technických zařízení, které lze shrnout pod termín „distribuční soustava“. Kromě ochrany životního prostředí v souvislosti s provozováním distribučních technologií, zejména transformačních stanic, se ve Skupině ČEZ největší pozornost věnuje ochraně ptactva, které využívá vodiče i podpěrné body venkovních vedení jako místa k odpočinku nebo hnízdění. Vzhledem k úrazům ptáků v důsledku kontaktu s napětím je proto hlavní pozornost zaměřena na úpravu konzolí tak, aby byly z hlediska ptactva bezpečné. Starší typy podpěrných bodů musí být chráněny tzv. doplňkovou ochranou, která eliminuje účinky proudu a nahrazuje tak nové bezpečné konstrukce (konzole) V této oblasti se podařilo rozvinout širší a oboustranně účinnou spolupráci jak s ochránci přírody, tak i MŽP.

3.5.1 Distribuční vedení a životní prostředí

V souladu s platnou legislativou věnuje Skupina ČEZ stálou pozornost vytváření podmínek pro ochranu životního prostředí i v souvislosti s provozováním distribučních technologií a zařízení. Oblastí, na něž Skupina ČEZ tuto pozornost zaměřuje, je celá řada.

3.5.1.1 Vodní hospodářství

Některá distribuční zařízení obsahují izolační teplotnosné oleje, které mohou v případě úniku pro životní prostředí představovat určité riziko. Ve většině případů jsou zařízení proti úniku olejové náplně technicky zabezpečena, u zbývajících řeší problém instalace systému záchytných van, které jsou schopny zachytit veškeré, i minimální, úniky oleje ze zařízení. Zachycená voda je čištěna na vlastních čistírnách nebo odvážena do velkých městských čistíren.

3.5.1.2 Polychlorované bifenyly (PCB)

Od roku 2002 se systematicky ověřuje kvalita olejových náplní v distribučních zařízeních i z hlediska možného výskytu polychlorovaných bifenyly. V roce 2007 bylo prověřeno cca 7 500 náplní s nákladem 6,75 mil. Kč. Do roku 2009 by podle přijaté novely Zákona o odpadech by měla být ověřena všechna zařízení s olejovou náplní. Ve skutečnosti to znamená do konce roku 2009 prověřit ještě 27 tis. ks distribučního zařízení s nákladem cca 25 mil. Kč.

3.5.1.3 Staré ekologické zátěže

V oblasti působnosti společnosti ČEZ Distribuce se nachází 78 lokalit s výskytem staré ekologické zátěže. Z tohoto počtu bylo v roce 2007 sanováno 5 lokalit. Ze státního fondu vyčleněného pro účely likvidace starých ekologických zátěží bylo čerpáno v r. 2007 více jak 26 mil. Kč.

3.5.1.4 Odpady

Při provozování distribuční elektrické sítě vzniká množství různých odpadů. Cílem ČEZ je v souladu s preventivním přístupem toto množství minimalizovat nebo předcházet jejich vzniku. K tomu slouží řízené odpadové hospodářství. Vzniklé odpady jsou přednostně předávány k dalšímu využití. Kromě dožitých kabelů, lan, železných konstrukcí, transformátorů včetně vinutí z barevných kovů jsou k recyklaci předávány také komplikovanější odpady složené z různých materiálů. Například veškeré vyřazené elektroměry nekončí na skládce, ale jsou rozebrány a rozříděny na využitelné složky, které se dále zpracovávají. Jedná se měsíčně o 20 – 30 tisíc kusů. Pracoviště ČEZ jsou vybavena nádobami na tříděný odpad. Pokud vznikne nebezpečný odpad, nakládání s ním se řídí zvlášť přísnými pravidly.

3.5.1.5 Hlučnost

Hlučnost provozovaných zařízení ve většině případů řeší vzdálenost stanice od lidských sídlišť. Tam, kde tomu tak není, mají odhlučnění stanic na starost protihlukové stavby nebo výsadba rostlinného pásu. Tato opatření se již z části uskutečnila v transformovně Neznášov a v roce 2007 bylo do výsadby zeleného pásu, která představuje první etapu, investováno 180 tis. Kč.. Celkové dokončení tohoto opatření v následujících letech si vyžádá dalších 320 tis. Kč.

Čištění dešťových vod zachycených na stanovištích transformátorů

3.5.2 Ochrana ptactva

Skupina ČEZ v roce 2007 pokračovala v opatřeních na ochranu ptactva před úrazy elektrickým vedením a v přípravě plánů na další aktivity v této oblasti. Významnou roli sehrálo navázání těsnější spolupráce s organizacemi na ochranu přírody, kdy obecně prospěšná společnost Partnerství společně s Českou společností ornitologickou a Ochranou fauny ČR vypracovaly pro ČEZ studii s řadou doporučení pro zabezpečení elektrického vedení.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ukládá společnosti ČEZ Distribuce, a. s., vybavit od roku 2004 všechna nová a rekonstruovaná vedení vysokého napětí ochrannými prvky proti úrazu ptactva elektrickým proudem. V rámci své odpovědnosti k životnímu prostředí se Skupina ČEZ rozhodla jít nad rámec zákona a vybavit ochrannými zařízeními všechna svá potenciálně nebezpečná vedení v oblastech NATURA 2000 i mimo ni. Znamená to, že zabezpečí i starší vedení, u kterých to zákon nevyžaduje. Prakticky půjde o to, že Skupina ČEZ osadí ochrannými prvky svá vedení vysokého napětí v exponovaných částech ptačích oblastí soustavy NATURA 2000 a v některých dalších územích doporučených organizacemi na ochranu přírody. Do těchto opatření Skupina ČEZ investuje do roku 2013 více než 100 milionů Kč.

Na územích, ve kterých společnost ČEZ Distribuce, a. s., provozuje vysokonapěťová vedení, se nachází 26 z celkem 38 vyhlášených ptačích oblastí soustavy NATURA 2000. Díky spolupráci s ekologickými organizacemi a jejich doporučením budou ochranná opatření optimalizována tak, aby ČEZ Distribuce mohla efektivně zabezpečit nejenom chráněné oblasti, ale i další důležitá místa, kde může potenciálně docházet k úrazům ptactva na elektrických vedeních.

Organizace na ochranu přírody připravily pro společnost ČEZ Distribuce, a. s., návrhy na maximálně efektivní využití prostředků – jednalo se o identifikaci území, především v nížinách, která jsou z hlediska zabránění úrazům ptáků kritická. Ochranná opatření Skupiny ČEZ budou směřována tak, aby co nejlépe odpovídala výskytu ohrožených druhů ptáků. Díky tomu se ušetří prostředky, které po dohodě budou investovány i na zabezpečení vedení v dalších oblastech, které nejsou součástí území NATURA 2000. Nejpozději do roku 2013 osadí společnost ČEZ Distribuce, a. s., ochrannými prvky zhruba 2 516 kilometrů elektrického vedení. Územími oblastí NATURA 2000 prochází 3 299 kilometrů vedení vysokého napětí společností ČEZ Distribuce, a. s. Z toho bylo již v minulosti zabezpečeno ochrannými prvky 933 kilometrů vedení s investicí převyšující 27 milionů Kč.

V první fázi realizace opatření jdoucích nad rámec zákona o ochraně přírody a krajiny budou zabezpečeny vybrané ptačí oblasti soustavy NATURA 2000. Prioritou je řešení pomocí bezpečných podpěrných bodů u nových vedení vysokého napětí. Preferovaným řešením bude používat takové typy konzol, které svou konstrukcí úrazy ptáků vyloučí.

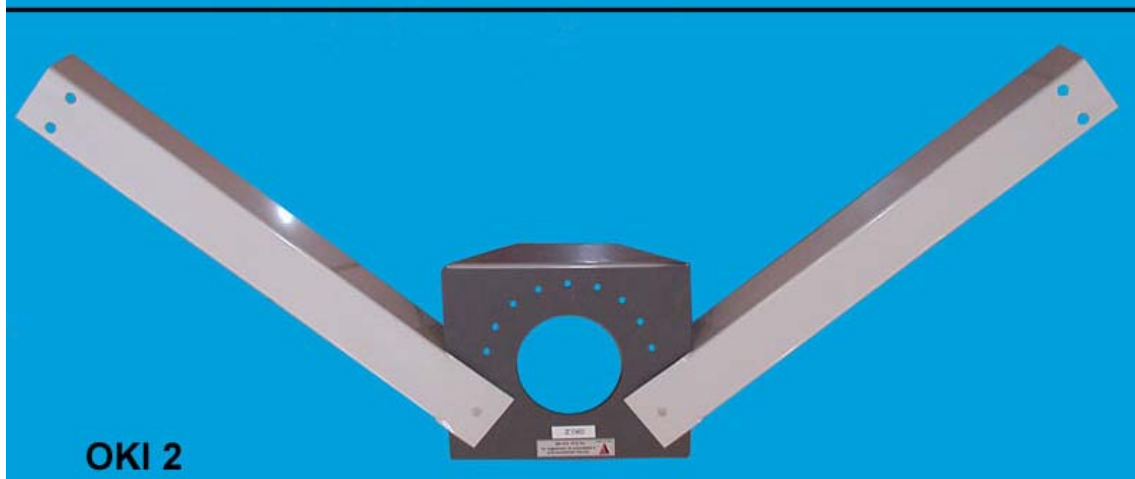
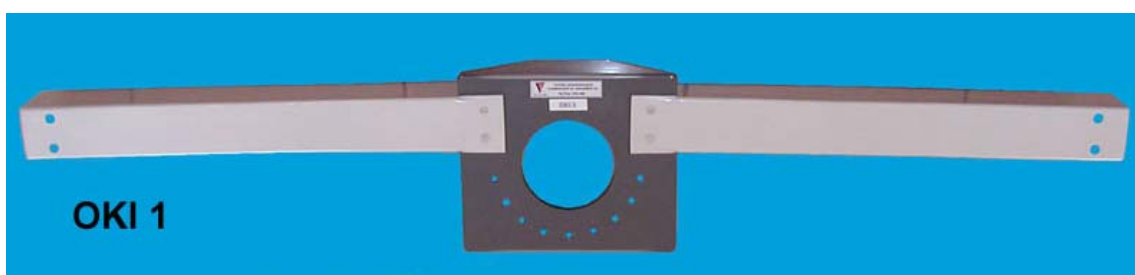
Zahájena byla také jednání ČEZ Distribuce, a. s., Ministerstva životního prostředí a Agentury ochrany přírody a krajiny o přípravě metodiky, která má za cíl stanovit nejefektivnější ochranu ptactva před úrazem elektrickým proudem.

V současné době existuje na území České republiky zhruba 750 tisíc sloupů elektrického vedení, které mohou být pro ptáky nebezpečné. Účinnou ochranou je dnes v České republice vybaveno asi 10 procent elektrických vedení. Problém vzniká zejména na vedeních vysokého napětí 22 a 35 kV. Nebezpečné mohou potenciálně být i vedení 110 kV ve správě společnosti ČEZ Distribuce, a. s. Celkem Skupina ČEZ prostřednictvím svého člena ČEZ Distribuce, a. s., spravuje na území České republiky vedení v délce 153,77 tis. km, z toho je 50,1 tis. km venkovního elektrického vedení o napětí 22–35 kV.

Skupina ČEZ se také stará o bezpečnost přísně chráněné populace čápa bílého. Odhaduje se, že asi desetina čapích hnízd je na sloupech či stožárech elektrického vedení. Proto jsou na nich instalovány speciální kovové konstrukce zvané čáposedy. S ochranou přírody jsou také některá čapí hnízda z důvodů bezpečnosti jak těchto ptáků, tak i elektrického zařízení, stěhována. Hmotnost čapího hnízda přitom dosahuje až půl tuny.

Jako bonus související s ochranou ŽP byl na základě doporučení Správy NP České Švýcarsko vybudován hnízdní koš pro orlovce říčního na vedení vn v Krásné Lípě. Z monitoringu umělého hnízda v r. 2007 vyplynulo, že se zde již mladý pár orlovce říčního objevil a nakrátko se již dokonce zdržel bez trvalého uhnízdění a vyvedení mladých orlovců. Pokud se záměr s uhnízděním orlovce říčního povede uskutečnit bude to jeho první hnízdiště v České republice po mnoha desítkách let.

Doplňková ochrana ptactva na starší typy konzolí

4 Klima

Shrnutí:

Problematika změny klimatu, resp. s ní související téma snižování emisí skleníkových plynů, je dnes jedním z hlavních environmentálních témat. Dlouhodobý rámec tohoto problému a jeho globální rozměr vyžadují hledání řešení na základě mezinárodní spolupráce jak na evropské, tak samozřejmě i na celosvětové úrovni. Snaha o zmírnění efektu klimatických změn s sebou nese především zavádění nástrojů a opatření omezujících emise skleníkových plynů. Cílovou skupinou jsou významní producenti těchto emisí, tedy v první řadě výrobci energie.

Regulace emisí skleníkových plynů je tedy z pohledu ČEZ realitou bez ohledu na to, že v otázce míry vlivu lidské činnosti na měnící se klima panuje řada nejistot. Pro společnost s tak vysokou mírou emisí skleníkových plynů jako je ČEZ je sledování nejmodernějších trendů v této oblasti naprostou nezbytností. Navíc forma regulace využívající ekonomické nástroje jako je obchodování s povolenkami na emise přináší kromě regulace emisí též obchodní příležitosti, a to formou motivace ke snižování emisí nejefektivnějším způsobem.

Kapitola je členěna na tři části – první popisuje problematiku emisí skleníkových plynů, druhá působení ČEZ na environmentálních trzích a poslední se věnuje otázce energetických úspor. Samostatnými texty, které prolínají všemi kapitolami, jsou úvodní pasáže o uhlíkové expozici a představení akčního plánu, který je reakcí Skupiny ČEZ na regulaci emisí skleníkových plynů.

4.1 Uhlíková expozice firmy (Carbon exposure)

Jedním z klíčových environmentálních témat, kterému je věnována značná pozornost na nejvyšší politické úrovni, je problematika globální změny klimatu. Je proto logické, že se emise skleníkových plynů – jako jednoho z původců globálních klimatických změn – stávají předmětem regulace.

Energetika patří mezi odvětví, které je jedním z největších producentů emisí oxidu uhličitého (CO₂). Je tedy zřejmé, že otázce regulace těchto emisí věnují energetické společnosti značnou pozornost. To, do jaké míry je producent emisí regulací ovlivněn, může být vyjádřeno pomocí ukazatele „uhlíkové expozice“ (carbon exposure). Tento ukazatel udává, jak velký podíl na aktivitách společnosti mají činnosti produkující emise skleníkových plynů.

V případě energetických firem je hlavním původcem uhlíkového ohrožení využívání fosilních paliv, a to především těch, jejichž spalování je doprovázeno vysokými emisemi skleníkových plynů (např. hnědé uhlí). V případě zařazení zdrojů využívajících neuhlíkové technologie (obnovitelné zdroje, jádro) ve zdrojovém portfoliu se uhlíková expozice snižuje. Budoucí forma a především míra regulace emisí skleníkových plynů je proto důležitým parametrem strategického plánování rozvoje a investic.

Vzhledem k povaze aktivit společnosti je proto otázka regulace emisí skleníkových plynů pro ČEZ důležitá. Nejde přitom pouze o rozhodování jak provozovat stávající portfolio zdrojů, ale především o výhled do budoucnosti; ten se týká otázky retrofitů či náhrady elektráren, dalšího rozvoje společnosti, včetně rozvoje obnovitelných zdrojů energie, oblasti energetických úspor a v neposlední řadě zahraniční expanze. Odezva ČEZ na výzvy v oblasti změny klimatu tak získává jednoznačně mezinárodní rozměr.

O tom, že k této problematice přistupuje Skupina ČEZ konstruktivním způsobem svědčí i aktivní zapojení expertů Skupiny ČEZ v řadě mezinárodních iniciativ a platforem, které se snaží být partnery v dialogu o budoucí podobě politiky v oblasti změny klimatu a technologií snižujících emise a obecně zátěž životního prostředí. Skupina ČEZ je členem podnikatelské iniciativy „Combat Climate Change“, která je koordinována společností Vattenfall, patřící mezi lídry v oblasti aktivit souvisejících se změnou klimatu a jejímž cílem je přispět do diskuse o boji s klimatickou změnou pohledem ze strany průmyslových podniků a svou otevřenost demonstruje Skupina ČEZ mimo jiné i účastí v Carbon Disclosure Project. Zástupci Skupiny ČEZ jsou také členy CEPS (Center for European Policy Studies), v jehož rámci funguje několik pracovních skupin zabývajících se otázkami změny klimatu, obchodování s emisemi a rozvojem moderních technologií ke snižování emisí. Podobné platformy fungují i v rámci dalších profesních organizací, jako je například EURELECTRIC. Konstruktivní přístup v podobě hledání efektivního řešení snižování emisí, podpory ekonomických nástrojů a mezinárodní

spolupráce zastává Skupina ČEZ i při různých dvoustranných či jiných jednáních jak se zástupci Evropské komise, tak i členských států a zástupci podnikatelské sféry a prezentuje je na různých domácích i mezinárodních akcích.

4.1.1 Akční plán opatření Skupiny ČEZ

Skupina ČEZ se ke své odpovědnosti za emise skleníkových plynů přihlásila v říjnu roku 2006 přijetím veřejné deklarace. Toto prohlášení reagovalo na výzvu tehdejšího ministra životního prostředí, který o spolupráci při řešení ochrany životního prostředí zahájil s průmyslovými podniky dialog. V deklaraci se Skupina ČEZ zavázala investovat zisk z prodeje uspořené emisní povolenky v systému obchodování v rámci EU ETS do opatření vedoucích k dalšímu snižování emisí skleníkových plynů, k modernizaci technologie pro výrobu elektrické energie a do opatření zlepšujících kvalitu životního prostředí. Zavázala se také soustavně snižovat dopady své činnosti na životní prostředí, přijímat opatření k úspoře emisí, k podpoře úspor energií a ke snižování energetické náročnosti ekonomiky.

Veřejný závazek Skupiny ČEZ vyústil do vypracování a schválení Akčního plánu snižování emisí CO₂ do roku 2020.

Akční plán snižování emisí zahrnuje 4 hlavní oblasti aktivit:

- využívání obnovitelných zdrojů energie
- snižování intenzity emisí zdrojů ČEZ
- zajištění úspor energie
- realizace zahraničních projektů na snižování emisí

Akční plán vymezuje 4 hlavní cíle s výhledem do roku 2020:

- Ztrojnásobit podíl výroby energie z obnovitelných zdrojů Skupiny ČEZ – zvýšit roční výrobu z 1,7 TWh na 5,1 TWh.
- Snižit intenzitu emisí skleníkových plynů Skupiny ČEZ o 15 %: snížit celkový emisní faktor z 0,55 t CO₂/MWh na 0,47 t CO₂/MWh.
- Prokazatelně přispět ke splnění národního cíle ČR, kterým je snížení energetické náročnosti o 23 TWh ročně.
- Přispět k realizaci projektů na snižování emisí skleníkových plynů mimo území ČR formou „uhlíkového financování“ v celkovém objemu nejméně 30 milionů tun CO₂ ekvivalentů realizovaných úspor.

Plnění akčního plánu probíhá průběžně, v návaznosti na vývoj regulačního rámce (klimaticko – energetický balíček) bude připravena jeho aktualizace. Výroba z obnovitelných zdrojů energie je popsána v kapitole věnující se vlivu na životní prostředí při výrobě elektřiny, plnění zbývajících cílů je popsáno níže.

4.2 Emise skleníkových plynů

Shrnutí

Skupina ČEZ je největším emitentem skleníkových plynů v České republice. Elektrárny ČEZ vypustily v roce 2007 v České republice více než 38,3 milionů tun CO₂, další 4,2 milionu vypustily elektrárny ELCHO a Skawina v Polsku a 3,8 milionu elektrárna Varna v Bulharsku. Emise pocházejí v naprosté většině ze spalování fosilních paliv, zejména hnědého a černého uhlí. Přehled emisí podle jednotlivých zdrojů je uveden zde.

Všechny zdroje emisí Skupiny ČEZ v České republice, Polsku i Bulharsku jsou zařazeny do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů definovaném směrnici

2003/87/ES. V případě České republiky a Polska od roku 2005, Bulharsko se stalo součástí systému až v roce 2007. Rok 2007 je z pohledu evropského systému obchodování s povolenkami důležitý, protože se tímto rokem uzavírá první obchodovací období a systém rokem 2008 vstupuje do druhé fáze, která se od prvního období liší v řadě parametrů.

Emise zdrojů Skupiny ČEZ jsou průběžně sledovány a jejich hodnoty v roce 2007 verifikovala v souladu s požadavky legislativy společnost Det Norske Veritas CZ s.r.o. Emise se zjišťují výpočtem, nicméně je připravován přechod na kontinuální systém zjišťování emisí, který je přesnější než bilanční metody.

Pokud jde o způsob zjišťování emisí, evropský systém obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů stanovuje pro všechna zařízení jednotnou metodiku. Tato metodika dbá na to, aby byla obchodovatelná komodita (povolenka) stejné kvality a představovala vždy přesně tunu oxidu uhličitého. Situaci poněkud komplikuje skutečnost, že provozovatelé zařízení neměli v minulosti povinnost zjišťovat emise skleníkových plynů stejným způsobem – vykazovala se pouze spotřeba paliv. Z ní sice lze emise zpětně vypočítat, ale s mnohem menší přesností než v případě aplikace metodiky přijaté na úrovni Evropské unie. Při srovnávání časové řady emisí skleníkových plynů je proto třeba historické emise posuzovat v kontextu této metodické změny.

Při analýze faktorů ovlivňujících vykázané emise v rámci České republiky bylo proto třeba historické emise z let 1999–2001 snížit o 2 % a emise z let 2002–2004 o 6,5 % tak, aby byly srovnatelné se skutečně vykázanými emisemi v období 2005–2007. Vývoj emisního faktoru jako podílu vypuštěného objemu CO₂ na vyrobenou energii (faktor EU ETS je vztažen na produkci uhelných elektráren, celkový faktor obsahuje produkci všech zdrojů včetně bezemisních) lze ilustrovat pouze na základě takto „očistěných“ dat.

Alokace povolenek a vyprodukované emise CO₂ vykázané elektrárnami Skupiny ČEZ v rámci prvního obchodovacího období EUETS pro ČR (povolenky, resp. tuny CO₂):

	NAP 1 alokace	2005	2006	2007
ČEZ, a. s. - Elektrárna Dětmarovice (CZ-0198-05)	2 701 795	2 257 834	2 593 041	3 607 388
ČEZ, a. s. - Elektrárna Hodonín (CZ-0199-05)	471 739	423 000	459 736	506 992
ČEZ, a. s. - Elektrárna Chvaletice (CZ-0200-05)	3 416 398	2 677 734	2 691 689	4 115 529
ČEZ, a. s. - Elektrárna Ledvice (CZ-0201-05)	2 169 682	1 981 563	2 116 621	1 952 997
ČEZ, a. s. - Elektrárna Mělník 2 (CZ-0202-05)	1 365 607	1 143 938	1 032 409	1 165 733
ČEZ, a. s. - Elektrárna Mělník 3 (CZ-0203-05)	2 689 047	2 141 476	1 778 477	2 870 227
ČEZ, a. s. - Elektrárna Počerady (CZ-0204-05)	7 177 091	6 667 871	6 556 532	6 895 997
ČEZ, a. s. - Elektrárna Poříčí (CZ-0205-05)	858 706	640 240	781 405	871 785
ČEZ, a. s. - Elektrárna Prunéřov 1 (CZ-0206-05)	2 491 503	2 191 315	2 346 704	2 998 936
ČEZ, a. s. - Elektrárna Prunéřov 2 (CZ-0207-05)	6 116 917	5 923 891	6 586 790	7 104 828
ČEZ, a. s. - Elektrárna Tisová (CZ-0208-05)	2 075 720	1 481 417	1 891 798	2 041 128
ČEZ, a. s. - Elektrárna Tušimice 2 (CZ-0209-05)	5 135 943	5 121 047	5 364 440	4 107 278
ČEZ, a. s. - Teplárna Dvůr Králové n. Labem (CZ-0211-05)	173 216	95 572	103 142	70 157
ČEZ, a. s. - Elektrárna Temelín (CZ-0210-05)	23 820	3 428	1 745	929
	36 867 184	32 750 326	34 304 529	38 309 904
Energetika Vítkovice (CZ-0302-05 + CZ-0394-05)	655 227	570 085	472 269	518 103
	37 522 411	33 320 411	34 776 798	38 828 007
ČEZ Teplárenská, a.s. (CZ-0191-05)	100 000	93 820	90 834	74 494

Poznámka: Skupina ČEZ se stala vlastníkem Teplárenské a.s. až v dubnu 2007

Alokace povolenek a vyprodukované emise CO₂ vykázané elektrárnami Skupiny ČEZ v rámci prvního obchodovacího období EUETS pro Polsko (povolenky, resp. tuny CO₂):

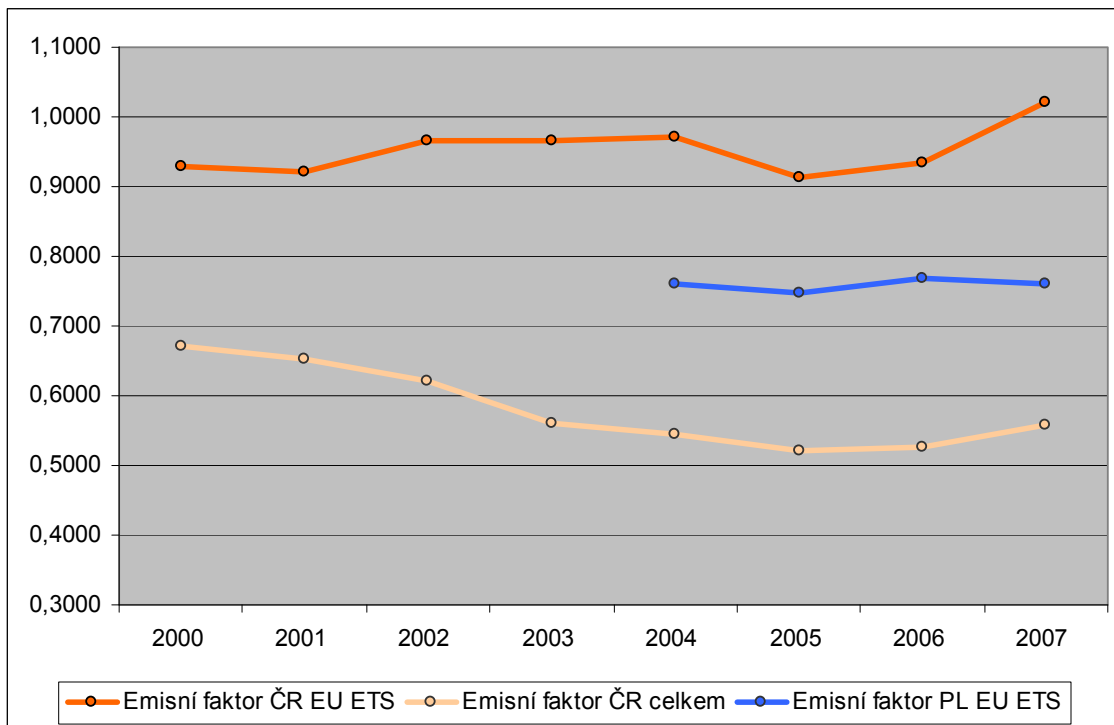
	NAP 1 alokace	2005	2006	2007
--	------------------	------	------	------

ELCHO (PL-0024-05)	1 725 600	1 503 080	1 492 413	1 518 045
Skawina (PL-0007-05)	2 895 200	2 577 259	2 764 094	2 685 215
	4 620 800	4 080 339	4 256 507	4 203 260

Alokace povolenek a vyprodukované emise CO₂ vykázané elektrárnami Skupiny ČEZ v rámci prvního obchodovacího období EUETS pro Bulharsko (povolenky, resp. tuny CO₂):

	NAP 1 alokace	2007
TEC Varna EAD	v době uzávěrky zprávy nebyl údaj k dispozici	3 822 473
		3 822 473

Vývoj emisního faktoru při výrobě elektřiny v ČR a Polsku (celkový a EU ETS)

Vysvětlivky:

Emisní faktor celkový = emise vztaženy na výrobu ve všech zdrojích (včetně nefosilních)

Emisní faktor EU ETS = emise vztaženy na výrobu pouze ve fosilních zdrojích

Při kalkulaci emisního faktoru (viz graf výše, vzhledem k absenci časové řady u elektrárny Varna není do přehledu zahrnuta) byla kromě výroby elektřiny zohledněna i výroba tepelné energie pro topné účely. Vyrobene teplo bylo přes tabelovanou konstantu přepočteno na stejné jednotky jako je vyrobená elektřina a i když je tento výpočet značně zjednodušený (přepočet tepelné energie na elektrickou může být metodicky mnohem komplikovanější), přeci jenom ilustruje skutečnost mnohem lépe než za situace, kdy produkci CO₂ srovnáváme pouze s vyrobenou elektřinou. Především u zdrojů s velkou produkcí tepla pro topné účely by totiž docházelo ke značnému zkreslení – takto vypočítaný emisní faktor by byl vyšší než kolik odpovídá skutečné emisní efektivitě zdroje. V případě České republiky jde o vliv poměrně malý, ale polské elektrárny mají podíl dodaného tepla mnohem vyšší. Tato skutečnost je také jedním z důvodů, proč je emisní faktor nižší než v případě českých zdrojů (dalšími faktory je použití černého uhlí jako paliva spolu s podílem biomasy při spalování). Zajímavý je také vývoj emisního faktoru v čase – ilustruje totiž efektivitu systému EU ETS, respektive

ceny jako hlavního rozhodovacího parametru. Zatímco v roce 2005 byla cena povolenky vysoká a motivovala tak emitenty k úsporám, protože se pro rozhodování o provozu a řazení zdrojů stala součástí variabilních nákladů, v případě propadu ceny se tato motivace zeslabila a převážily jiné ekonomické faktory, kdy hlavním z nich je rostoucí poptávka po elektřině a tím pádem nižší potenciál pro optimalizaci a nasazování čistších zdrojů.

4.2.1 Snižování intenzity emisí zdrojů ČEZ

Jedním z nejdůležitějších investičních rozhodnutí dlouhodobého charakteru Skupiny ČEZ je uskutečnit komplexní plán obnovy zdrojů v hodnotě více než 100 mld. Kč. Realizace tohoto programu přinese další snížení objemu emisí SO₂ a NO_x o více než 50 % a významné snížení emisí CO₂ na jednotku produkce.

Základní strategií při snižování dopadů provozu uhelných elektráren na životní prostředí je co nejvíce urychlit přechod na čisté technologie spalování uhlí. Tato strategie má dva časové horizonty:

- z krátkodobého pohledu (do 10 let) urychlit obnovu zdrojů zavedením nejlepších dostupných technologií jako kvalitativního standardu a nečekat na ukončení životnosti stávajících zdrojů (urychlení obnovy zdrojů znamená úspory emisí navíc ve srovnání s úsporami dosaženými, pokud by k obnově došlo až po dožití stávajících zdrojů)
- z dlouhodobého pohledu realizovat demonstrační projekt nízkoemisního zdroje s využitím nejmodernějších technologií pro CCS (Carbon Capture and Storage); přičemž plně komerční využití těchto technologií se předpokládá až po roce 2020.

Z dlouhodobého hlediska Skupina ČEZ plánuje posílení činnosti v oblasti výzkumu a vývoje nejen v oblasti nízkoemisních technologií, ale i v dalších oblastech obsažených v akčním plánu.

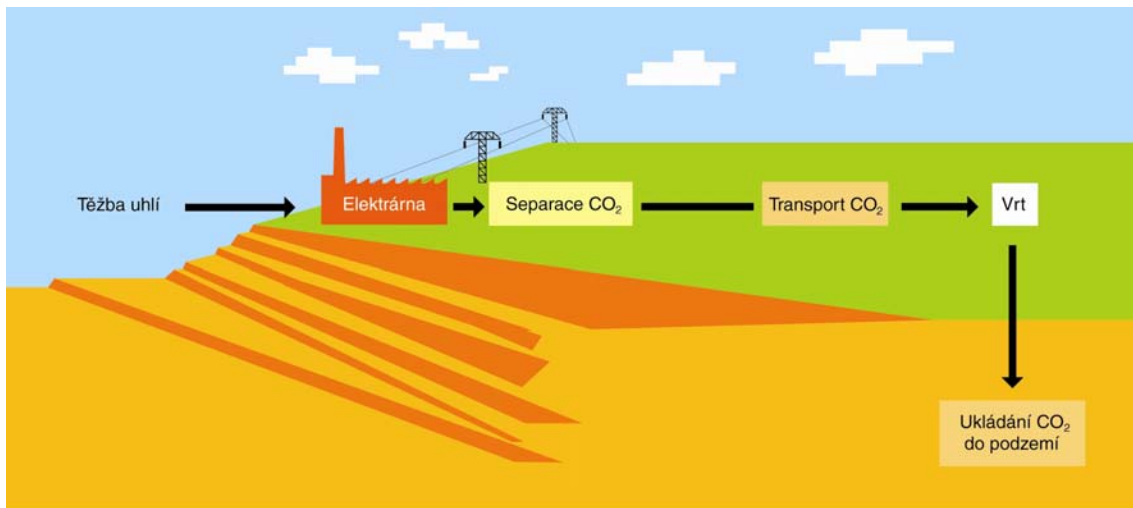
4.2.2 Příprava nízkoemisních technologií na bázi fosilních paliv

Současným trendem v oblasti energetického využití fosilních paliv je zavádění technologií čistého uhlí (CCT – Clean Coal Technologies), tj. dosažení maximální účinnosti za minimálních dopadů pro životní prostředí. Pro zásadní snížení emisí CO₂ z elektráren spalujících fosilní paliva se připravují technologie separace a ukládání CO₂ (CCS – Carbon Capture and Storage). ČEZ obdobně jako všechny ostatní významné energetické společnosti podniká kroky k budoucímu zavedení těchto technologií do praxe. V rámci ověření funkčnosti technologií CCS v měřítku energetiky Evropská komise podporuje zřízení přibližně 10-12 plnokapacitních demonstračních jednotek CCS uvedených do provozu do roku 2015 (na rozdíl od experimentálních jednotek, kdy dochází k separaci v řádech jednotek nebo desítek tun CO₂ denně jsou plnokapacitní tzv. full-scale jednotky zařízeními, kde se množství separovaného CO₂ se blíží skutečné produkci elektrárny), přičemž se počítá s širokým využitím technologií CCS po roce 2020.

Celý energetický cyklus s technologií CCS se skládá ze 3 základních kroků:

1. Separace (zachycování, oddělování, odlučování) CO₂ ze spalin či z plynu vzniklého zplyňováním (gasifikací) uhlíkového paliva
2. Transport z místa separace CO₂ do oblasti ukládání
3. Ukládání CO₂

Schéma výroby energie se separací a ukládáním CO₂

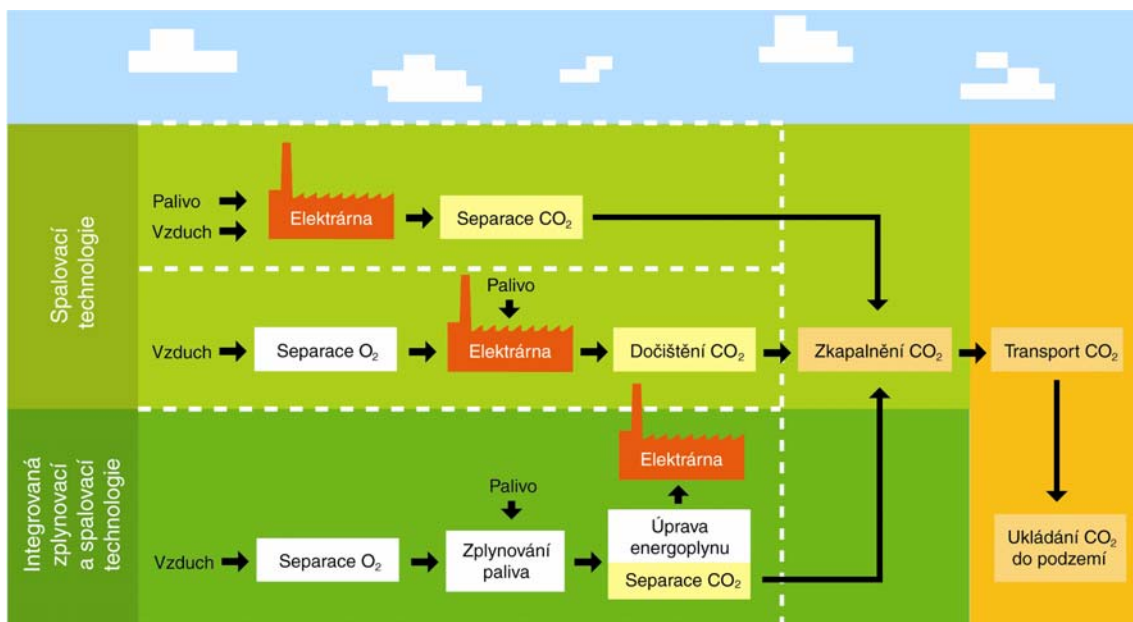
Ad 1) Separace CO₂ v elektrárenských provozech

V současnosti je ve stádiu vývoje široké spektrum možností separace CO₂ pro energetiku a zatím není jasné, která z metod se ukáže jako nejvíce vhodná. ČEZ proto sleduje širší spektrum variant, které jsou dále stručně charakterizovány.

V zásadě se rozlišují 3 způsoby separace CO₂ v energetických provozech:

- separace CO₂ po procesu spalování (post-combustion capture)
- separace CO₂ před procesem spalování (pre-combustion capture)
- technologie oxického spalování (tj. v kyslíkové atmosféře) s následným dočištěním CO₂

Schématické znázornění jednotlivých způsobů separace CO₂

Aplikace vhodné metody separace CO₂ ze spalin se odvíjí od vlastností spalin – teploty, tlaku a koncentrace CO₂ a dalších plynů a komponent. Koncentrace CO₂ ve spalinách elektráren s kotli na fosilní paliva se pohybuje v rozmezí 10–20 % objemu. Separace CO₂ ze spalin je principiálně založena na absorpčních, adsorpčních a membránových postupech, přičemž nejbližší pro praktickou aplikaci v energetice se jeví metoda aminové vypírky. Tato metoda je však energeticky značně

náročná a významným způsobem zvyšuje vlastní spotřebu energie výroby. Metoda chemické absorpce je proto zdokonalována vývojem účinnějších sorbentů, inovativním řešením kolonového hospodářství, vývojem účinnějších, selektivnějších a stabilnějších separačních médií a efektivnějším provázáním energetických toků v rámci celé energetické výroby s technologií CCS.

Odstranění CO₂ před spalováním je v principu využitelné pro paliva pevná (uhlí, biomasa, uhlíkové odpady) i plynná (zemní plyn). V případě pevných paliv se energetický cyklus skládá ze zplynění paliva, vyčištění vzniklého plynu (tzv. syngas) od nežádoucích složek včetně transformace oxidu uhelnatého na uhlíčitý s jeho oddělením a následného využití syngasu v paroplynovém energetickém cyklu – tzv. IGCC (Integrated Gasification Combined Cycle). Pro separaci CO₂ jsou v tomto případě vhodné především postupy fyzikální absorpce z důvodu tlakových poměrů a vyšší koncentraci CO₂ v syngasu.

Technologie oxického spalování (tzv. oxyfuel) je koncepčně použitelná jak pro uhelné bloky, tak pro paroplynové cykly. V případě využití pevného paliva je technologie oxického spalování podobná klasickému spalování v kotli, avšak palivo se spaluje v proudu kyslíku ve směsi s částí recirkulovaných spalin (pro snížení teploty); ze spalovacího procesu je tak vyloučen především dusík tvořící značnou část vzduchu a spaliny jsou tak již přímo tvořeny především CO₂.

Ad 2) Transport CO₂

CO₂ lze přepravovat v různých skupenských stavech, pro velké objemy CO₂ z elektráren (až několik mil. tun za rok) je však realistická přeprava v kapalném nebo nadkritickém stavu potrubním systémem. S tímto typem transportu je největší zkušenost v USA, kde je v provozu více než 3 000 km sítí, kterými se přepraví přes 45 mil. t CO₂ za rok. V budoucnu by se transportní síť CO₂ mohla podobat dnešnímu plynárenskému systému s transportem CO₂ do vzdálenosti řádově až stovek kilometrů, v nejbližší budoucnosti však bude pravděpodobně docházet k ukládání CO₂ zejména v blízkosti elektráren s přepravní vzdáleností pouze několik kilometrů až desítek kilometrů.

Ad 3) Ukládání CO₂

V zahraničí jsou rozvíjeny různé možnosti ukládání CO₂, dostatečnou kapacitu však poskytují zpravidla pouze hluboké propustné sedimentární jednotky typu pískovců. Tyto geologické jednotky musejí být hlubší než 800 m a musejí poskytovat záruky pro zadržení CO₂ v horninovém prostředí, což je ověřováno složitými bezpečnostními analýzami. Mimo prosté ukládání se v některých podmínkách zvažuje využití odseparovaného CO₂ z elektrárenských provozů pro tzv. terciární těžbu ropy (EOR - Enhanced Oil Recovery). Tato metoda těžby se dnes využívá v několika zemích, avšak používaný CO₂ pochází výhradně z přírodních zdrojů.

Příklady konkrétních aktivit ČEZ v oblasti přípravy nízkoe emisních technologií

Technologie separace a ukládání CO₂ je komplexní oblast s perspektivní budoucností a z těchto důvodů se ČEZ aktivně zapojil do různých aktivit na mezinárodním poli. ČEZ se účastní prací v několika pracovních skupinách v celoevropské technologické platformě na přípravu nízkoe emisních technologií (ETP-ZEP) a stal se členem ve výzkumném programu skleníkových plynů při Mezinárodní energetické agentuře. ČEZ podporuje vybrané projekty ze šestého rámcového programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (například Geocapacity), přičemž se počítá, že podpora projektů v sedmém rámcovém programu (2006 až 2013) bude značně větší. Pro ohodnocení technicko-ekonomických aspektů aplikace amínové vypírky na některých zdrojích ČEZ byla navázána užší spolupráce s jedním z potenciálních dodavatelů této technologie. Zahájena byla rovněž spolupráce s geologickými a těžebními organizacemi, v jejíž rámci očekáváme postupné zpřesňování skutečných úložných kapacit v České republice. První údaje naznačují, že v České republice existuje dostatečná úložná kapacita pro uložení CO₂, a to především v hlubších formacích usazených hornin.

ČEZ se chce rovněž aktivně zapojit do přípravy demonstračních jednotek nízkoe emisních technologií a proto v polovině roku 2007 vyhlásil program pro tuto oblast založený na dvou projektech. Každý z těchto projektů má svůj potenciál, specifické přínosy, výhody a nevýhody, avšak i rizika, což je shrnuto v následující tabulce:

	Výhody a potenciál	Nevýhody a rizika
„Projekt separace CO ₂ v elektrárně Hodonín“ (Hodonín CO ₂ Separation Project)	<ul style="list-style-type: none"> - geologický potenciál pro ukládání v blízkosti výroby - spoluspalování biomasy - možnost vyzkoušet oddělení CO₂ ze spalin z fluidních kotlů 	<ul style="list-style-type: none"> - malý instalovaný výkon - nevelká účinnost vyplývající z fluidního spalování málo kvalitního paliva - není instalováno separátní odsíření
„Projekt severočeské čisté uhelné elektrárny“ (North Bohemia Clean Coal Project)	<ul style="list-style-type: none"> - velký instalovaný výkon - vysoká čistá účinnost (přes 42%, bez separace a ukládání CO₂) - pokračování tradice výroby energie v regionu - projekt ekologizace výroby energie evropského významu 	<ul style="list-style-type: none"> - možná prostorová omezení - nejistoty ohledně umístění zdroje a skutečných možností ukládání CO₂

ČEZ rovněž ověřuje možnosti spolupráce s jinými energetickými společnostmi při realizaci demonstračních jednotek CCS a sleduje možnosti ukládání CO₂ v jiných zemích, kde Skupina ČEZ aktivně působí.

4.3 Působení ČEZ v oblasti environmentálních trhů

Shrnutí

Oblast snižování emisí skleníkových plynů je v porovnání s ostatními emisemi škodlivin, které jsou regulovány, v jednom směru specifická. Odlišností je využití ekonomických nástrojů v podobě obchodování s emisními právy (zjednodušeně obchodování s emisemi) ve světovém měřítku. V minulosti bylo obchodování využito v omezené míře pro řešení lokálních problémů znečištění. K významnému průlomů došlo až poté, co byl v USA zaveden systém obchodování s emisemi oxidů síry na federální úrovni. Zkušenosti z USA byly následně využity pro konstrukci systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v rámci Evropské unie, do kterého je v roce 2007 zapojeno cca 11 000 znečišťovatelů z 27 států EU a v současné době jde o nejvýznamnější environmentální trh na světě.

Druhou skupinou trhů, které jsou s evropským trhem s povolenkami úzce provázány, jsou globální trhy zastřešené Kjótským protokolem. Tyto trhy se svým geografickým rozsahem (nejen území EU) a rozsahem regulovaných plynů (všechny skleníkové plyny Kjótského protokolu) blíží představě řešení globálního problému formou globálně aplikovaného nástroje. Tyto dvě nejdůležitější skupiny trhů doplňují další tržní mechanismy v oblasti environmentálních investic v širším slova smyslu, podpory moderních technologií a dalších s tím souvisejících finančních nástrojů.

Působení Skupiny ČEZ na těchto environmentálních trzích je nejen nutností – do systému obchodování s povolenkami spadají zdroje ČEZ povinně – ale především výzvou. Podstatou tržních nástrojů je schopnost motivovat a nabízet příležitost pro hledání optimálního řešení. V dnešní době představují environmentální trhy z finančního a investičního hlediska trhy srovnatelného významu s trhy obchodujícími jiné komodity. Oba tržní rámce jsou plánovány jako dlouhodobé a i když lze konstatovat, že mají řadu nedostatků, lze očekávat, že budou fungovat řádově po desetiletí. Nalezení optimální strategie je pro společnost velikosti ČEZ naprostou nezbytností. I proto je ČEZ z hlediska působení na těchto trzích jako jedna z mála firem ze zemí střední a východní Evropy aktivní.

4.3.1 Co jsou environmentální trhy

Oblast environmentálních trhů je v užším pojetí trhů s emisemi uhlíku jednou z nejdynamičtější se

rozdávajících oblastí environmentální regulace kombinované s obchodní příležitostí. Fungování trhu s uhlíkem (prostřednictvím emisních povolenek případně emisních kreditů či jiných jednotek) je založeno na principu obchodovatelných emisních práv, která lze převádět mezi jednotlivými subjekty spadajícími pod některou z forem regulace emisí CO₂ či jiných skleníkových plynů. Logikou obchodování je co nejuvhodnějším způsobem umožnit alokaci prostředků do snižování emisí. Jinými slovy: tržní mechanismus zajistí, že ke snížení emisí dojde nejdříve tam, kde je to nejlevnější.

Trhy lze v současné době rozdělit na dvě základní skupiny – obchodování s povolenkami v rámci EU (EU ETS), které bylo zavedeno v roce 2005 a je pro vybrané skupiny znečišťovatelů ze zemí Evropské unie povinné. Druhou skupinou trhů jsou obchodovací rámce definované Kjótským protokolem, resp. jeho tzv. flexibilními mechanismy.

Dva mechanismy jsou založeny na realizaci projektů (projekty Společné implementace, neboli Joint Implementation – JI a Mechanismus čistého rozvoje, neboli Clean Development Mechanism – CDM), třetí je založen na obchodování s emisními jednotkami mezi státy bez realizace projektů (Mezinárodní emisní obchodování, neboli International Emissions Trading – IET).

Využití tržního nástroje typu obchodování je vzhledem k povaze emisí skleníkových plynů vhodné především proto, že z hlediska emisí skleníkových plynů není podstatné, na kterém místě planety byly vypuštěny. Předpokládá se proto, že postupně bude docházet k propojování jednotlivých lokálních aktivit a vzniku skutečně globálního trhu s emisemi. Prvním krokem je tzv. propojení systému obchodování s povolenkami s projektovými mechanismy Kjótského protokolu (JI a CDM), implementované do komunitární legislativy směrnicí 2004/101/ES, které umožňuje firmám v rámci EU ETS použít pro plnění svých povinností nejen povolenky, ale i kredity z projektů JI (tzv. ERU – Emission Reduction Unit) a projektů CDM (tzv. CER – Certified Emission Reduction). Firmy tak mohou investovat do projektů v zahraničí a kromě přínosu v podobě získaných emisních redukcí mohou tuto investici spojit i s transferem technologií nebo know-how.

4.3.2 Aktivní přístup ČEZ

ČEZ je od počátku spuštění systému obchodování na trzích jak s povolenkami, tak nyní i s projektovými mechanismy, velmi aktivní. Hlavní snahou je nejen získat zkušenosti z fungování těchto trhů, ale především využít potenciál, který tyto mechanismy nabízejí a v souladu s principy obchodování optimalizovat náklady na snižování emisí, případně investovat do emisních redukcí tehdy, když k němu systém nabízí dostatečný stimul (motivace v podobě ceny povolenky). Emise skleníkových plynů se tak staly nedílnou součástí rozhodování společnosti, a to nejen v oblasti provozu, ale především v oblasti dalšího rozvoje.

Právě díky aktivnímu přístupu ČEZ se podařilo v případě prvního roku dosáhnout při obchodování s povolenkami zisku, který bude v souladu s veřejnou deklarací ČEZ reinvestován do dalších opatření ke snižování emisí skleníkových plynů. Dochází tak k tomu, že úspěšnost v působení na environmentálních trzích s sebou nese další přínosy pro životní prostředí. Metodika výpočtu zisku je popsána v příloze akčního plánu, který je odpovědí ČEZ na nově vznikající výzvy právě v oblasti emisí skleníkových plynů. Obecně lze projekty ke snižování emisí skleníkových plynů rozdělit do dvou základních skupin – projekty realizované v rámci České republiky a projekty realizované v zahraničí.

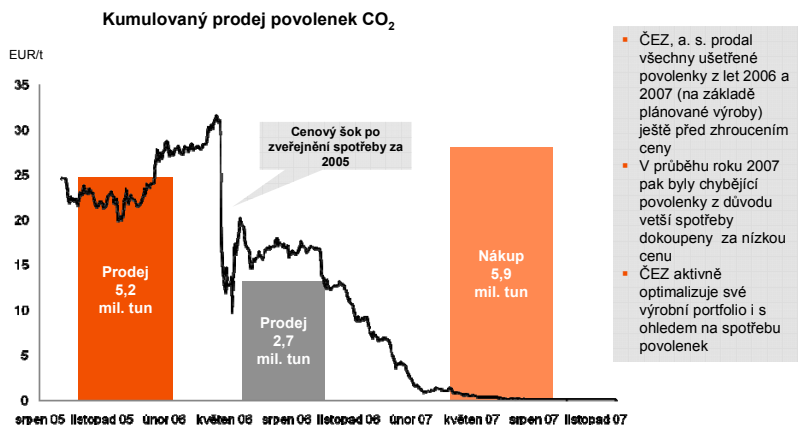
Z krátkodobého hlediska, které je pro realizaci úspor v nejbližších letech významné, lze oblast opatření realizovaných ČEZ rozdělit do tří skupin:

- V oblasti provozu jde o realizaci opatření zvyšujících účinnost výroby elektřiny, snižování vlastní spotřeby elektráren a zvyšování dostupnosti bezemisních zdrojů (výroba elektřiny z jádra, obnovitelných zdrojů).
- V oblasti nasazování zdrojů je zohledněním ceny povolenky ovlivněna jeho optimalizace, kdy se nasazování zdrojů odvíjí od ceny povolenky a ceny elektřiny.
- V případě obchodování je klíčové vyrovnávání výroby ČEZ, jehož součástí je jak obchodování na vlastní účet, tak i využívání služeb zprostředkovatelů (brokerů). Aktivní přístup k obchodování a sledování vývoje trhu umožnilo realizovat prodeje uspořené povolenky ještě před pádem cen povolenky za první obchodovací období a přispět tak k zisku, který bude reinvestován do dalších opatření ke snižování emisí v souladu s deklarací ČEZ.

ČEZ si zajistil svou pozici na trhu CO₂ ještě před cenovým kolapsem povolenek prvního obchodovacího období

ČEZ ZAJISTIL SVÉ POZICE V POVOLENkách CO₂ PRVNÍHO ALOKAČNÍHO OBDOBÍ JEŠTĚ PŘED ZHROUCENÍM JEJICH CENY

zdroj: ČEZ, a. s., burza IPE/ECX

Zásadní redukce množství emisí lze dosáhnout pouze při využití nových nízkoemisních a nebo bezemisních technologií. Ty vyžadují nejen rozsáhlé investice, ale především jsou náročné i z hlediska časového (příprava a realizace investice a potenciální efekt v podobě realizovaných emisních úspor). ČEZ proto podporuje takové aktivity, které se snaží do systému obchodování zavést prvek dlouhodobé stability a které umožní skutečně globální propojení jednotlivých obchodovacích systémů.

ČEZ je členem Mezinárodní asociace obchodování s emisemi (International Emissions Trading Association – IETA), kde se snaží aktivně zapojovat do diskusí o budoucí podobě globálního systému obchodování. V dubnu roku 2007 uspořádal ČEZ ve spolupráci s IETA v Praze mezinárodní konferenci věnovanou problematice EU ETS. Podobně aktivně vystupuje ČEZ i na dalších mezinárodních platformách, které se problematikou obchodování zabývají (EURELECTRIC, CEPS).

V dubnu 2007 ČEZ ve spolupráci s Mezinárodní asociací obchodování s emisemi (IETA) uspořádal mezinárodní konferenci o aktuálních problémech emisního obchodování. Nejdiskutovanějšími tématy byly budoucí podoba a vývoj druhé fáze emisního obchodování v rámci EU a jeho propojení s mechanismy Kjótského protokolu. Podařilo se sestavit zajímavý a vyvážený program za účasti rozmanitého panelu přednášejících z řad předních světových odborníků v oblasti environmentálních trhů, zástupců domácí politické scény, Evropské komise i představitelů nevládních organizací.

4.3.3 Domácí projekty ke snižování emisí skleníkových plynů v rámci Skupiny ČEZ

V oblasti snižování emisí skleníkových plynů realizuje ČEZ již nyní řadu opatření. Kromě tří základních kategorií jde zejména o investiční opatření na zařízeních ČEZ provozovaných v České republice.

V oblasti bezemisních zdrojů jde o zvyšování dostupnosti jaderných a obnovitelných zdrojů. V případě obnovitelných zdrojů jsou kromě výstavby nových kapacit realizována i opatření na stávajících zdrojích, a to především v oblasti snižování vlastní spotřeby, resp. v oblasti zvyšování efektivnosti. Jejich potenciál je však omezený. Pokud jde o stávající uhelné zdroje, jde také o dodatečná opatření

směřující k vyšší dostupnosti, zvyšování efektivity výroby elektřiny nebo k urychlení připravovaných nebo plánovaných investic.

Projekty a opatření, která ČEZ realizuje nebo plánuje, jsou popsány v akčním plánu; ten podléhá pravidelné revizi a aktualizaci.

4.3.4 Zahraniční projekty ke snižování emisí skleníkových plynů mimo Skupinu ČEZ

Kjótským protokolem ustanovené mechanismy společné implementace (JI) a čistého rozvoje (CDM) se během krátké doby staly důležitým nástrojem k rozvoji obnovitelných zdrojů energie a snižování znečištění v rozvojových zemích na celém světě. V návaznosti na propojení evropského systému obchodování s povolenkami s těmito mechanismy se agenda snižování emisí mimo Skupinu ČEZ stala důležitou součástí aktivit. Realizací projektů JI a CDM se ČEZ jistí proti nedostatku povolenek, tím, že emisní úspory vytvořené těmito projekty ČEZ použije namísto emisních povolenek.

Aktivity Skupiny ČEZ v mechanismech JI a CDM mají tři základní podoby:

- ČEZ vstoupil jako investor do fondu Multilateral Carbon Fund, který nakupuje emisní kredity z projektů ve střední a východní Evropě. Fond je spravován Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj (EBRD).
- ČEZ nakupuje emisní kredity od specializovaných investorů do projektů JI a CDM.
- ČEZ se stává přímým účastníkem projektů ke snižování emisí.

Z hlediska typu projektů je primárním zájmem Skupiny ČEZ investovat do obnovitelných zdrojů energie, úspor energií či do projektů realizovaných ve střední a východní Evropě, popř. na Balkáně. Nadto se však ČEZ intenzivně zajímá o projekty uskutečňované i v dalších regionech. S pomocí specializovaných firem vyhledává projekty v Číně a jihovýchodní Asii a zvažuje každou smyslupnou příležitost po celém světě. Základním předpokladem k výběru projektů je kompatibilita s požadavky příslušných orgánů OSN, které tyto mechanismy administrují.

Pokud jde o příklady konkrétních projektů, podepsal ČEZ dohody o nákupu emisních kreditů s čínskými developery větrných a vodních elektráren v provinciích Hebei a S'-čchuan a s firmou rozvádějící důlní metan k vaření do 50 000 domácností v městě Fengcheng na jihu Číny. V Evropě kupuje ČEZ kredity od maďarské firmy spalující skládkový metan a zvažuje účast v dalších projektech na likvidaci skleníkových plynů. Skrze fond EBRD zvažuje ČEZ nákup kreditů z projektů obnovitelných zdrojů na Balkáně, Kavkaze a v Rusku.

4.4 Energetické úspory

Shrnutí

Jedním z nejvýznamnějších nástrojů ke snižování emisí a energetické náročnosti jsou energetické úspory. Jak kromě jiného vyplývá ze srovnávacích studií OECD a IEA, i přes řadu zlepšení je česká ekonomika stále zatížena vysokou mírou energetické náročnosti. Přestože jde do značné míry o dědictví minulosti související se strukturou průmyslu a průmyslové výroby, řešení vysoké míry energetické náročnosti by mělo být jednou z hlavních priorit České republiky.

Oblast energetických úspor je důležitým tématem – možná paradoxně – i pro výrobce elektřiny. Pro podporu úsporných opatření ze strany výrobce hovoří nejméně tři důvody.

Prvním je jedinečnost komodity, tj. elektřiny, kterou nelze inovovat, vylepšovat ani jednoduše skladovat za účelem předzásobení nebo pro případy nedostatku tak, jako tomu je u jiných forem energie – plynu, tepla, pevných a tekutých paliv. Výroba a doprava elektřiny je podmíněna fyzikálními zákony, jež je nutné respektovat, a to při zajištění minimálních ztrát a maximální bezpečnosti. Snahou odpovědného výrobce elektřiny je zejména zajištění stability celé elektrizační soustavy a minimalizace dopadů na životní prostředí. Množství této komodity určuje jak dlouhodobá poptávka všech uživatelů, tak také její okamžitá potřeba. Optimalizace spotřeby elektřiny v čase, kterou lze realizovat prostřednictvím úsporných programů, je tedy i v zájmu výrobců.

Druhým důvodem je snaha výrobců oddálit investice do nových energetických zdrojů a přenosových sítí a současně optimalizovat provoz stávajících zařízení pro výrobu a „dopravu“ elektřiny. Časově náročný proces schvalování projektů a výstavby činí investice do nových zdrojů neflexibilní a vede spíše k řešením v delším časovém horizontu. Vzhledem k potenciálnímu nedostatku elektřiny v Evropě v budoucnosti tak bude otázka úspor jedním z klíčových elementů nejen ochrany životního prostředí, ale i stability sítě jako takové.

Třetím důvodem je přirozená péče o výrobek, který nás stál značné úsilí. Energetika vždy patřila k odvětvím, v nichž se uplatňovala velmi silná stavovská čest. Pokud víte, kolik práce je třeba vynaložit od stavby elektrárny, přes nákup všech zdrojů až po distribuci elektřiny tak, abyste doma již jen otočili vypínačem, pak vás nemůže těšit, pokud se s tímto výrobkem nehospodárně plýtvá.

Skupina ČEZ realizuje své aktivity v oblasti úspor energie ve třech základních rovinách – v oblasti osvěty, v oblasti poradenství pro zákazníky a oblasti přímé spolupráce se zákazníky.

4.4.1 Komunikace směrem k veřejnosti – osvěta

V rámci osvětové komunikace jde o propagaci úsporného životního stylu a úspory energií jako jeho součástí v médiích. Součástí je rovněž podpora změny spotřebitelského chování ve spolupráci s výrobcí úsporných spotřebičů a dalších úsporných zařízení. Pozornost je věnována také propojení komunikace s propagací projektu „Zelená energie“ tak, aby byla podpora úspor elektřiny doplněna – jako součást podpory změny spotřebitelského chování – podporou výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů.

4.4.2 Poradenství pro zákazníky

4.4.2.1 Základní poradenství v rámci nabídky produktů silové elektřiny

Základní poradenství je poskytováno všem zákazníkům Skupiny ČEZ, a to jak z řad domácností, tak podnikatelů a firem. Poskytovaný rozsah poradenství přímo souvisí s výběrem konkrétního produktu. Základní poradenství se liší podle jednotlivých segmentů a je poskytováno jak v rámci hromadné obsluhy pracovníky Zákaznických center a Zákaznické linky, tak obchodními zástupci v rámci individuální obsluhy.

4.4.2.2 Poradenské středisko Skupiny ČEZ

Tato aktivita, která přímo navazuje na oblast základního poradenství, sestává z řady specializovaných seminářů pořádaných společně s výrobcí energeticky úsporných spotřebičů či technologií a se společnostmi poskytujícími jasné návody na zefektivnění energetického hospodářství.

4.4.2.3 Propagace optimalizace spotřeby domácností

Cílem této propagace je zlepšení informovanosti veřejnosti o distribučních podmínkách a efektivním využití nízkého tarifu za účelem snížení spotřeby v dražším časovém období. Propagace probíhá formou brožurek a informačních letáků.

4.4.2.4 Produkce POS materiálů na téma poradenství se segmentovým a oborovým zaměřením

Na každém obchodním místě Skupiny ČEZ budou k dispozici materiály s vyčerpávajícími informacemi k problematice úspor energií. Tyto materiály budou zaměřeny jak na jednotlivé segmenty – domácnosti, maloodběratele a velkoodběratele, tak i oborově – pro živnostníky, obchodníky, řemeslníky apod.

4.4.2.5 Mediální propagace poradenství

Cílem této aktivity je rozšířit propagaci samotných úsporných opatření, která vedou k úsporám spotřeby energie v domácnostech a ve firmách, o reklamu na poradenství jako službu, kterou Skupina

ČEZ poskytuje v rámci obchodních center a dalších obslužných kanálů svým zákazníkům. Cílem je rozšířit řadu zákazníků, kteří službu poradenství aktivně využívají.

4.4.2.6 Internetová aplikace počítající spotřebu a úspory elektřiny

V rámci webové prezentace nabízí již nyní Skupina ČEZ svým zákazníkům aplikaci, která jim pomáhá spočítat vhodnou velikost jističe, odpovídající distribuční sazbu a optimální produkt silové elektřiny. Nově nabídne zákazníkům internetovou aplikaci, která jim pomůže spočítat, kolik mohou díky jednotlivým úsporným krokům ušetřit. Tyto výpočty je pak mohou reálně motivovat k přijetí úsporných opatření.

4.4.3 Přímá spolupráce se zákazníky

4.4.3.1 Poskytování neenergetických produktů

„Neenergetické produkty“ jsou produkty a služby, které přímo navazují na samotný prodej elektřiny a s různým efektem ovlivňují i potenciál úspor v jednotlivých oblastech, kterých se týkají. Svým obsahem navazují přímo na oblast poradenství a rozvíjejí ji do podoby konkrétních a reálných úspor přímo v konkrétním místě odběru. Tyto produkty a služby budou poskytovány s využitím interních zdrojů, ve většině případů se však předpokládá i využití spolupráce s externími subjekty, které vlastní dostatečné know-how pro realizaci jednotlivých aktivit. Skupina ČEZ bude v tomto případě vždy garantem kvality a efektivity jednotlivých poskytovaných produktů.

Konkrétním příkladem spolupráce s externími subjekty v oblasti neenergetických produktů je smluvní vztah se společností Carrot Euro, která poskytuje služby v oblasti náhradních zdrojů elektřiny. Spolupráce spočívá nejenom ve vlastním pronájmu zdrojů pro naše zákazníky, ale i v organizaci prezentací a školení pro obchodníky ČEZ Prodej a následně pro zákazníky. Rostoucí počet obchodních případů je důkazem toho, že o tento typ služeb je mezi našimi zákazníky zájem.

Další oblastí poskytování neenergetických produktů je servis transformátorů, který probíhá v kooperaci se subjektem VČE Transformátory. Hlavními oblastmi spolupráce je servis a údržba, popř. dodávka transformátorů.

5 Zákazníci a dodavatelé Skupiny ČEZ

Shrnutí:

Princip společenské odpovědnosti ke svým obchodním partnerům, k zákazníkům i k dodavatelům uplatňují ve svých činnostech všechny plně integrované společnosti Skupiny ČEZ. V rámci zkvalitnění zákaznických služeb, pro lepší využití výrobních kapacit, zvýšení konkurenceschopnosti a posílení pozice společností Skupiny ČEZ na nových trzích byla v České republice založena síť obchodních center a kanceláří a v dalších zemích střední a jihovýchodní Evropy vznikla obchodní zastoupení.

5.1 Společenská odpovědnost plně integrovaných společností Skupiny ČEZ

Společenskou odpovědnost projevují plně integrované společnosti Skupiny ČEZ jak ve vztahu k dodavatelům, tak ke svým zákazníkům.

5.1.1 Dodavatelé

Kromě důrazu na vysokou kvalitu a ekonomickou efektivitu dodávaných produktů a služeb hrají ve Skupině ČEZ zásadní roli i širší ekonomické, sociální a ekologické souvislosti spolupráce s dodavateli. Při výběru dodavatelských společností se vždy přihlíží k jejich přístupu k životnímu prostředí, k bezpečnosti, ochraně zdraví a sociálním aspektům působení. K tomu slouží vymezení možných rizik jednotlivých obchodních případů a centrální databáze dodavatelů, která obsahuje i hodnocení uvedených přístupů. U potenciálních dodavatelů se sleduje, zda mají zavedeny systémy řízení jakosti, ochrany zdraví a bezpečnosti a vztahu k životnímu prostředí. Díky tomu se potenciální riziko negativního dopadu jednotlivých obchodních případů na zajištění ochrany životního prostředí, bezpečnosti a ochrany zdraví v plně integrovaných společnostech Skupiny ČEZ snižuje na minimum.

Dodavatelem člena Skupiny ČEZ se může stát pouze firma, která splňuje kritéria technická, ekonomická, ekologická a další daná specifikou svého zaměření. Před zařazením do rozsáhlé databáze všech obchodních partnerů jsou všichni potenciální dodavatelé pečlivě prověřováni. Pokud by v průběhu doby přestali plnit požadavky související se společenskou odpovědností a ani po upozornění neprovedli nápravu, byli by z databáze vyřazeni.

Mimořádnou pozornost věnujeme místním dodavatelům v regionech, ve kterých jsou soustředěny aktivity společností Skupiny ČEZ. Při zadávání veřejných zakázek dostávají vždy příležitost i místní firmy, které tak získávají možnost uplatnit v nabídkách konkurenční výhodu blízkosti odběratele.

5.1.2 Zákazníci

Zákazníky Skupiny ČEZ můžeme rozdělit do dvou kategorií. Na odběratele elektřiny (dále jen zákazníci) a na odběratele ostatních služeb společností Skupiny ČEZ (dále jen ostatní zákazníci).

V roce 2007 obsluhovala Skupina ČEZ v České republice i zahraničí téměř 6,8 miliónů zákazníků, z toho 3,5 milionů v České republice. O maloobchodní zákazníky (domácnosti a maloobdávatele podniky) Skupiny ČEZ pečuje společnost ČEZ Zákaznické služby. O zákazníky z řad velkoobdávatelů pečují obchodní zástupci ze společnosti ČEZ Prodej.

Skupina ČEZ disponuje ojedinělým systémem pro rychlou, spolehlivou a komfortní komunikaci se zákazníky. Jeho páteř tvoří jednotné telefonické centrum s celorepublikovou působností, virtuální obchodní kancelář na internetu a síť kontaktních míst v regionech. Skupina ČEZ je svým zákazníkům prostřednictvím Zákaznické linky 840 840 840 a Poruchové linky 840 850 860 k dispozici 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

- **zákaznická centra**
- **smluvní partneři**

5.1.2.1 Maloodběratelé

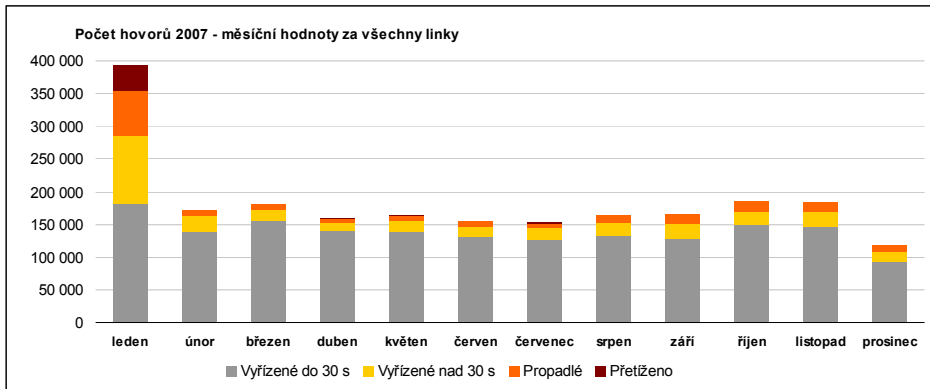
Naším posláním je vysoce kvalitní, komplexní a spolehlivé zajištění služeb. Zejména tato špičková kvalita by měla být základním faktorem odlišujícím Skupinu ČEZ od konkurence. Proto byla v roce 2007 hlavní pozornost věnována plnění stanovených kvalitativních i kvantitativních ukazatelů. V souladu s projektem Zákazník se daří zvyšovat kvalitu poskytovaných služeb na úroveň srovnatelnou např. s bankovním sektorem. Vyhláška č. 540/2005 Sb., definující základní parametry poskytovaných služeb, je plněna.

Pravidelně je prováděn průzkum zákaznické spokojenosti (call back), dále mystery shopping a mystery calling. Současně byl nastaven systém hodnocení, udržování a prohlubování znalostí operátorů formou e-learningu a školení zejména odborných znalostí a komunikačních dovedností. Bylo zavedeno i pravidelné testování znalostí operátorů s dopadem na hodnocení a motivační program.

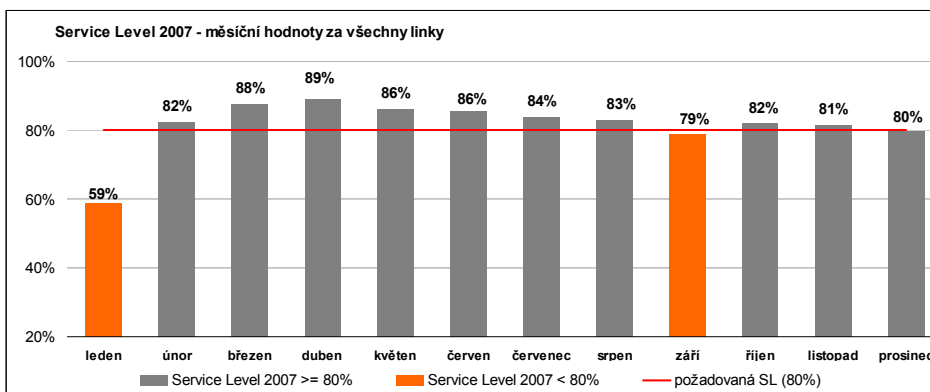
V roce 2007 prošlo telefonické centrum řadou zásadních změn. Oproti roku 2006, který byl ve znamení zlepšení kvantitativních ukazatelů, byl kladen hlavní důraz na zvyšování kvality poskytovaných služeb. V roce 2007 přijalo telefonické centrum 2 298 tis. hovorů, z čehož bylo: 95 % hovorů (1 988 tis.) odbaveno (tj. u 5% hovorů volající nevydržel čekat na spojení s operátory a hovor ukončil před jeho odbavením), 81 % hovorů (1 678 tis.) bylo odbaveno do 30 sekund. Oproti roku 2006 poklesl počet příchozích hovorů o 13 %, dostupnost telefonického centra se zvýšila o 9% a o 16% více hovorů bylo vyřízeno do 30 sekund.

V zákaznických centrech bylo vyřešeno 1 072 tis. kontaktů, z čehož se v 83 % případech jednalo o osobní kontakt (886 tis. kontaktů). Celkem bylo v roce 2007 obslouženo 99% zákazníků do 30 minut a 97 % zákazníků do 20 minut. Průměrná doba čekání dosáhla hodnoty 5 minut 14 sekund. Čekací doba na Zákaznických centrech tak meziročně poklesla o 31 %.

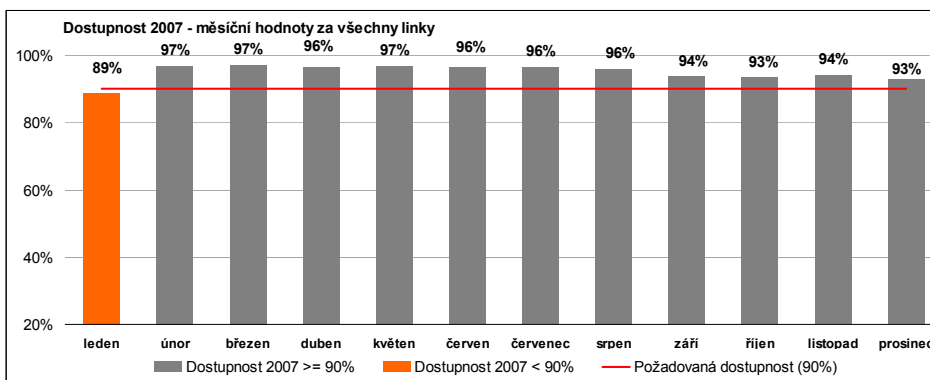
Příchozí hovory 2007 – měsíční sumy za všechny linky, zdroj CC Pulse

Service Level 2007- měsíční hodnoty za všechny linky, zdroj CC Pulse (Service level je podíl tel. hovorů, které jsou operátorem přijaty do 30 s z počtu celkově příchozích tel. hovorů)

Dostupnost 2007- měsíční hodnoty za všechny linky, zdroj CC Pulse (dostupnost je podíl tel. hovorů které jsou vyřízeny z počtu celkově příchozích tel. hovorů)

Skupina ČEZ vychází vstříc zákazníkům, kteří vyžadují osobní styk při vyřizování svých záležitostí. I díky spolupráci s RWE, kdy zákazníci na jednom místě vyřeší záležitosti týkající se elektřiny i plynu, jsme dokázali udržet síť zákaznických center ve všech významných sídlech. K jejímu zahuštění navíc přispívají tzv. smluvní partneři, kteří dokážou vyřídit většinu přání zákazníků. Jde o samostatné, většinou elektrikářské firmy, které ČEZ Zákaznické služby metodicky řídí a zmocňuje je k zúřadování některých úkonů. Kvalita služeb těchto dodavatelů podléhá mimořádně přísné kontrole.

Skupina ČEZ hledá i další způsoby jak zmodernizovat, zrychlit a zkvalitnit kontakt se zákazníky. Příkladem je možnost hotovostní úhrady faktur nebo zálohových plateb za odběr elektřiny prostřednictvím více než 4 500 terminálů akciové společnosti SAZKA.

Zákazníci Skupiny ČEZ mohou snadno a rychle vyřešit záležitost ohledně odběru elektřiny i přes internet. Získají tak přehled o fakturách, odběrných místech, smlouvách a svých požadavcích prostřednictvím Virtuální obchodní kanceláře. Uživatelé Virtuální obchodní kanceláře mohou také využít služby Elektronické fakturace a dostávat tak místo „papírových faktur“ elektronickou poštou faktury v souboru v publikačním formátu pdf.

5.1.2.2 Velkoodběratelé

Zákazníky z řad středních a velkých podniků obsluhuje prostřednictvím svých obchodních zástupců společnost ČEZ Prodej, s.r.o. Jejím cílem je být flexibilní, zákaznický orientovanou společností a stabilním partnerem na trhu s elektřinou.

Rok 2007 byl rokem „velkého třesku“. V červenci zahájila svoji činnost Energetická burza Praha, která generovanými velkoobchodními cenami začala velmi transparentně určovat nákupní ceny elektřiny i pro ČEZ Prodej. Od července 2007 tak mohla pružně nabízet zákazníkům pevné ceny elektřiny jak na období delší než jeden rok, tak i na kratší časové úseky, čtvrtletí nebo měsíc.

V rámci zahájení činnosti Energetické burzy Praha informovala společnost ČEZ Prodej své zákazníky o principech a fungování Energetické burzy. Za období prvních měsíců po zahájení obchodování na burze byla společnost schopna prodat skoro sto procent objemu elektřiny, ke kterému se zavázala.

V rámci zkvalitňování služeb představil ČEZ Prodej rozšířenou nabídku – elektronickou fakturaci, pronájem záložních systémů elektřiny, opravy a údržbu transformátorů a další.

5.2 Skupina ČEZ a propagace úspor elektrické energie

Aktivity na poli úspor energie realizuje Skupina ČEZ v oblasti osvěty, v oblasti poradenství pro zákazníky i v oblasti přímé spolupráce se zákazníky. V rámci osvětové komunikace s veřejností Skupina ČEZ propaguje úsporný životní styl a úspory energií jako jeho součásti v hromadných sdělovacích prostředcích. Součástí těchto aktivit, které jsou blíže popsány v další části textu, je také podpora změny spotřebitelského chování ve spolupráci s výrobcí úsporných spotřebičů a dalších úsporných zařízení.

- Základní poradenství v rámci nabídky produktů silové elektřiny. Základní poradenství je poskytováno všem zákazníkům Skupiny ČEZ, a to jak z řad domácností, tak podnikatelů a firem. Poskytovaný rozsah poradenství souvisí přímo s výběrem konkrétního produktu a liší se podle jednotlivých segmentů. Poradenství je poskytováno jak v rámci hromadné obsluhy pracovníky Zákaznických center a Zákaznické linky, tak obchodními zástupci v rámci individuální obsluhy.
- Poradenské středisko Skupiny ČEZ. Tato aktivita přímo navazuje na oblast základního poradenství a sestává z řady specializovaných seminářů pořádaných společně s výrobcí energeticky úsporných spotřebičů či technologií a se společnostmi poskytujícími jasné návody na zefektivnění energetického hospodářství.
- Propagace optimalizace spotřeby domácností. Cílem této aktivity je informovat zákazníky z řad domácností o distribučních podmínkách a efektivním využití nízkého tarifu tak, aby dokázali snížit náklady na spotřebovanou elektřinu tím, že efektivně využijí nízký tarif a naopak omezí spotřebu v období vysokého tarifu. Informace jsou poskytovány formou brožurek a informačních letáků.
- Produkce materiálů na téma poradenství se segmentovým a oborovým zaměřením. Na každém obchodním místě Skupiny ČEZ jsou k dispozici relevantní materiály s informacemi k problematice úspor energií.
- Mediální propagace poradenství. Tato aktivita doplňuje propagaci samotných úsporných opatření, které vedou k úsporám spotřeby energie v domácnostech a ve firmách, o reklamu na poradenství jako službu, kterou Skupina ČEZ poskytuje v rámci obchodních center a dalších obslužných kanálů svým zákazníkům. Tato aktivita pomáhá rozšiřovat řady zákazníků, kteří službu poradenství aktivně využívají.
- Internetové aplikace počítající spotřebu i úspory elektřiny. V rámci webové prezentace nabízí Skupina ČEZ svým zákazníkům aplikaci, která jim pomáhá spočítat vhodnou velikost jističe, odpovídající distribuční sazbu a optimální produkt silové elektřiny. Další možností je využití kalkulátoru spotřeby domácích spotřebičů a úspornosti zářivek. Aplikace také nově nabízí svým

zákazníkům možnost spočítat si tzv. „uhlíkovou stopu“ – podíl jednotlivce na celkových emisích CO₂ do ovzduší. Zjednodušeně řečeno je to vypočtené množství oxidu uhličitého a dalších skleníkových plynů, které vytváříme svou každodenní činností.

- Virtuální průvodce úsporami v bytě a domě. Tato aplikace nabízí zákazníkům multimediální prohlídku vzorového domu a bytu s jednoduše vyznačenými úspornými opatřeními, pomocí kterých lze v domácnosti ušetřit za elektřinu.
- Přímá spolupráce se zákazníky – poskytování neenergetických produktů. „Neenergetické produkty“ jsou produkty a služby, které přímo navazují na samotný prodej elektřiny a s různým efektem ovlivňují i potenciál úspor v jednotlivých oblastech, kterých se týkají. Svým obsahem navazují přímo na oblast poradenství a rozvíjejí ji do podoby konkrétních a reálných úspor přímo v konkrétním místě odběru. Tyto produkty a služby budou poskytovány s využitím interních zdrojů, ve většině případů se však předpokládá i využití spolupráce s externími subjekty, které vlastní dostatečné know-how pro realizaci jednotlivých aktivit. Skupina ČEZ bude v tomto případě vždy garantem kvality a efektivity jednotlivých poskytovaných produktů.

Konkrétním příkladem spolupráce s externími subjekty v oblasti neenergetických produktů je smluvní vztah se společností Carrot Euro, která poskytuje služby v oblasti náhradních zdrojů elektřiny. Spolupráce spočívá nejenom ve vlastním pronájmu zdrojů pro naše zákazníky, ale i v organizaci prezentací a školení pro obchodníky ČEZ Prodej a následně pro zákazníky. Rostoucí počet obchodních případů je důkazem toho, že o tento typ služeb je mezi našimi zákazníky zájem.

Další oblastí poskytování neenergetických produktů je servis transformátorů, který probíhá v kooperaci se subjektem VČE Transformátory. Hlavními oblastmi spolupráce je servis a údržba, popř. dodávka transformátorů.

Příklad osvěty – Putovní akce „Posviťte si na úspory“

Jednou z cest, jak pomoci řešit očekávaný nedostatek energetického výkonu, je využít možností úspor energie na straně spotřeby. I když nemůže jít o konečné vyřešení deficitu výkonu na straně výroby, hospodárné nakládání s elektrickou energií může k zajištění budoucí energetické bezpečnosti a soběstačnosti České republiky a obecně i EU přispět. Energetické úspory jsou proto důležité společenské téma, která je jedním z pilířů Akčního plánu snižování emisí CO₂ Skupiny ČEZ.

V rámci plnění Akčního plánu se Skupina ČEZ na podzim 2007 rozhodla uspořádat putovní osvětově-vzdělávací akci „Posviťte si na úspory“. Hlavním smyslem této akce, která měla podobu roadshow a která navštívila 28 měst České republiky, bylo vzbudit u veřejnosti zájem šetřit elektrickou energií. Skupina ČEZ si uvědomuje, že jako výrobce elektrické energie sama o sobě úspory elektřiny v domácnostech nemůže zajistit, nicméně může upozornit na zbytečné plýtvání energií a neekonomické nakládání s elektřinou. Na konkrétních a srozumitelných příkladech pak zájemcům vysvětlila, jak lze pomocí jednoduchých kroků a zásad využívat komfort všech možných moderních spotřebičů a přitom udržet účty za elektřinu na stejné úrovni nebo je dokonce snížit.

Roadshow současně upozorňovala na existenci poradenství jako dalšího produktu v dané oblasti, kdy cílovou skupinou byly jak domácnosti, tak i média a veřejná správa. V rámci akce bylo upozorňováno na to, že na území České republiky existuje síť obchodních kanceláří (dnes síť 28 zákaznických center), které poskytují zákazníkům komplexní služby včetně energetického poradenství.

V průběhu roadshow navštívila města České republiky dva speciálně upravené návěsy. Jeden z nich byl upraven na mobilní výstavní prostor, v němž návštěvníci mohli formou stálé expozice „Naučte se šetřit energii, elektrickou i tu svoji“ získat řadu zajímavých informací z oblasti energetiky. Druhý návěs byl upraven do podoby mobilního zákaznického centra a sloužil jako skutečné obchodní a poradenské centrum. Odborníci Skupiny ČEZ zde návštěvníkům poradili například v oblasti nákupu energeticky úsporných spotřebičů, využívání alternativních zdrojů energie, smyslu a možností zateplování budov, efektivního vytápění a v řadě dalších otázek souvisejících s efektivním využíváním energie. Součástí programu byla i řada soutěží o drobné ceny. Partnery akce byly společnosti Philips a Baumax.

Na úspěšnou podzimní informační roadshow 2007 navazuje na jaře 2008 další podobná akce s obdobným názvem „Posviťte si na úspory aneb šetřit se dá každý den“. Na základě bohatých zkušeností z terénu došlo k úpravám způsobu prezentace tématu úspor, aby bylo pro veřejnost lépe uchopitelné a představitelné. Větší z návěsů je prezentován jako vzorová domácnost, vybavená spotřebiči, ve které fungují 4 předem vyškolení herci – členové domácnosti, kteří v rámci interaktivní komunikace s návštěvníky názorně ukazují možnosti úspor v domácnosti. Funkce mobilního

zákaznického centra zůstala nezměněna a nadále poskytuje plnohodnotné služby a poradenství.

V průběhu května a června navštívilo turné 36 českých a moravských měst, ve 12 z nich byl; navíc připraven speciální program pro mateřské školy – divadelní představení ukazující jednoduché kroky k úsporám. Celé ladění pohádkového příběhu je uzpůsobeno věku diváků.

5.3 Struktura Skupiny ČEZ – ČEZ, a. s., a plně integrované společnosti

5.3.1 ČEZ, a. s.

Mateřskou společností celé Skupiny ČEZ je největší výrobce elektřiny v České republice, firma ČEZ, a. s. Počet jejích obchodních partnerů ze všech krajů České republiky na konci roku 2007 dosáhl 43 536.

Počet obchodních partnerů ČEZ, a. s., se sídlem v jednotlivých krajích k 31.12.2007

Kraj	Počet OP k 31.12.2007 - z toho:	dodavatelé	odběratelé
Hl. m. Praha	10229	9359	870
Středočeský kraj	3695	3137	558
Jihočeský kraj	3744	3537	207
Plzeňský kraj	1110	1016	94
Karlovarský kraj	1286	1088	198
Ústecký kraj	4597	3914	683
Liberecký kraj	1016	922	94
Královéhradecký kraj	3686	2182	1504
Pardubický kraj	1985	1295	690
Vysočina	2251	2028	223
Jihomoravský kraj	4571	4154	417
Olomoucký kraj	1114	1044	70
Zlínský kraj	965	891	74
Moravskoslezský kraj	3287	3142	145
Celkem	43536	37709	5827

5.3.2 ČEZ Prodej, s.r.o.

Společnost ČEZ Prodej, s.r.o. je jednou z procesních společností, které vznikly v rámci Skupiny ČEZ. Byla založena jako společnost s ručením omezeným se sídlem v Praze. Do konce roku 2005 pod ní přešly obchodní části všech regionálních energetických společností včetně zákazníků, smluv a závazků. ČEZ Prodej, s.r.o. je plně funkční od 1.1.2006.

Společnost ČEZ Prodej se stala smluvním partnerem pro všechny zákazníky Skupiny ČEZ, nově se sjednotila nejen produktová nabídka napříč Skupinou, ale i přístup k zákazníkům a kvalita služeb. Tým přibližně 230 lidí zajišťuje obchodní aktivity a péči pro firemní zákazníky, poskytuje podporu obchodním zástupcům a zajišťuje marketingové aktivity Skupiny. V neposlední řadě a ve spolupráci s pracovníky ČEZ Zákaznické služby, s.r.o. poskytuje péči pro všechny zákazníky z řad menších podnikatelů a domácností.

V roce 2007 společnost obsluhovala více jak 2,8 miliónů konečných zákazníků z kategorie maloobděratelů a více jak 7 tisíc velkoobděratelů. To celkem představovalo více jak 3,4 miliónů odběrných míst na hladině nízkého napětí a 11 tisíc odběrných míst na hladině vysokého a velmi vysokého napětí.

5.3.3 ČEZ Distribuce, a. s.

ČEZ Distribuce, a. s., je držitelem licence na distribuci elektřiny a ve smyslu energetického zákona č. 458/2000 Sb., je provozovatelem distribuční soustavy.

Společnost působí na území jedenácti krajů, a to Plzeňského, Karlovarského, Ústeckého, Středočeského, Libereckého, Královéhradeckého, Pardubického, Olomouckého, Zlínského, Moravskoslezského a části kraje Vysočina. Vykonává veškeré činnosti související s bezpečným a spolehlivým provozem distribuční soustavy na hladinách velmi vysokého, vysokého a nízkého napětí, včetně poskytování služby distribuce elektrické energie konečným zákazníkům. Předpokladem k naplňování podnikatelského záměru a poslání společnosti je bohatá tradice a know-how převzaté z dřívějších regionálních distribučních společností, podporované odpovídajícím technickým i personálním zázemím.

K 31. 12. 2007 společnost ČEZ Distribuce distribuovala elektřinu téměř do 3,49 milionu zákaznických odběrných míst a na území České republiky spravuje rozvinuté vedení o délce více než 153 tisíc kilometrů (9,5 tis. km vedení velmi vysokého napětí, 50,1 tis. km vedení vysokého napětí a 94,1 tis. km vedení nízkého napětí). Využívá přes 750 externích stavebních, montážních a projekčních firem.

5.3.4 ČEZ Distribuční služby, s. r. o.

Společnost ČEZ Distribuční služby, s. r. o., byla založena v říjnu 2005 jako 100 % dceřiná společnost ČEZ, a. s. Svou činnost v plném rozsahu zahájila v červenci 2006. Společnost zajišťuje komplexní služby v oblasti provozování, odstraňování poruch, diagnostiky, údržby a oprav distribuční soustavy. Svě činnosti převzala jejich vyčleněním z regionálních distribučních společností.

Společnost disponuje týmem zkušených zaměstnanců, kteří mají vynikající odborné znalosti prověřené testem praktických zkušeností. Velký důraz klade nejen na kvalitu a bezpečnost práce, ale také na ekologické jednání svých zaměstnanců.

V roce 2007 společnost spolupracovala s více než 2 780 dodavateli a 5 820 odběrateli svých služeb.

5.3.5 ČEZ Správa majetku, s. r. o.

Společnost ČEZ Správa majetku, s.r.o. vznikla jako procesní společnost v projektu VIZE 2008. Hlavním předmětem činnosti společnosti ČEZ Správa majetku, s. r. o., je poskytování služeb ve třech níže uvedených základních oblastech:

Správa a údržba nemovitostí (v oblasti neenergetického prostoru). Společnost zajišťuje funkční správu neenergetického a netechnologického majetku, který používá Skupina ČEZ, včetně poskytování administrativních prostor a vybavení.

Zajištění celé škály podpůrných služeb ve všech regionech, ve kterých dnes působí Skupina ČEZ. Jedná se zejména o provoz podatelen, reprocenter, spisoven, závodního stravování, ostrahy, revizní činnosti apod.

Zajištění podpůrných služeb ve všech regionech, ve kterých působí Skupina ČEZ. Jedná se zejména o provoz podatelen, kopírovacích služeb, spisoven, závodního stravování a zásilkové služby.

K uspokojení potřeb všech svých zákazníků, jimiž jsou v převážné míře členové Skupiny ČEZ, firma aktivně využívá podpory velkého množství dodavatelů, jejichž počet se pohybuje řádově v tisících.

5.3.6 ČEZData, s. r. o.

ČEZData, s. r. o., byla založena společností ČEZ, a. s., jako jediným společníkem na základě zakladatelské listiny sepsané dne 9. 4. 2004.

Hlavním předmětem činnosti společnosti ČEZData je poskytování komplexních služeb v oblasti informačních systémů a informačních technologií společností Skupiny ČEZ. Hlavním záměrem společnosti je zabezpečení potřeb a požadavků společností Skupiny ČEZ v oblasti IS/IT. Svou podnikatelskou aktivitu ČEZData zaměřuje zejména na zabezpečení provozních potřeb Skupiny ČEZ.

Společnost vystupuje i v oblasti obchodních aktivit. Nedílnou součástí činností společnosti je orientace na vývoj zabezpečující trvalou konkurenceschopnost společnosti v souladu s vývojem na trhu IS/IT.

ČEZData má 20 významných zákazníků (ve Skupině ČEZ i mimo ni) a spolupracuje s 50 hlavními dodavateli.

5.3.7 ČEZ Zákaznické služby, s. r. o.

Společnost ČEZ Zákaznické služby, s.r.o., byla založena společností ČEZ, a. s., ke dni 16. srpna 2004.

Základní podnikatelskou činností společnosti je komplexní a spolehlivé poskytování zákaznických služeb pro konečné zákazníky, držitele licence na obchod s elektřinou, licence na distribuci s elektřinou, popřípadě i pro držitele licence na výrobu elektřiny. Podnikatelský plán společnosti vychází z legislativních podmínek v oblasti elektroenergetiky (ČR, EU), včetně vazeb na unbundling a na harmonogram liberalizace trhu s elektrickou energií.

Mezi tyto činnosti zejména patří provádění obsluhy zákazníků držitelů uvedených licencí, uzavírání, měnění a ukončování smluv, kterými se realizuje připojení odběrného místa, distribuce elektřiny, obchod s elektřinou, zajišťování výkupu elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo jiné služby, jakož i vyřizování reklamací a jiných požadavků zákazníků, dále poskytování služby fakturace, poskytování služby správy pohledávek, zajišťování mimosoudního i soudního vymáhání pohledávek, poskytování služby tisku, obálování a odesílání faktur a jiných dokumentů včetně vystavování daňových dokladů zákazníkům, zabezpečování podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, z kombinované výroby elektřiny, tepla a z druhotných zdrojů a zajišťování správy dat uložených v zákaznickém informačním systému.

Společnost ČEZ Zákaznické služby, s.r.o., zajišťuje obsluhu 3,5 mil. zákazníků.

5.3.8 ČEZ Logistika, s. r. o.

Společnost ČEZ Logistika, s. r. o., byla vytvořena a zapsána do obchodního rejstříku dne 2. 8. 2004 v souladu se záměrem Skupiny ČEZ centralizovat proces nákupu a prodeje materiálu a služeb pro distribuční sítě do samostatné dceřiné obchodní společnosti. Svou obchodní činnost zahájila 1. 7. 2005. Jejím hlavním předmětem podnikání je nákup, prodej a logistika elektromontážního materiálu a zajišťování služeb pro distribuci a výrobu Skupiny ČEZ a externí zákazníci. Největším zákazníkem ČEZ Logistika, s. r. o. je ČEZ Distribuce, a.s., která odebírá materiál na výstavbu a obnovu sítí a rozvodů. Dalším velkým zákazníkem je společnost ČEZ Distribuční služby, s. r. o., jež získává materiál pro provoz a údržbu sítí. V roce 2007 obchodovala ČEZ Logistika, s. r. o. s více než 650 zákazníky a spolupracovala s více než 800 dodavateli z celé České republiky i ze zahraničí. Obchodní filozofií společnosti je co nejlépe pečovat o vzájemné vztahy se zákazníky a dále je dynamicky rozvíjet.

5.3.9 ČEZ Měření, s. r. o.

Společnost byla založena 1. 7. 2000 společností Východočeská energetika pod obchodní firmou VČE – měřicí technika, s. r. o. Svou činnost v plném rozsahu ve Skupině ČEZ zahájila 1. 6. 2005.

Nosným programem společnosti ČEZ Měření, s. r. o. jsou veškeré činnosti v oblasti měření elektrické energie, včetně zajišťování přístrojů pro elektroměrovou činnost. Společnost zabezpečuje u všech konečných zákazníků připojených z distribučních sítí VVN, VN a NN odečty spotřebované elektrické energie, montáže, demontáže, výměnu k pravidelnému ověřování, ověřování a údržbu měřicí techniky a její nákup. Další významnou činností je komplexní zajišťování vyhledávání, řešení, prevence a minimalizace neoprávněných odběrů. Ověřování stanovených měřidel provádí společnost na základě Rozhodnutí o udělení autorizace Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví a schválených Podmínek autorizace.

Společnost ČEZ Měření spolupracovala v roce 2007 s více než 20 významnějšími odběrateli a nakupovala materiál a služby od cca 30 dodavatelů.

5.3.10 ČEZ Obnovitelné zdroje, s. r. o.

Společnost ČEZ Obnovitelné zdroje, s. r. o., vznikla v roce 2005 přejmenováním společnosti VČE – elektrárny, s. r. o. Důvodem vzniku nové společnosti byla snaha rozšířit výrobu z obnovitelných zdrojů ve Skupině ČEZ. Stěžejním předmětem podnikání společnosti je výroba elektrické energie z obnovitelných zdrojů, zejména vodních elektráren, které jsou v majetku společnosti. V příštích letech společnost plánuje rozvoj ve vodní energetice a současně v dalších oblastech obnovitelných zdrojů, jako jsou větrné elektrárny, spalování a zplyňování biomasy a využití sluneční energie. Zvažuje i vstup do geotermální energetiky.

Odběrateli ČEZ Obnovitelné zdroje jsou velké energetické společnosti na území České republiky (ČEZ, a. s., E.ON Energie, a.s.). V roce 2007 měla Společnost 92 významnějších dodavatelů.

5.3.11 ČEZnet, a. s.

Akciová společnost ČEZnet je stoprocentně vlastněná společností ČEZ, a. s. Vznikla 14. listopadu 2001 za účelem plného zajištění služeb elektronických komunikací v oblasti telekomunikačního a datového provozu s působností po celé České republice.

Společnost ČEZnet, a. s., patří mezi vyspělé poskytovatele plně konvergentních služeb v České republice. Prostřednictvím vlastní rozsáhlé optické sítě poskytuje atraktivní hlasové i datové služby na platformě širokopásmového připojení v zajímavém členění a s pestrou škálou jejich využití. Zvláštní postavení společnosti mezi podobnými českými firmami je založeno na smluvním spojení s mateřskou společností ČEZ, a. s.

Sedm let praktických zkušeností v oblasti zajištění telekomunikačních a datových služeb v oblasti energetiky je osvědčeným klíčem ke komplexním a vysoce profesionálním službám s garantovanou úrovní kvality.

V souvislosti s expanzní politikou mateřské společnosti ČEZ, a. s., se ČEZnet, a.s. významně podílí na konzultačních a integračních řešeních v tuzemsku i v zahraničních destinacích, a to od návrhu jejich designu až po jejich praktickou implementaci.

Klíčovým prvkem strategie společnosti ČEZnet, a.s. je neustálé zvyšování dostupnosti a provozní kvality telekomunikačních služeb, prostřednictvím přirozeného rozvoje svých aktivit s přihlédnutím k optimalizaci cílového řešení, včetně jeho realizačních a provozních nákladů.

Společnost je členem mezinárodního sdružení energetických operátorů 4cE (For Connecting Europe) a RIPE (Réseaux IP Européens), APVTS (Asociace provozovatelů veřejných telekomunikačních sítí), ČAT (Česká asociace telekomunikací) a NIX.CZ (Neutral Internet eXchange).

Společnost ČEZnet, a.s. obsluhovala v prvním čtvrtletí roku 2008 v České republice a v zahraničí 660 zákazníků. Mezi největší klienty patří Skupina ČEZ, ČEPS, a.s., Ministerstvo obrany ČR, GTS Novera a Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

5.3.12 ČEZ Teplárenská, a. s.

ČEZ, a. s., se dne 5. dubna 2007 stal stoprocentním vlastníkem společnosti Teplárenská, a. s., která se v lednu 2008 přejmenovala na ČEZ Teplárenská, a. s.

Společnost distribuuje teplo vyrobené v elektrárnách Tušimice, Pruněřov a Ledvice. Vlastní zhruba 200 kilometrů tepelných napáječů a rozvodných sítí, 205 výměňkových stanic, uhelnou výtopnu v Probošťově a více než 60 plynových kotelen různého druhu, provedení a výkonu. Výroba tepla z vlastních zdrojů činila cca 25 %. Nejvýznamnějším externím dodavatelem tepla je společnost ČEZ, a. s., od které nakupuje přes 66 % tepla. Dalším dodavatelem je společnost Actherm, s.r.o., která dodává přibližně 9 % ročních objemů tepla.

Na Chomutovsku společnost vlastní a provozuje 78,6 km horkovodních rozvodů a teplo dodává do města Chomutov, Jirkov, Kadaň a Klášterec nad Ohří.

Na Bílinsku dodává společnost teplo do měst Bílina, Osek, Duchcov a Hrob. Rozvodné sítě v této oblasti jsou rozděleny na parní (6,5 km), horkovodní (2,2 km) a teplovodní (12 km). Dále zde společnost vlastní a provozuje celkem 19 plynových kotelen.

Na Teplicku vlastní společnost 43 plynových kotelen a 37,8 km parních, 4,4 km horkovodních a 23,5 km teplovodních rozvodných sítí. Kromě města Teplice působí společnost ještě v Dubí a v Krupce.

Převážnou část tepla dodává ČEZ Teplárenská bytovému sektoru 76 %, 22 % objektům občanské vybavenosti a pouze 2 % směřují do průmyslu.

5.3.13 Zahraniční akvizice

Kromě akvizic důležitých tuzemských společností získala Skupina ČEZ zastoupení a významné majetkové podíly i v některých zahraničních společnostech v oblasti jihovýchodní a střední Evropy. Vizí Skupiny ČEZ je stát se jedničkou na trhu s elektřinou ve střední a jihovýchodní Evropě. K naplnění této vize přispívá získání majoritních podílů ve třech bulharských distribučních společnostech v západním Bulharsku: Elektrorazpredelenie Stolichno AD, Elektrorazpredelenie Sofia Oblast AD a Elektrorazpredelenie Pleven AD, dále získání černouhelné elektrárny Varna a úspěch v tendru na rumunskou distribuční společnost Electrica Oltenia. Ve středoevropském regionu je pro Skupinu ČEZ strategickým trhem sousední Polsko, jehož energetika je vůči české dlouholetým dobrým partnerem. V Polsku Skupina ČEZ získala většinové podíly v hornoslezské elektrárenské společnosti Elektrociepłownia Chorzów "ELCHO" sp. z o.o. (ELCHO) a małopolské Elektrownia Skawina S. A.

5.3.13.1 Skupina ČEZ v Bulharsku

Energetická společnost ČEZ vstoupila na bulharský trh s elektřinou v roce 2005, kdy po vítězství v privatizačním tendru na majoritní podíly ve třech distribučních společnostech Elektrorazpredelenie Stolichno EAD, Elektrorazpredelenie Sofia Oblast EAD a Elektrorazpredelenie Pleven EAD získala příslušné podíly. Od roku 2005 probíhá v rámci společností Skupiny ČEZ v Bulharsku restrukturalizační proces, kdy jsou naplňovány požadavky na jak unbundling (oddělení prodeje a distribuce elektřiny do samostatných firem) tak i na implementace pravidel v rámci liberalizace bulharského trhu s elektřinou, ke kterým se země zavázala v přístupových smlouvách k Evropské unii.

Od ledna 2007 tak elektřinu téměř dvěma miliónům bulharských zákazníků prodává nově založená společnost CEZ Elektro Bulgaria AD, která spojila vyčleněné prodejní aktivity ze všech tří distribučních společností. O něco méně než polovinu (46 %) ze všech zákazníků tvoří domácnosti, 32 % tvoří firmy odebírající elektřinu ze sítě nízkého napětí, zbývajících 22 % jsou firmy, kterým je elektřina dodávána prostřednictvím sítě středního napětí. Na konci roku 2007, 2. listopadu, se v rámci restrukturalizace sloučily distribuční společnosti pod jednu společnost, která od 29. ledna 2008 nese název CEZ Razpredelenie Bulgaria AD.

V roce 2006 rozšířil aktivity Skupiny ČEZ v Bulharsku o výrobu elektřiny nákupem elektrárenské společnosti TEC Varna EAD.

Od roku 2007 jsou centralizovány sdílené služby v oblasti informačních technologií, obsluhy zákazníků, lidských zdrojů, správy majetku a dalších podpůrných služeb do společnosti ČEZ Bulgaria EAD. Tato společnost zajišťuje nákup a logistiku materiálu a služeb a finančně řídí všechny firmy Skupiny ČEZ v Bulharsku. Nově byla rovněž založena společnost ČEZ LABORATORIES BULGARIA EOOD pro činnosti spojené s ověřováním elektroměrů. V roce 2006 již plně fungoval držitel licence na obchod s elektrickou energií CEZ Trade Bulgaria EAD.

5.3.13.2 Skupina ČEZ v Rumunsku

Ve stejném roce jako do sousedního Bulharska, tedy v roce 2005, vstoupila Skupina ČEZ i na rumunský energetický trh, a to úspěchem v privatizačním tendru na 51 % podíl v distribuční společnosti Electrica Oltenia. I zde probíhají intenzivní práce na restrukturalizaci působení Skupiny ČEZ na zdejším území. Od 1. července 2007 je rumunský trh s elektřinou plně liberalizován, v rámci implementace pravidel unbundlingu se tak prodejem elektřiny téměř 1,4 miliónům zákazníků zabývá nově vzniklá společnost CEZ Vanzare.

V důsledku procesu unbundlingu (oddělení regulovaných činností od neregulovaných) se původní společnost Electrica Oltenia nyní zabývá pouze distribucí elektrické energie pod novým názvem CEZ Distribuție. Pro oblast neregulovaných činností, kterou je prodej silové elektřiny koncovým zákazníkům, vznikla v březnu 2007 metodou oddělení společnost s názvem CEZ Vanzare. Obě společnosti mají statut akciové společnosti řízené představenstvem a valnou hromadou,

prostřednictvím kterých Skupina ČEZ ovládá 51% podíl. V květnu 2007 byla nově založena akciová společnost CEZ Servicii, jejíž rolí je poskytování sdílených služeb, jako jsou např. ICT podpora, řízení lidských zdrojů, finance a účetnictví. I v této společnosti vlastní Skupina ČEZ 51% podíl. V zemi dále působí společnost CEZ Romania S.R.L., jejímž primárním cílem je poskytovat servisní a manažerské služby členům Skupiny ČEZ a podporu týmu akvizic pro případné další rozšíření portfolia aktiv. Do zřízení samostatné společnosti CEZ Trade Romania S.R.L. v březnu 2007 zajišťovala též na základě získané licence obchodování s elektrickou energií. Rok 2006 byl prvním rokem jejího plného fungování. V obou posledně jmenovaných společnostech s ručením omezeným drží Skupina ČEZ 100% vlastnický podíl.

5.3.13.3 Skupina ČEZ v Polsku

Svůj vážný zájem o významný polský energetický sektor potvrdila Skupina ČEZ úspěšnou účastí v tendru na koupi většinových podílů v hornoslezské elektrárenské společnosti Elektrociepłownia Chorzów ELCHO sp. z o.o. a małopolské Elektrownia Skawina S. A. Přibližně 75% podíl v elektrárnách Skawina a ELCHO vlastní Skupina ČEZ prostřednictvím společností CEZ Chorzow B. V. a CEZ Poland Distribution B. V. Skupina ČEZ touto akvizicí významně posílila v oblasti svého černouhelného portfolia a severní Morava se stala její základnou pro působení na polském trhu s elektřinou. Celkem Skupina ČEZ ve Slezsku provozuje 1 673 MW instalovaného elektrického výkonu. Instalovaný výkon černouhelné elektrárny Skawina činí 490 MW, ročně vyrobí okolo 3 TWh elektřiny. ELCHO vyrábí kombinovaně elektřinu a teplo ve dvou moderních blocích o celkovém instalovaném výkonu 238 MW.

Od roku 2007 reprezentuje zájmy skupiny ČEZ v Polsku společnost CEZ Polska sp.z o.o. Tato, 100% dceřinná společnost ČEZ je aktivní především v oblasti vyhledávání nových investičních příležitostí na území Polska (např. větrné elektrárny, účast v privatizačních záměrech nové polské vlády apod.). Podpoře obchodních aktivit na území Polska se věnuje společnost CEZ Trade Polska sp. z o.o. Také tato společnost je 100% vlastněna společností ČEZ.

5.3.13.4 Další obchodní zastoupení

Prezentaci Skupiny ČEZ v Německu a podpoře případných akvizičních či investičních příležitostí a také obsluze koncových zákazníků se věnuje společnost CEZ Deutschland GmbH.

Své obchodní zastoupení má Skupina ČEZ i v Bratislavě ve Slovenské republice. V současné době je zde největším zahraničním dodavatelem elektřiny a je připravena nabídnout své know-how a infrastrukturu v oblasti obchodu s povolenkami CO₂. Chce též přispět k rozvoji otevírajícího se trhu pro koncové zákazníky. Skupina ČEZ se z 10 % podílí na dodávkách malým a středním podnikům.

Cílem akvizice maďarské společnosti CZ-2005 Magyarország Kft., jejíž obchodní jméno ČEZ změnil na CEZ Hungary Ltd. – CEZ Magyarország Kft., je vytvořit lepší podmínky pro obchod s elektrickou energií na území Maďarska a zajistit přístup k maďarské přenosové soustavě. Od března 2006 má společnost i platnou licenci k obchodování s elektrickou energií.

Za účelem monitorování dalších obchodních a akvizičních příležitostí využívá Skupina ČEZ svá obchodní zastoupení také v Srbsku a Kosovu, kde se také s úspěchem účastní tendrů na dodávky elektřiny do země.

5.3.13.5 Skupina ČEZ a Evropská unie

Skupina ČEZ se aktivně podílí na vytváření energetické politiky Evropské unie, která se v posledních letech stala jedním z klíčových evropských témat. Evropská unie musí v současnosti reagovat na řadu výzev, zejména na pokračující obtížnou situaci na trzích s ropou a plynem, vysokou míru závislosti na importech, rostoucí celosvětovou poptávku po energii, nezbytnost větší transparentnosti trhů s energiemi a další integraci a propojení národních trhů v souvislosti s dokončením liberalizace trhů s energiemi. Těmto výzvám Skupina ČEZ úspěšně čelí, česká elektřina je v Evropské unii plně konkurenceschopná, trh v České republice je plně liberalizován a veškeré právní předpisy Evropské unie, zejména směrnice 2003/54/ES, jsou respektovány.

Prosazování zájmů v Evropské unii je realizováno prostřednictvím reprezentační kanceláře společnosti ČEZ, a. s., v Bruselu a rovněž pomocí Odboru evropské agendy společnosti ČEZ, a.s., se sídlem v Praze. Jejich prostřednictvím Skupina ČEZ uplatňuje své zájmy, aktivně hájí svá stanoviska a buduje nezbytné vztahy v evropských institucích. Cílem Skupiny ČEZ je proto nejen stát se lídrem na

trhu s elektřinou ve střední a jihovýchodní Evropě, ale rovněž být aktivním hráčem a partnerem Evropské unie na těchto trzích.

K prosazování zájmů Skupiny ČEZ přispívá i členství v mezinárodních organizacích a sdruženích (například EURELECTRIC, FORATOM, aj.). Mnoho zástupců Skupiny ČEZ v tomto rámci aktivně prosazuje zájmy českého energetického sektoru.

6 Zaměstnanci Skupiny ČEZ

Shrnutí:

Zkušení manažeři potvrdí, že největším bohatstvím firmy jsou zaměstnanci. Plně si to uvědomuje i Skupina ČEZ, která svým zaměstnancům, jejich motivaci a rozvoji, věnuje trvale mimořádnou pozornost. Sociální politika vedoucí k nadstandardním podmínkám, systém školení a dalšího vzdělávání, interní komunikace i dlouhodobě udržovaný sociální smír jsou pro Skupinu hlavními z nástrojů, které umožňují získat pro firemní barvy loajální a pro věc zapálené zaměstnance. Zaměstnance, kteří sami cítí potřebu pracovat na samou hranici svých sil a možností. Jedním z mnoha příkladů, kdy si zaměstnanci „sáhli až na dno“, bylo mimořádné nasazení v období živelných katastrof, jakými byly povodně a větrné smršti posledních let. Skupina ČEZ měla k 31. 3. 2008 celkem 29 529 zaměstnanců, z toho 6 084 osob jsou zaměstnanci mateřské organizace ČEZ, a. s., a 8 527 jsou zaměstnanci zahraničních dceřiných společností. Zbývající zaměstnanci pracují v jiných společnostech Skupiny ČEZ působících v tuzemsku.

6.1 Projekt VIZE 2008

Původně pět českých regionálních distribučních společností (REAS), ve kterých ČEZ získal v roce 2003 většinový majetkový podíl, vykonávalo, s drobnými odchylkami, v podstatě stejné činnosti. Distribuovaly elektřinu na svém zásobovacím území, prodávaly elektřinu svým zákazníkům a k tomu zajišťovaly i všechny řídicí a podpůrné činnosti potřebné pro chod společnosti: personalistiku, účetnictví, správu administrativních budov či nákup. V rámci projektu byly aktivity REAS podrobně analyzovány, vymezeny a jednotlivé příbuzné činnosti z nich poté byly přesunuty do deseti nových specializovaných procesních společností nebo na centrálu ČEZ.

Celkově přešlo do nových procesních společností nebo centralizovaných útvarů více než 7 tisíc zaměstnanců, byl převeden majetek v přeceněné hodnotě více než 115 miliard Kč a veškerá data o třech a půl milionech zákazníků.

Projekt zmobilizoval enormní počet lidí. Jen v období transformace do něj bylo aktivně zapojeno v týmech či pracovních skupinách více než 1250 zaměstnanců. Každý zaměstnanec dostal příležitost podílet se na vzniku něčeho nového – nové společnosti a jejich procesů, nových informačních systémů, nových vztahů k zákazníkům.

Logickým důsledkem transformačních procesů vyplývajících ze záměru integrace skupiny bylo snížení počtu zaměstnanců. Redukce však nebyla velká – výraznou roli totiž sehrála strategie dosažení „business excellence“, což volně přeloženo znamená: „nechceme být ti nejlevnější, ale chceme co nejvyšší kvalitu za minimální množství peněz“. Určující vliv tedy neměl tlak na snižování nákladů, ale uplatňování strategie business excellence. Během čtyř let klesl počet zaměstnanců vykonávajících činnosti zajišťované REAS z původních 8 206 k 31. 12. 2003 na 7 002 zaměstnanců k 31. 12. 2006.

V rámci projektu byl velký důraz přikládán regionálnímu dopadu prováděných transformačních změn. Při návrhu nového uspořádání Skupiny ČEZ bylo jednou z důležitých podmínek minimalizovat negativní dopady na regiony a rovnoměrně je rozložit. Jak dokládají fakta, tuto podmínku se podařilo naplnit.

Projekt se vyvaroval centralizace funkcí do hlavního města: pokles zaměstnanců ve středních Čechách a v hlavním městě Praze byl nejvyšší a dosáhl 21 %, zatímco na severní Moravě se počet zaměstnanců snížil o pouhých 6 %.

Neopominutelnou součástí úspěchu transformace byla průběžná komunikace s odborovými organizacemi. Komunikace mezi nimi a vedením projektu, komunikace s managementy společností i lidskými zdroji byla v průběhu transformace nadstandardní. Věcné a konstruktivní vyjednávání mezi odbory a týmem lidských zdrojů, který při jednáních zastupoval managementy společností, podpořila hladký průběh transformace a vznik nových, progresivních kolektivních smluv.

Projekt VIZE 2008 byl úspěšný kromě jiného i tím, že se podařilo reálně realizovat společenskou odpovědnost vůči zaměstnancům a regionům, ve kterých docházelo k transformačním změnám.

6.2 Firemní kultura

Firemní kultura ČEZ vychází ze strategie společnosti a vyjadřuje jednotnou platformu pro společné sdílení základních firemních hodnot, z nichž jsou odvozeny veškeré zásady, normy a vzorce očekávaného chování. Vyznaným nástrojem, který podporuje dosahování stanovených náročných cílů, je sedm firemních principů, které vyjadřují povahu, filozofii a přístup ke všem aktivitám a činnostem. Určují způsob výkladu každého rozhodnutí, příkazu, či nařízení. Určují také chování směrem k zaměstnancům, zákazníkům i obchodním partnerům.

Firemní kultura je založena na principech:

1. Bezpečně tvoříme hodnoty – naší nejvyšší prioritou je vytvářet hodnoty, a to vždy při zachování bezpečnosti
2. Zodpovídáme za výsledky – všichni osobně zodpovídáme za dosažení výsledků
3. Jsme jeden tým – jednání každého z nás musí vést k prospěchu Skupiny ČEZ
4. Pracujeme na sobě – neustále pracujeme na svém odborném i osobnostním rozvoji
5. Rosteme za hranice – vytváříme mezinárodní společnost
6. Hledáme nová řešení – jsme otevření ke změnám a přijímáme lepší řešení
7. Jednáme fér – jsme poctiví a loajální k našim principům a společnosti

Firemní kultura společností Skupiny ČEZ je od roku 2006 budována jako výkonová kultura s důrazem zejména na podporu konsolidace procesně transformovaných společností a sjednocování všech procesů. Klíčovými prvky firemní kultury je, kromě složek řízení, rozvoj lidských zdrojů, v jehož rámci jsou modernizovány systémy náboru, výběru, hodnocení, odměňování a motivace zaměstnanců. Neustále jsou také zvyšovány požadavky na individuální i skupinovou odpovědnost v oblastech bezpečnosti a řízení znalostí.

Vzhledem k tomu, že Skupina ČEZ využívá technologicky náročná zařízení, především v jaderných elektrárnách, je vysoce akcentována kultura bezpečnosti, která je rozvíjena jako nedílná součást firemní kultury při současném respektování světově deklarovaných principů, doporučených MAAE, INPO nebo WANO.

6.3 Péče o zaměstnance

Shrnutí:

Zájem zaměstnávat odborníky v energetickém oboru zavazuje Skupinu ČEZ vytvářet takové podmínky, které uchazeče o práci ve firmě nejen přilákají, ale i udrží a zajistí jejich další profesní růst. Výhodou společnosti je dlouholetá tradice s odbornou přípravou zaměstnanců ČEZ i úzké vztahy s vysokými školami technického zaměření, jejichž absolventi tvoří silnou skupinu potenciálních posil firmy pro další léta. Danou oblast zahrnuje propracovaná sociální politika Skupiny ČEZ, která snese srovnání se špičkovými firmami u nás i v zahraničí.

6.3.1 Vyhledávání a podpora potenciálních zaměstnanců

6.3.1.1 Otázky genderu

Ve Skupině ČEZ je dodržován princip rovných příležitostí pro muže a ženy. Tato oblast je zakotvena i v principech firemní kultury a příslušnou legislativou, kterou Skupina ČEZ plně naplňuje.

Z podstaty technického zaměření společnosti se nabízí, že se o zaměstnání ve firmě budou více zajímat muži než ženy. O vyloženě technické profese je ze strany žen menší zájem. Pokud však ženy zájem projeví, tak proniknou i do profesí ryze technického charakteru. Zájem žen o možnost pracovat ve firmě je značný v oborech ekonomických, personálních, obchodních, správních, apod. V těchto útvarech existuje drtivá převaha žen nad muži. Pokud srovnáme rozložení poměru mužů a žen ve studijních oborech elektroenergetiky, tak poměr zaměstnání mužů a žen ve Skupině ČEZ přibližně odpovídá poměru absolventů a absolventek technických škol.

Při náboru zaměstnanců neupřednostňujeme ani muže ani ženy. Posuzujeme kvalitu kandidátů a kandidátek z pohledu odborných, osobnostních a zdravotních předpokladů. Obdobně se chováme v podpoře talentovaných studentů a studentek ze škol, resp. talentů z interního či externího trhu práce. Studentky a studenty si vybíráme takové, kteří mají výborné studijní výsledky a mají zájem s naší společností aktivně spolupracovat.

6.3.1.2 Práce s talenty

Studenty technických vysokých škol a tedy i své potenciální zaměstnance podporuje Skupina ČEZ hned několika aktivitami. Jednou z nich je soutěž o nejlepší diplomovou a doktorandskou práci v oblasti elektroenergetiky – "Cena ČEZ"

Soutěž je zaměřena na vyhledávání a výběr nových technických i organizačních řešení, vedoucích k výraznému snížení energetické náročnosti a zlepšení ekologických ukazatelů. Je tak snahou Skupiny ČEZ podporovat a propagovat taková řešení, která nejsou v dosavadní technické praxi dosud obvyklá. Vyzdvihuje řešení zvyšující účinnost užití elektrické energie a řešení, která elektrickou energií nahrazují jiné formy energie. Cílem soutěže je i vyhledávání a podpora talentovaných mladých odborníků, případných budoucích zaměstnanců Skupiny ČEZ.

Další motivačním projektem je "Cena Nadace ČEZ", jenž je určen pro vysokoškoláky z technických universit v České republice, kteří soutěží o nejlepší vědecký a technický projekt v oborech:

- elektroenergetika
- elektrické stroje, přístroje a pohony
- ekonomika a řízení elektrotechniky a energetiky
- technologické systémy a elektrotechnologie
- tepelně energetická zařízení
- dozimetrie a aplikace ionizujícího záření

Cílem takovýchto projektů je vyhledávání a podpora talentovaných vysokoškolských studentů a obecně zvýšení zájmu vysokoškoláků o vybrané obory.

6.3.1.3 ČEZ Potentials

Tento rozvojový program je určen absolventům vysokých škol, technického, ekonomického nebo humanitního zaměření s pracovní zkušeností nula až dva roky. Vybraní účastníci programu jsou po úspěšném absolvování výběrového řízení zařazeni na konkrétní pracovní pozice v rámci Skupiny ČEZ. Během 12 měsíců se dokonale seznámí se společností a jejím fungováním a pod vedením zkušených manažerů jsou zapojeni do práce na klíčových projektech a důležitých individuálních úkolech. Rovněž mají možnost intenzivně pracovat na rozvoji svých odborných dovedností a osobním růstu. Součástí programu je rovněž koučování a to jak v českém, tak anglickém jazyce.

6.3.1.4 Příklad úspěchu ČEZ Potentials:

GMC Euromanager

Mladý tým Skupiny ČEZ účastníci se mezinárodní soutěže studentů a manažerů GMC EUROMANAGER 2007 obsadil v konkurenci 25 týmů z různých států světa první místo v mezinárodním kole. Během dvoudenní soutěže měli soutěžící za úkol řídit s využitím počítačové simulace fiktivní společnost, přičemž rozhodujícím kritériem byla finální dosažená cena akcie na virtuální burze.

Vítězný tým obdržel kromě dalších cen i bezplatné studium MBA, operační systém Microsoft Vista a samozřejmě možnost reprezentovat Českou republiku během mezinárodního finále, které se konalo v exotickém Macau. Na světovém finále v Macau čtyřčlenný tým vedený Pavlem Kuncem z divize finance ČEZ, a.s.také vyhrál.

6.3.1.5 Vzdělávací program pro zaměstnance

Mottem vzdělávacího programu pro zaměstnance je: „I když je firemní barva oranžová, vzdělávání a

rozvoj mají ve Skupině ČEZ zelenou!“

V rámci tohoto motto si Skupina ČEZ v těsné návaznosti na strategické cíle celku buduje profesionálně zdatný tým zaměstnanců. Rozvíjíme současnou i budoucí osobnost klíčových zaměstnanců a klademe důraz na získávání jejich znalostí a dovedností. Víme, že když se budou rozvíjet oni, bude se rozvíjet i potenciál firmy na tuzemském i zahraničním trhu.

Aplikujeme v maximální možné míře proaktivní způsob řízení vlastního vzdělávání, kdy každý zaměstnanec má možnost aktivně ovlivňovat svůj vlastní plán osobního rozvoje a tím i svoji kariéru ve firmě.

Základní oblasti vzdělávání ve Skupině ČEZ tvoří:

- Profesní vzdělávání dle aktuálních potřeb
- Mandatorní školení a zkoušky
- Semináře, workshopy, konference v rámci České republiky i v zahraničí
- Manažerské vzdělávání
- Rozvoj osobnosti zaměstnanců
- Jazyková příprava

Manažerské i speciální profesní znalosti zaměstnanců se rozvíjejí v souladu s politikou přípravy zaměřenou na zvyšování efektivity společnosti. V roce 2006 se zástupci Skupiny ČEZ zúčastnili pravidelného setkání „Technical Working Group – Training and Qualification“ v sídle Mezinárodní agentury pro atomovou energii, jejíž je ČEZ platným členem.

Zvláštní pozornost věnujeme vzdělávání zaměstnanců jaderných elektráren. V této souvislosti stojí za zmínku, že v obou našich jaderných elektrárnách proběhla mise WANO Peer Review, kdy součástí hodnocení je i oblast kvality výcviku a přípravy personálu.

6.3.1.6 Školící středisko Brno

Školící středisko Brno (SKS) provádí školení a poskytuje služby v oblasti přípravy zaměstnanců obou jaderných elektráren – JE Dukovany a JE Temelín i externích dodavatelů. Jeho posláním je především zajišťování a realizace přípravy vybraných zaměstnanců jaderných elektráren, dalších zaměstnanců ČEZ, a. s., a externích dodavatelů k výkonu činností důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti.

V návaznosti na strategii rozvoje lidských zdrojů ve Skupině ČEZ se připravuje program řízení znalostí jako základního předpokladu pro uchování a zacházení s unikátními znalostmi firmy. Implementován bude také systém řízení výkonnosti.

6.3.1.7 Komunikace se zaměstnanci

Komunikace managementu Skupiny ČEZ se zaměstnanci směřuje především k tomu, aby ve Skupině pracovali lidé dobře informovaní, a to jak o smyslu své vlastní práce, tak o významných aktivitách jiných útvarů Skupiny. Pro celý tým zaměstnanců je současně velmi důležitá včasnost a dobrá dostupnost informací o aktuálních cílech Skupiny, dosažených výsledcích i záměrech společnosti do budoucna.

Preferujeme aktivní zapojení zaměstnanců do plnění firemních cílů a zaměřujeme se na vytváření prostředí otevřené komunikace, v němž jsou názory jednotlivých zaměstnanců vítány a respektovány. Stálá diskuse vedení Skupiny ČEZ se zaměstnanci na všech úrovních vytváří pro management cenný nástroj zpětné vazby a podklad pro další rozhodování. Jako neúčinnější forma komunikace se i v roce 2007 ukázalo osobní setkávání vedení Skupiny ČEZ se zaměstnanci. Vedle pracovních setkání zaměstnanců organizačních jednotek a společností probíhají i užší neformální diskuze vrcholového managementu s řadovými zaměstnanci. Tato setkání umožnila managementu společnosti dostatečně vysvětlit firemní vizi, strategii i roli zaměstnanců při jejich naplňování. Současně pomohla udržet trvalý a oboustranně užitečný dialog.

Výrazným krokem k zlepšení včasné informovanosti v rámci celé Skupiny ČEZ bylo v roce 2007 zavedení několika zcela nových nástrojů interní komunikace. Včasnější a pro zaměstnance adresnější formou jsou nyní komunikovány hospodářské výsledky a vývoj strategických iniciativ Skupiny ČEZ. Důležitá oznámení vedení Skupiny ČEZ nově komunikujeme formou elektronických newsletterů. Další

významný pokrok zaznamenala i interní online komunikace, když proběhly první online rozhovory členů nejvyššího vedení Skupiny ČEZ se zaměstnanci.

Významnou proměnou v roce 2007 prošel i magazín zaměstnanců ČEZ News. V průzkumu spokojenosti nám zaměstnanci ukázali směr, kterým by se měl jejich časopis dále ubírat, a jejich hlas byl zohledněn v nové struktuře a obsahové i grafické podobě ČEZ News. Časopis se tak ještě více přiblížil informačním a komunikačním potřebám řadových zaměstnanců. Přispěl tomu i vznik Redakční rady, která je složena ze zástupců zaměstnanců různých útvarů a společností Skupiny ČEZ. Časopis i v roce 2007 obhájil pozici jednoho z nejlepších interních magazínů na českém trhu.

Veřejné uznání a ocenění nejlepších zaměstnanců přináší silný motivační efekt a podporují kulturu orientovanou na vysoký výkon. I v roce 2007 byly proto předány již tradiční ceny generálního ředitele tzv. CEO Award pro nejlepší jednotlivce i týmy, které přispěly ke zvýšení efektivity ve Skupině ČEZ. U dalšího ocenění nejlepších zaměstnanců jednotlivých společností a útvarů Skupiny ČEZ s názvem Čezar byla nastavena nová pravidla volby a navržena pro zaměstnance zajímavější forma odměny. Smyslem těchto změn bylo zvýšit váhu a prestiž tohoto ocenění.

Ztotožnění zaměstnanců s firemní značkou a kulturou podpořila v roce 2007 řada neformálních akcí pro zaměstnance i jejich rodinné příslušníky. Cílem těchto pravidelných akcí je poskytnout zaměstnancům za jejich dobrou práci zasloužený nadstandardní benefit a příležitost ke společnému neformálnímu setkání a zábavě. Během léta proběhla série Rodinných dnů na českých hradech. Před koncem roku byli zase zaměstnanci i se svými partnery pozváni na společenský večer s názvem Svátky světla. Mezi oblíbené akce zaměstnanců patří i dny otevřených dveří na jednotlivých elektrárnách, které umožňují ukázat svým rodinným příslušníkům prostředí, v němž tráví většinu svého pracovního času.

6.3.1.8 Sociální politika

Sociální politika Skupiny ČEZ zahrnuje jak peněžní, tak i nepeněžní oblast. V ČEZ do této oblasti patří kromě mzdového ohodnocení i sociální benefity a výhody, např. zkrácená pracovní doba na 37,5 hodiny týdně, jeden týden dovolené navíc oproti zákonnému nároku, pracovní volno při překážkách v práci s náhradou mzdy nad rozsah daný právními předpisy, osobní účty určené pro rekreaci, příspěvky na penzijní připojištění, životní pojištění, závodní stravování, zdravotní péče a v mimořádných případech i jednorázové sociální výpomoci.

Základní principy sociální politiky Skupiny ČEZ platí i pro zaměstnance pracující v rámci zahraničních akvizic; zde je však sociální politika vázána na dlouhodobé smlouvy podepsané mezi odborovými svazy a předchozím zaměstnavatelem.

6.3.1.9 Program Šance: nadstandardní péče o odcházející zaměstnance

Změny v divizi Výroba ČEZ, a. s., prováděné v souvislosti s projektem Asset Management v roce 2007, nesledovaly na prvním místě úsporu osobních nákladů. Bohužel v nové struktuře nebylo možné najít uplatnění pro všechny zaměstnance. Pro maximální možné zmírnění tohoto nepříznivého dopadu připravila divize Personalistika ucelený nadstandardní program s názvem Šance.

Program zahrnoval dosud osvědčené metody personální práce, které byly uplatněny v rámci transformace energetických společností do Skupiny ČEZ. Jednalo se o souhrn skupinových i individuálních aktivit, jejichž hlavním smyslem bylo co nejlépe připravit odcházející zaměstnance divize Výroba na hledání nového pracovního uplatnění a prosazení se na externím trhu práce. Současně byl výrazem poděkování za dosavadní práci pro Skupinu ČEZ. Aktivity byly koncipovány tak, aby rozvíjely vlastní iniciativu zaměstnanců a poskytly odbornou pomoc a praktické informace. Součástí podpory odcházejícím zaměstnancům byla také aktivní spolupráce s potenciálními zaměstnavateli v jednotlivých regionech. Účast v dvouměsíčním programu byla dobrovolná. Zaměstnanec se mohl přihlásit bezprostředně při jednání o ukončení pracovního poměru, nebo si mohl ponechat týdenní lhůtu na rozmyšlenou a přihlásit se později. Služby programu Šance poskytovali externí odborní konzultanti, převážně v místě výkonu práce účastníka.

6.4 Bezpečnost práce

Podmínkou bezchybného, spolehlivého a hospodárného provozu výrobních a distribučních technologií

je péče o bezpečnost našich zaměstnanců. Bezpečnost je proto jednou z priorit a integrálních součástí řízení hlavních procesů Skupiny. Důraz na pořádek na pracovišti, dodržování bezpečnostních norem, průběžné proškolení nových i stávajících zaměstnanců ale i našich dodavatelů v této oblasti i vytváření systémových technických předpokladů pro bezpečný provoz elektrárenských a distribučních zařízení tvoří soubor účinných opatření, která vedou k bezproblémovému naplňování poslání energetiků. Péče o bezpečnost zaměstnanců tak prolíná jak s oblastí systému jakosti a kultury bezpečnosti včetně bezpečnosti jaderné, tak v oblastí regulovanou právními předpisy a dílčími mezinárodně uznávanými doporučeními.

6.5 Vztahy s odbory

Ve společnosti ČEZ působí 29 samostatných odborových organizací, ve kterých bylo v roce 2007 organizováno cca 2 500 zaměstnanců, tj. 41 % z celkového počtu zaměstnanců. Organizace jsou sdruženy do tří odborových svazů: Odborového svazu ECHO, Českého odborového svazu energetiků – ČOSE a Odborového svazu zaměstnanců jaderných elektráren.

V plně integrovaných společnostech Skupiny ČEZ působilo v roce 2007 celkem 51 základních odborových organizací, z nichž je 35 sdruženo v pěti Sdruženích základních organizací, které mají regionální působnost. Dále v dceřiných společnostech samostatně působí 16 základních organizací. Odborové organizace jsou sdruženy ve dvou odborových svazech – v Odborovém svazu ECHO a v Českém odborovém svazu energetiků – ČOSE. V plně integrovaných společnostech bylo v roce 2007 odborově organizováno cca 3 550 zaměstnanců, tj. 54 % z celkového počtu zaměstnanců.

Kolektivní smlouva ČEZ, a. s., je sjednána na období let 2007–2010. Svou vysokou úrovní úpravy pracovněprávních vztahů, odměňování a benefitů je zárukou udržení sociálního smíru ve společnosti i na další období.

V průběhu roku 2007 a počátkem roku 2008 došlo k vyjednávání o dodatcích č. 1, 2 a 3 kolektivní smlouvy ČEZ, a. s. Nejdůležitějšími změnami, které dodatky přinesly, je zejména změna v odměňování zaměstnanců za pracovní pohotovost. Z dalších dohodnutých ustanovení, která nabyla účinnosti od 1. 1. 2008, je důležité navýšení mzdových tarifů a korunových příplatků jak pro rok 2008 tak i pro rok 2009. Úprava mezd je dohodnuta na 2 roky.

Kolektivní vyjednávání v plně integrovaných společnostech vedlo k uzavření nových kolektivních smluv, které jsou sjednány na období let 2008 až 2010.

6.5.1 Bulharsko

V bulharské společnosti TEC Varna EAD působí 3 odborové organizace, ve kterých je organizováno přes 90% zaměstnanců. Jednotná kolektivní smlouva byla uzavřena se všemi třemi odborovými organizacemi v prosinci 2007 s platností na 2 léta. I po podepsání kolektivní smlouvy probíhá spolupráce mezi vedením společnosti a jednotlivými odborovými organizacemi a případné otázky jsou operativně řešeny na vzájemných jednáních.

V roce 2007 došlo k sloučení 3 distribučních společností do CEZ Razpredelenie Bulgaria AD a tím se zároveň snížil i počet partnerů na straně odborů. V současné době probíhá jednání se čtyřmi odborovými organizacemi na uzavření nové kolektivní smlouvy, platnost poslední skončila již k 31. 1. 2008. I v případě CEZ Razpredelenie Bulgaria AD je navrženo období platnosti kolektivní smlouvy na 2 roky.

6.5.2 Polsko

V polské společnosti Elektrownia Skawina S. A. působí tři odborové organizace, v nichž je organizováno 370 (74,1 %) zaměstnanců. Odborové svazy a jejich činnost ve společnosti jsou řízeny zákonem o odborech a dohodou o působení odborových svazů ve společnosti Elektrownia Skawina S. A. mezi všemi odborovými svazy a vedením společnosti, která platí od roku 2001 do 12. června 2008. Kolektivní smlouva byla uzavřena v roce 1995 na dobu neurčitou a následně byla upravována řadou dodatků.

V Elektrociepłowni Chorzów ELCHO sp. z o.o. působí od 30.11.2007 jedna odborová organizace s 61,3 % organizovaností. V současné době se připravuje v oboustranně dokument, tzv. Porozumění, který nastaví pravidla komunikace a spolupráce mezi vedením společnosti a odbory.

6.5.3 Rumunsko

Ve společnosti CEZ Distributie působí 7 lokálních odborových organizací, je v nich organizováno 97 % zaměstnanců. Platnost stávající kolektivní smlouvy byla prodloužena do února 2009.

Ve společnostech CEZ Servici působí 2 odborové organizace. Kolektivní smlouva je platná do konce května 2008.

Ve společnostech CEZ Vanzare a CEZ Romania zaměstnanci aktuálně zastupují tzv. "zástupci zaměstnanců". V CEZ Vanzare je kol. smlouva uzavřena, ale nezaregistrována, v CEZ Romania je uzavřena kolektivní smlouva s platností do roku 2011.

6.6 Evropská rada zaměstnanců

Dne 3. 4. 2007 byla na společném jednání členů vyjednávacího výboru zástupců zaměstnanců a ústředí zaměstnavatele zřízena Evropská rada zaměstnanců Skupiny ČEZ (dále jen ERZ ČEZ).

V červnu 2007 proběhly volby členů ERZ ČEZ. Předsedou byl zvolen pan Karel Klusák.

ERZ ČEZ má celkem 23 členů, přičemž z České republiky je 14 zástupců, z Bulharska 4, z Rumunska 3 a z Polska 2.

ERZ ČEZ je platforma, ve které dochází k projednávání zejména následujících skutečností: politika a strategie Skupiny ČEZ včetně strategických fúzí a akvizic, organizační uspořádání, ekonomická a finanční situace Skupiny ČEZ, pravděpodobný vývoj činnosti, výroby, prodeje, stavu a vývoje zaměstnanosti, investice a podstatné změny technologie, zrušení a převody zaměstnavatelů Skupiny ČEZ, které mají dopad na zájmy zaměstnanců zaměstnavatelů Skupiny ČEZ současně minimálně ve dvou členských státech Evropské unie, rozhodnutí ústředí, v důsledku kterého bude překročeno k hromadnému propouštění zaměstnanců zaměstnavatelů Skupiny ČEZ současně minimálně ve dvou členských státech Evropské unie.

ERZ ČEZ zahájila svoji oficiální činnost na prvním jednání ve dnech 7.- 8. 11. 2007.